

št. 79 (21.012) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Žarkiž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja št. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 5. APRILA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletni trgovine

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - DL 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

4 0 4 05

9 771124 666007

Reforme
v zameno
za gnili
kompromis?

DUŠAN UDOVIČ

Bližajoči se deseti april Berlusconi najbrž krati spane. Težko bi bilo drugače, saj bodo milanski sodniki tega dne odločili, kako naj sedaj že nekdaj vitez preživi leto ali vsaj deset mesecev (zreducirane) preostale kazni, na katero je bil obsojen. Zdaj še ni mogoče vedeti ali bo prevlada opsijska družbeno koristnih aktivnosti ali arrest na domu. Govori se o prvi varianti, saj se druga navadno uporablja le za »za družbo nevarne zločince«, to oznamo pa bi mu le težko prilepili, čeprav jih je nakuril kot za stavo.

Berlusconi še vedno upa. Dobrodošla bi mu bila tudi že preložitev odločitve sodišča in sicer za dovolj časa, da bi se lahko udeležil kampanje za evropske volitve na celu svoje stranke. On in vsi drugi se zavedajo, da Forza Italia dejansko nima alternativen, njen konsenz pa je z liderjem v težavah začel ushati. Iskanju neizvedljive rešitve zadnjega trenutku je bil očitno namenjen obisk pri predsedniku republike. Toda Napolitano na tej ravni ni pripravljen trgovati.

Dovolj jasne signale v pričakovanju na deseti april dobiva tudi Renzi, saj je nenadno zaostretil stališč predstavnikov Forza Italia glede reforme senata in ukinitev pokrajin razložil prav Berlusconi: »Mi naj podpremo institucionalne reforme, ne da bi dobili nič v zameno.« Pri čemer je jasno, da hoče v zameno najbolj gnilega izmed »kompromisov«: izogniti se kazni, ki mu jo je določila pravno-močna obsodba.

ITALIJA - Za premiera je bil včeraj dan pomembnih obiskov

Renzi pri Napolitanu in papežu Frančišku

Pogovor na Kvirinalu se je sukal okrog reform

LJUBLJANA - V Državnem zboru

Interpelacija proti Virantu propadla

LJUBLJANA - Občutek ni dober, a izid glasovanja je posledica notranjih težav v stranki Positivna Slovenija, ki ga morajo razrešiti, je po prestani interpelaciji dejal notranji minister Gregor Virant. Napovedal je, da bodo izide glasovanja v DL preučili, saj da je bila obstrukcija večne poslanice PS nenačadno sporočilo. A Zoranu Jankoviću se žejala vendarle ni izpolnila, je dodal. Kot je po koncu seje poučil Virant, izida glasovanja ne razume toliko kot njegove te-

žave, temveč kot težave v PS. V dobro vlade, koalicije in Slovenije pa mora največja vladna stranka te težave čim prej razrešiti, je dodal.

Na vprašanje, ali bi izid glasovanja lahko vplival na nadaljnje delovanje koalicije, pa je Virant odgovoril, da bo dogodek v stranki »temeljito preučen«. Je pa zagotovo nenačadno in ni v skladu s parlamentarno praksjo, da največja koalicjska stranka ne podpre ministra in predsednika koalicjske partnerice.

TRST - Danes Deziderij Švara 80-letnik

TRST - Danes slavi osemdeseti rojstni dan Deziderij Švara, starosta umetnikov v Trstu, ki s svojo predanostjo slikarstvu bogati naš kulturni prostor. V teh dneh se umetnik intenzivno pripravlja na večji likovni dogodek, maja bo namreč v Trstu obsežnejša razstava njegovih novejših slik.

Na 11. strani

OPĆINE - Slavistični posvet

Podrobna analiza zanimive zapusčine Ivanke Hergold

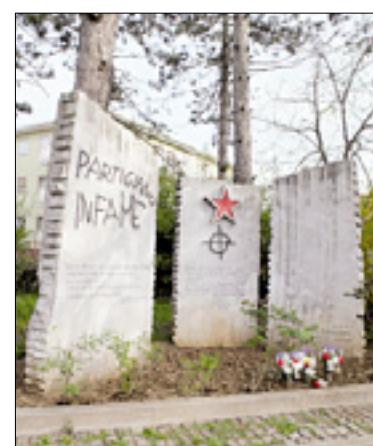

Na 2. strani

OPĆINE - Spomenik padlim v NOB

Mazači na delu

Bliža se 25. april, jutri pa bo proslava ob spomeniku 71 talcem

OPĆINE - Nepridipravi so se v noči na petek znova znesli nad spomenikom v spomin na padle partizane. Tako kot že lansko leto so tudi tokrat izbrali openskega na Dunajski cesti, ki je posvečen padlim v NOB. Kamnitni plošči so popackali s črnim sprejem in neokusnimi risbami.

Borčevska združenja, ki se v teh dneh intenzivno pripravljajo na jutrišnjo komemoracijo na openskem streliču ob 70-letnici usmrтtive 71 talcev, so oskrnutev takoj obsodila.

Na 6. strani

GORICA - Do jutri

Evropska tržnica in sejem vrtnarjenja vabita v mesto

10^a RAZSTAVA IN
PRODAJNI SEJEM

vrt, park,
urbano zelenje,
ekologija,
življenje na prostem

PoliceVerde

Sejem vrtnih mojstrov

4.5.6. APRIL 2014
URNIK: 10.00/20.00

GORICA
RAZSTAVIŠČE
VSTOP PROST

TRST - Konzulat
V sredo podpis
dogovora o novi
Tržaški knjigarni?

TRST - V sredo bo najbrž bolj jasno, kakšna usoda čaka tržaške ljubitelje slovenske knjige. Iz Urada vlade republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu so včeraj sporočili, da se bo v sredo dopolne minister Gorazd Žmavc mudil v Trstu, kjer bo z ministrom za kulturo dr. Urošem Grilcem in direktorjem Javne agencije za knjigo Alešem Novakom, predsednikoma slovenskih krovnih organizacij in ustanovitelji nove knjigarni podpisal dogovor o sodelovanju pri vzpostaviti novega Tržaškega knjižnega središča.

Na 7. strani

Erik Švab o 10-letnici
Euroservisa

Na 22. strani

D. Terpin kandidat SDS
za evropske volitve

Na 4. strani

Anas se opravičuje in
čaka, da napisi zbledijo

Na 5. strani

Boris Vitez bo upravljal
bar Vatta na Opčinah

Na 10. strani

Festival posvečajo
Carlu Mazzacuratiu

Na 15. strani

Kras in mir v središču
evropskega projekta

Na 15. strani

POLITIKA - Premier s svojo družino obiskal papeža Frančiška

Renzi pri Napolitanu o izvajanju reform

RIM - Podobno kot britanska kraljica Elizabeta v četrtek je italijanski premier Matteo Renzi včeraj obiskal predsednika Republike Giorgia Napolitana in papeža Frančiška. V Vatikan se je podal z družino in obisk je bil strogo zasebne narave. Pogovor z državnim poglavljarem pa se je sukal okrog reform in dokumenta za gospodarsko in finančno načrtovanje, ki ga vlada namerava predstaviti v torku, tako da se vključuje v aktualno politično dogajanje.

Renzi je državnemu poglavljiju izrazil prepričanje, da bo izpeljal zahteven in zapleten program institucionalnih reform, ki se ga je lotil, kakor da bo tudi mogel sprejeti napovedane ukrepe za oživitev italijanskega gospodarstva. Kar se institucionalnih reform tiče, premier računa na sodelovanje s Silviom Berlusconijem, s katerim je v tem smislu sklenil izrecen dogovor. Po njegovem bo Berlusconi držal besedo, večji problem pa je, ali jo bo držala njegova stranka.

Kot podrobnejše pišemo v spodnjem članku, bo Berlusconi v kratkem začel prestatjati zaporno kazen, na katero je bil obsojen v primeru Medisaset. Zaradi tega bo moral dejansko zapustiti vodstvo svoje stranke, in to v trenutku, ko v javnomenjških raziskavah strmo pada. Mnogi napovedujejo, da bo na majskev evropske volitve prehitelo Gibanje petih zvezd Beppeja Grilla, kar bi zanje lahko imelo uničujoče posledice. Bo stranka Naprej, Italija v takšnih razmerah še v stanju zagotavljati podporo za izpeljavo institucionalnih reform?

Renziju trenutno ne preostane druga, kot da nadaljuje po svoji poti. Prej kot s problemi stranke Naprej, Italija se mora ta hip ukvarjati s problemi znotraj svoje Demokratske stranke, v kateri se je ne nazadnje pojavila skupina oporečnikov, ki se postavlja po robu njegovim institucionalnim reformam, začenši ukiniti senata.

Veliko problemov se seveda postavlja tudi na gospodarskem področju. Vlada bi rada spodbudila gospodarsko rast, za to pa potrebuje finančna sredstva. Kje jih dobiti? Renzi veliko računa na krčenje javnih izdatkov. Na roko pa mu prihaja tudi Evropska centralna banka s svojim najnovijšim sklepom, da bo za zaježitev nevarnosti deflacji odkupila za tisoč milijard evrov obveznic.

Premier Matteo Renzi v avtomobilu na poti v Vatikan

ANSA

MILAN - Artroza Berlusconi v bolnišnici zaradi kolena

Silvio Berlusconi ANSA

MILAN - Silvia Berlusconi so v četrtek zvečer sprejeli v bolnišnico San Raffaele v Milatu zaradi bolečin v levem kolenu. Včeraj zjutraj je računalniška tomografija ugotovila, da je vnet hrustanec levega kolena bivšega premiera, ki ga sicer načenja tudi starostna artroza. Zaradi tega je Berlusconi že odpovedal udeležbo na pondeljkovem shodu svoje stranke Naprej, Italija v Turiu v sklopu volilne kampanje za delzne volitve.

Sicer pa bivši premier napeto pričakuje, kaj bodo milanski sodniki odločili v četrtek, 10. t.m., glede prestajanja zaporne kazni, na katero je bil pravnomočno obsojen zaradi davčne goljufije v primeru Medisaset. Ker je več kot 75 let star, mu ne bo treba v zapor, ampak bo ali v hišnem priporu ali bo opravljal družbeno koristno delo. Vsekakor bo za leto dni (obsojen je bil sicer na 4 leta, a za 3 leta je dobil odpust) težko vodil svojo stranko in se sploh politično udejstvoval. V sredo zvečer je še zadnjič poskusil iskat »rešitev« pri predsedniku Giorgiu Napolitano, a zaman. »Dobro pozname Berlusconija, ko je v težavah, da iz sebe najboljše. Zato kar tretpetajte,« je novinarjem včeraj dejal njegov tesni sodelavec Renato Brunetta.

Abruci pet let po potresu še v razvalinah

L'AQUILA - 6. aprila 2009 je ob 3.32 po polnoči Abruce stresel uničajoč potres, ki je zahteval 309 smrtnih žrtev in ogromno gmotno škodo. Pet let po potresu so obnovitvena dela še daleč od zaključka, pa čeprav je bilo porabljenih že 12 milijard evrov. Žal je prišlo tudi do hudih zlorab javnih sredstev, kot dokazuje korupcijska afera, v katero je vpletен tudi donedavni podžupan L'Aquile Roberto Riga.

Aretirani separatisti na zaslišanjih molčijo

VERONA - Voditelji separatistov iz Veneta, ki so jih karabinjerji v sredo aretirali pod obtako terorizma in prevratništva, nočeo odgovarjati na vprašanja sodnikov. »Sem vojni ujetnik,« je sodniku za predhodne preiskave iz Padove včeraj dejal Luigi Faccia, ki velja za šefa gibanja. Enako stališče je zavzel Flavio Contin, me pravi moški, ki je iz traktorja izdelal nekakšen tank, s katerim so nameravali izvesti »akcijo« na Trgu sv. Marka v Benetkah. Lucio Ciavagato pa je po zatrjevanju njegove žene Barbare Benini začel gladovno stavko. »Stavkati namerava, dokler ga ne bodo izpustili,« je dejala.

EU poziva vlado, naj bdi nad Alitalio

RIM - Evropska komisija je pisno opozorila italijansko vlado, naj zagotovi spoštovanje evropskih normativov pri pogajanjih za vstop letalskega prevoznika Etihad iz Združenih arabskih emiratov v italijansko letalsko družbo Alitalio. Omenjeni normativi namreč dolčajo, da neevropskih družbam sme pripadati manj kot 50 odstotkov lastništva evropskih letalskih prevoznikov. Do opozorila iz Bruslja prihaja v trenutku, ko je Etihad pregledal račune Alitalie in pripravlja svojo ponudbo za vstop v njeno lastništvo.

ITALIJA V TUJEM TISKU

Novi Berlusconi ali italijanski Blair?

SERGIJ PREMRU

Prav v dneh, ko Berlusconi čaka na sklep milanskega sodišča glede izvajanja kazni po lanskem obsodbi, je odjeknila novica, da so aretirali bivšega člena njegove vlade Cosenzina zaradi sodelovanja s kampanjsko mafijo organizacijo. *Južnoafriški News 24* poroča, da se je nedanji podatnik za ekonomijo in finance (!) Berlusconijeve vlade v letih od 2008 do 2010 znašel za rešetkami skupaj z drugimi 12 osumljenci sodelovanja s klanom Casalesi radi suma, da si je nelegalno zagotovil nadzor nad bencinskimi črpalkami na območju Kampanije. Italijanska mafija je vedno iskala sodelovanje s politiki, tudi na najvišji ravni, ugotavlja medij iz južnoafriške republike, ki navaja, da sta za stike s sicilskimi kriminalci bila osumljena tako Andreotti kot Berlusconi. Od leta 2010 dalje naj bi se pritisni in grožnje proti krajevnim upraviteljem s strani kriminalnih združb povečale zaradi 66 odstotkov.

Pa vrnilo se k napovedanim reformam novega premiera, ki po svetu ni na tako slabem glasu kot njegov predhodnik. *El Mundo* ugotavlja, da Renzi napoveduje ukinitev senata oz. prenovitev in omejitve njegovih dosedanjih pristojnosti, vendar še ni prepričal številnih senatorjev lastne stranke. V zadnjih letih so Italijani moralni sprejeti marsikatero žrtev, piše dnevnik iz Madrida, vendar je javni dolg vseeno narasel, ker doslej rimske politiki niso pristali na žrtve na svojem območju. Sedaj bo treba obrniti kurz, napoveduje Renzi. Sicer v Italiji razpravljajo o reformi senata in premostitvi popolnega dvodomskoga sistema že trideset let, ker danes mora vsaka od dveh zbornic odobriti isto zakonsko besedilo, kar pelje k večkratnemu romanju rahlo spremenjenega besedila iz ene v drugo zbornico. Vendar napovedane reforme ne podpirajo vsi niti v sami Renzijevi stranki, ugotavlja konservativni španski časopis. Sam predsednik senata Grasso, iz vrst iste stranke, je izrazil dvome na račun napovedane reforme, Renzi pa odgovarja kritikam skeptikov, da gre za nalog, ki so mu jo poverili na primarnih volitvah lanskega decembra, ko je bil imenovan za tajnika stranke.

Frankfurter Allgemeine Zeitung objavlja zanimiv dopis o vlogi žensk v italijanski družbi. Njihove naloge in možnosti so sicer drugačne in boljše od nalog in možnosti prednic, vendar še niso dosegle enakopravnosti ali vsaj standarda razvitejših držav. Italijanskih ženskih modelov je več: od debeluškaste gospodinje in mame s 30-letnim sinom, ki še živi doma, do uspešnih modnih ustvarjalk, od razvpitih lepotic, ki nastopajo napol nage po televiziji, do univerzitetnih študentk in izobraženih žensk, ki vse prevečkrat morajo iskati delo in uspeh v tujini. Grozljiv je pojav naraščajočega nasilja proti ženskam, pa tudi težave z otroci, zaradi katerih morajo, kljub krizi, velikokrat zapustiti službo - samo 7 odstotkov italijanskih otrok obiskuje jashi, ugotavlja dnevnik iz Frankfurt. Stereotipna predstava italijanske ženske velja predvsem za jug, vendar diskriminacije, kot so nižje plače in manjša možnost zaposlitve, vejajo za vso Italijo. Med vzroki za takšno stanje FAZ omenja tradicionalno italijansko kulturo, stališče Cerkve do žensk in primitivni televizijski prikazi ženske vlog.

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 4. aprila, 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	4. 4.	1. 4.
ameriški dolar	1,3700	1,3790	
japonski jen	142,33	142,53	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,429	24,449	
danska krona	7,4653	7,4659	
britanski funt	0,82670	0,82920	
madžarski forint	306,68	307,79	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1650	4,1779	
romunski lev	4,4559	4,4654	
švedska krona	8,598	8,9002	
švicarski frank	1,2235	1,2178	
norveška krona	8,2125	8,2270	
hrvaška kuna	7,6385	7,6485	
ruski rubel	48,4650	48,4420	
turška lira	2,9290	2,9659	
avstralski dolar	1,4810	1,4929	
brazilski real	3,1074	3,1338	
kanski dolar	1,5100	1,5241	
kitajski juan	8,5109	8,5592	
indijska rupija	82,4700	82,6950	
mehiški peso	17,9586	18,0263	
južnoafriški rand	14,5524	14,6168	

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Morska meja spet dviga temperaturo v odnosih med državama

Erjavec od Zagreba pričakuje umik sporne dokumentacije

LJUBLJANA - Slovenija pričakuje, da bo Hrvaška umaknila sporno dokumentacijo k javnemu razpisu za raziskovanje ter pridobivanje nafte in plina v Jadranskem morju, je dejal vodja slovenske diplomacije Karl Erjavec ob prihodu na neformalni sestanek zunanjih ministrov EU v Atenah. Na vprašanje, ali se bo ob robu neformalnega zasedanja s Pusićevim pogovarjal o sporni dokumentaciji, zaradi katere je Slovenija že uradno protestirala, je minister odgovoril, da »kar se tiče meje, bo arbitražno sodišče odločalo, imeli bomo ustno obravnavo v začetku junija, tako da ni nobene posebne potrebe, da se midva pogovarjava o teh stvareh.«

Minister sicer pričakuje, da bo Hrvaška sporno dokumentacijo umaknila, in poudarja, da je ta dokumentacija kršitev arbitražnega sporazuma. V arbitražnem sporazumu je namreč dogovorjeno, da se do odločitve arbitražnega sodišča ne ustvarja nobenih prejudic. Ta dokumentacija pa je prejudic, je pojasnil Erjavec.

Na vprašanje, ali so v pogovorih v minulih dneh od Hrvaške dobili zagotovila, da bo sporno dokumentacijo umaknila, je minister odgovoril le, da bo na koncu pomembno, kakšna bo odločitev arbitražnega sodišča. »Mi pa smo s tem, ko smo protestirali, zavarovali svoj nacionalni interes,« je sklenil.

Hrvaško ministrstvo za gospodarstvo je v sredo objavilo razpis za raziskave in izkoriščanje nafte in plina v hrvaškem delu Jadranskega morja. Ponujajo možnost raziskav na 29 območjih, med katerimi jih je osem v severnem hrvaškem Jadranu. V razpisu so zapisali, da je spor glede meje trenutno predmet arbitražnega sodišča, a obenem objavili zemljevid, na katerih je videti, da mejna crta izhaja iz Piranskega zaliva, čeprav meja na morju med Slovenijo in Hrvaško ni določena.

Slovensko veleposlaništvo v Zagrebu je v sredo ugovarjalo zaradi uporabe teh zemljevidov. Slovenski diplomiati so ocenili, da gre za »enostransko prejudiciranje rešitve meje na morju med Slovenijo in Hrvaško«. Nato je generalni direktor za bilateralno in evropske zadeve na zunanjem ministrstvu Tadej Rupel zaradi sporne dokumentacije k javnemu razpisu v četrtek povabil na pogovor hrvaško veleposlaničko Vesno Terzić.

ZAGREB Zeleni forum Alpe Adria proti NEK

ZAGREB - Predstavniki Zelenega foruma Alpe Adria so včeraj v Zagrebu podpisali resolucijo proti izgradnji drugega bloka nuklearne elektrarne Krški (Nek). V njej zahtevajo, naj parlamenti na Hrvaškem, v Avstriji, Italiji in Sloveniji razpišejo referendum o izgradnji novega jedrskega bloka v Krškem.

Resolucija tudi poziva najvišje izvršne in zakonodajne institucije v ostalih državah članicah EU, naj ne gradijo več novih nuklearnih in da naj podprejo inovativne tehnologije in razvoj znanosti, ki bi omogočili razvoj zelenih tehnologij in nova delovna mesta.

Pred podpisom so predstavniki Zelenih Slovenije, Zelene zveze Hrvaške in avstrijskih Zelenih na omizju predstavili svoje nasprovanje izgradnji drugega bloka Nek in nadaljevanju obratovanja edine slovenske nuklearke po letu 2023. Njihovi kolegi iz Italije niso prišli v Zagreb, a so resolucijo že podpisali.

Morska meja med Slovenijo in Hrvaško v Piranskem zalivu bo določena na arbitražnem sodišču

ARHIV

TV FREKVENCE - Italija »nagaja« Hrvaški in Sloveniji

Italijanske digitalne postaje motijo sprejem pri sosedah

LJUBLJANA - Prebivalci Dalmacije in večine hrvaških otokov že vrsto let le stežka ali sploh ne spremljajo hrvaške televizijske postaje. Vzrok? Italija. Ta je menda ob digitalizaciji svojega programa »po svoje« razdelila frekvence in tako omogočila, da so se posamezne radijske ali televizijske postaje z one strani Jadranskega morja znašle na tistih frekvencah, ki naj bi, trdijo Hrvati, pripadale Hrvaški, piše ljubljansko Delo, ki povzema Večernji list. Zagrebški mediji so izvedeli, da je Hrvaška agencija za pošto in elektronske medije (Hakom) v zadnjih petih letih na podlagi meritev ugotovila 2400 motenj, ki so prihajale z italijanske strani in ki so motile sprejem domačih, hrvaških radijskih ali televizijskih postaj. Zadnje meritve so opravili lani, pred kratkim pa je bila v Italijo poslana že 596. prijava mednarodnim telekomunikacijskim institucijam in italijanski administraciji glede tega problema.

S težavo so seznanjeni tudi v hrvaški vladi s premierjem Zoranom Milanovićem na čelu in hrvaška diplomacija, ki sporu raje pravi »nerešeno vprašanje«, ter ministrstvo za promet, pomorstvo in infrastrukturo. Vendar nihče ne zre v prihodnost s pretiranim optimizmom. Italijani na podlagi svojih zakonov in pravil to počno naprej. In kot je zapisal zagrebški Večernji list, še naprej jezik tudi Črno goro in Albanijo, podobne težave pa imajo Švica in Francija ter Slovenija.

Težave se pojavljajo, kot rečeno, tudi v slovenski Istri in na slovenskem Krasu. Delo poroča, da je slovensko zunanjino ministrstvo večkrat protestiralo pri italijanski vladi zaradi kršitev mednarodnih določil za televizijske frekvence, Rim pa je vse te proteste doslej popolnoma ignoriral. Težav z Italijo ne uspeva rešiti niti slovenska agencija za komunikacijska omrežja in storitve (Akos). Agencija j v zadnjem obdobju prijavila kar 450 televizijskih motenj, ki prihajajo iz Italije. Slovenija je o teh zapletih večkrat opozorila tudi Mednarodno telekomunikacijsko omrežje, a očitno zaman. Le začasno zaznajo manjše izboljšave, ko Italijani morda ugasnejo en televizijski oddajnik, vendar je na isti frekvenčni več motilcev in motenj, še poroča Delo.

Hrvaški repetitor na Učki

ARHIV

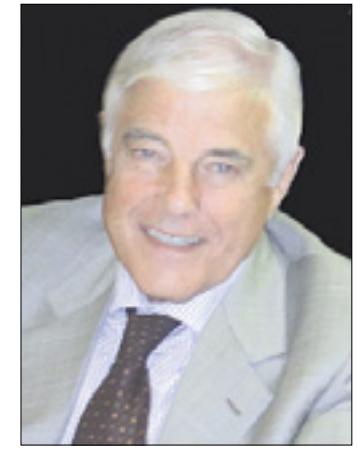
MEDIJI - Dodatna obogatitev informativne ponudbe

Novi Matajur od četrtka s prenovljeno spletno stranjo

ČEDAD - Dinamična, moderna, bolj interaktivna in vsebinsko bogatejša. V četrtek je redakcija Novega Matajura, tednik Slovencev videmske pokrajine, obnovila spletno stran časopisa, ki je zdaj na internetu vedno s starim naslovom (www.novimatajur.it). »Smisel projekta je izboljšati informativno ponudbo za naše bralce in za vse tiste, ki po svetu želijo spoznati realnost, kulturo in jezik naše skupnosti,« je povedal odgovorni urednik Novega Matajura Miha Obit. »Projekt je nastal že pred dvema letoma, a zaradi znanih finančnih težav, ki smo jih imeli v tistem obdobju (preiskava Agcema, ki je zamrznila javno financiranje časopisa za leto in pol), nam projekta takrat ni uspel uresničiti. Danes sta se način komunikacije in medijska ponudba močno spremenila. Postalo je torej tudi za nas nujno, da v tej smeri obogatimo naš časopis in na ta način boljše izpolnjujemo našo informativno in povezovalno vlogo za slovensko skupnost v tej deželi, ki jo žal še danes prepogosto marsikdo podcenjuje, za mlajše generacije a ne samo,« je še dejal Obit.

Banke

Čedajska banka lani s 35,8 milijona evrov izgube

Lorenzo Pelizzio

ARHIV

ČEDAD - Leto 2013 bo šlo v anali Čedajske ljudske banke (Banca Popolare di Cividale) kot leto, ki se je zaključilo s 35,8 milijona evrov izgube. Lansko poslovanje je obravnaval upravni svet, ki je odobril tudi triletni načrt, ki naj bi prinesel »občutno izboljšanje«. Neposredne vloge so lani dosegle 3,7 milijarde evrov (-2,2%), posredne pa 874,1 milijona (-5,7%). Vrednost kreditov strankam je dosegla 3,1 milijarde evrov (-2,2%), čisti dochodki iz poslovanja so znašali 157,8 milijona evrov, operativni izdatki pa 69,5 milijona evrov, tako je operativni izid poslovanja znašal 88,2 milijona evrov (58,7%).

V triletnem razvojnem načrtu, ki so ga izdelali s pomočjo Kpmg je za letošnje leto ponovno predviden dobiček, ki naj bi v naslednjih dveh letih še naraščal. Poseben poudarek je v načrtu namenjen zmanjšanju operativnih stroškov, vendar brez odpuščanja zaposlenih. Redno skupčino članov so sklicali za 25. april, odobrila pa naj bi bilanc za leto 2013 in imenovala 3 upravitelje, ki bodo zamenjali tiste, ki jim poteče mandat. Med njimi je tudi predsednik Lorenzo Pelizzio.

Pelizo je več kot 14 tisočim članom-delničarjem poslal pismo, v katerem je zapisal, da je bilo lansko leto eno najkompleksnejših v zgodovini banke, na rezultate pa je vplivala kriza iz leta 2008, ki je močno prizadela gospodarstvo na tem območju. Izrazil pa je tudi prepričanje, da ima banka dovolj moči, da prebrodi trenutne težave.

LJUBLJANA - Na včerajšnji seji Državnega zbora

Minister Gregor Virant uspešno prestal interpelacijo

LJUBLJANA - Občutek ni dober, a izid glasovanja je posledica notranjih težav v stranki Positivna Slovenija, ki ga morajo razrešiti, je po prestatni interpelaciji dejal notranji minister Gregor Virant. Napovedal je, da bodo izide glasovanja v DL preucili, saj da je bila obstrukcija večine poslancev PS nenavadno sporočilo. A Zoranu Jankoviću se želja vendarle ni izpolnila, je dodal. Kot je po koncu seje poudaril Virant, izida glasovanja ne razume toliko kot njegove težave, temveč kot težave v PS. V dobro vlaude, koalicije v Slovenije pa mora največja vladna stranka te težave čim prej razrešiti, je dodal.

Na vprašanje, ali bi izid glasovanja lahko vplival na nadaljnje delovanje koalicije, pa je Virant odgovoril, da bodo dogodke v stranki »temeljito preucili«. Je pa zagotovo nenevadno in ni v skladu s parlamentarno prakso, da največja koalicijska stranka ne podpre ministra in predsednika koalicijske partnerice. Kljub temu pa meni, da bodo v DL pustili PS, da svoje zadeve uredijo sami, ker

Gregor Virant

ARHIV

verjetno tudi sami vedo, da jih morajo.

»Saj ste videli, kaj se je dogajalo v teh dneh, sestankovanje poslancev PS pri Jankoviću in tako naprej. Am-pak jaz ne bom reševal njihovih težav ali jim solil pameti, naj to rešijo sami,« je dodal Virant. Notranji minister je sicer nedavno dejal, da bo včerajšnje glasovanje o interpelaciji pokazalo tudi, kdo dejansko vodi PS: Bratuškova ali njen prvi predsednik Janković. Včeraj je poudaril, da bi »zanesljivo odletel kot minister«, če bi imel Janković dejansko takšen vpliv, saj da je bila njegova želja po tem »očitno neizmerna, pa mu to ni uspelo«. »Tudi zato dajmo pustiti Bratuškovi, da s tem razčisti sama,« je povedal.

O nameri Bratuškove, da vloži zaupnico, pa je dejal, da Bratuškovi v DL zaupajo. Meni pa, da je tudi ta ideja povezana z idejo o kongresu PS.

Tukaj gre po njegovih besed za potrebo po dokončnih odločitvah te stranke. Podobno kot ostali koalicijski partnerji pa tudi Virant meni, da glasovanje o zaupnici sploh ne bo potrebno, če se bodo uspeli dogovoriti o potrebnih ukrepih za uravnoteženje proračuna.

Ob tem je zagotovil še, da ne razmišlja o odstopu, saj bi to storil že »včeraj ali predvčerajšnjim«, če bi menil, da je storil kaj narobe. Po njegovem mnenju pa se je včeraj pokazalo, da je bila ta interpelacija popolnoma brez utemeljitev in vsebine.

Virant je namreč včeraj uspešno prestal interpelacijo, ki jo je podprlo 39 poslancev, proti pa je glasovalo 23 poslancev. Večji del poslancev PS je glasovanje obstruiral, medtem ko so Barbara Žgajner, Tina Komel, Stanko Stepišnik in Jožef Kavtičnik interpelacijo podprli. (STA)

SLOVENCI NA TUJEM - Srečanje bo 5. julija »Dobrodošli doma« tokrat v Škofji Loki

LJUBLJANA - Ministrstvo za Slovence v zamejstvu in po svetu že pripravlja poletno prireditev Dobrodošli doma. Prva prireditev je bila pred tremi leti v Ljubljani (na arhivskem posnetku del udeležencev na Prešernovem trgu pri Tromostovju), slovenska prestolnica pa je nato goстила tudi naslednji dve prireditvi. Gre za neformalno srečanje, ki je namenjeno predvsem mladim, ki poleti radi pridejo v Slovenijo. Prireditev poteka pod pokroviteljstvom Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Dogodek sicer še nima dolge tradicije, je pa na prvih treh izvedbah pokazal, da je zanj dovolj zanimanja, da se z njim nadaljuje in da tako s časom postane tradicionalna poletna prireditev.

Cilj srečanja je bil in je še naprej namenjen ohranjanju slovenskega jezika, kulture, utrjevanju vez in pripadnosti vseh rojakov Slovenije. Letošnja prireditev bo nekoliko spremenjena, prizorišče pa ne bo več v Ljubljani, temveč se bo vse dogajanje preselilo v slikovito Škofjo Loko, kjer se bodo Slovenci iz zamejstva in izseljenstva zbrali 5. julija.

Za vse potrebne informacije o možnostih za sodelovanje na srečanju se lahko zainteresirani obrnejo na Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu po telefonu (iz Italije) 003861-230 8019.

ZGODOVINA - Pretresljiva pričevanja potupočne razstave Ko je umrl moj oče

Prihodnji teden tudi v Rimu

Risbe in pripovedi otrok iz koncentracijskih taborišč na italijanski vzhodni meji (1942-43) - Odprla jo bosta veleposlanik Mirošič in župan Marino

RIM - Veleposlanik Republike Slovenije v Rimu Iztok Mirošič in župan Rima Ignazio Marino bosta v sredo, 9. aprila, ob 18. uri v Hiši spomina in zgodovine (Casa della Memoria e della Storia, Via San Francesco di Sales, 5, Trastevere) odprla razstavo Ko je umrl moj oče. Gre za risbe in pripovedi otrok iz koncentracijskih taborišč na vzhodni italijanski meji (1942-1943). Odprtju bosta prisostvovala tudi ljubljanski župan Zoran Janković in odbornica rimske občine za kulturo, kreativnost in umetniško promocijo Flavia Barca, prisotne pa bosta nagovorila kuratorka razstave Metka Gombač in direktor Arhiva Republike Slovenije Bojan Cvelfar.

Razstava je bila že večkrat postavljena tudi v FJK in je povsod naletela na precejšnje zanimanje.

Posnetek z odprtja razstave na Stadionu 1. maja v Trstu februarja letos

ARHIV

SLOVENIJA
Damijan Terpin na listi SDS za evropske volitve

Damijan Terpin

ARHIV

LJUBLJANA - Svet Slovenske demokratske stranke (SDS) je na včerajšnji seji določil kandidatno listo stranke za majske volitve v Evropski parlament. Nosilec liste je dosedanji evropski poslanec Milan Zver, medtem ko na njej predstavlja ni aktualne evropske poslanke Zofije Mazej Kukovič, ki je sicer še tik pred zdajci napovedovala svojo kandidaturo. Kot so pojasnili pri SDS, se je Mazej Kukovičeva - podobno kot evropska poslanka Romana Jordan - kandidaturi odpovedala na lastno željo.

Med kandidati pa je tudi deželnji tajnik stranke Slovenske skupnosti Damijan Terpin.

Preostali kandidati na listi največje opozicijske stranke so še Romana Tomc, Patricija Šulin, Anže Logar, Carmen Merčnik, Vlasta Krmelj in Andrej Šircelj.

SDS, članica Evropske ljudske stranke (EPP), je sicer zmagovalka zadnjih volitev v Evropski parlament, ko je s skoraj 27 odstotki dobila tri poslanske mandate, zasedli pa so jih že omenjeni Zver, Jordanova in Mazej Kukovičeva.

Izmed parlamentarnih strank sta svojo kandidatno listo že potrdili le NSi in SLS. Nosilec njuje skupne liste bo prav tako aktualni evropski poslanec Lojze Peterle.

OBČINSKI SVET - Sprejeta resolucija Iztoka Furlaniča in Igorja Švaba

Občina Trst: kmalu tabla z imenom Piščanci

Piščanci bodo končno dobili svoje ime, napisano na tabli ob vhodu v naselje. Prav tako bodo svoje ime na tabli dobili Lajnarji, tamkajšnji trg pri kapelici Device Marije pa bo poimenovan po dolgoletnemu rojanskem župniku, monsinjoru Stanku Zorku.

Tržaška občinska uprava je namreč med četrtkovo občinsko sejo osvojilo resolucijo z zahtevo po »uradnem imenovanju« obeh vasi in trga, ki sta jo predstavila predsednik mestne skupščine Iztok Furlanič in občinski svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab.

Med sejo sploh ni bilo razprave o resoluciji. Furlanič je obrrazil dokument, poudaril, da ni imela pristojna občinska komisija nobenih pomislekov, in se zavezal za njegovo odobritev.

Občinska odbornica za urbanisti-

ko Elena Marchigiani je - v imenu občinske uprave - osvojila resolucijo, tako je morebitna razprava odpadla. V pičlih treh minutah je bila zadeva »ad acta«.

Občinska uprava bo v kratkem poskrbela za namestitev dvojezičnih tabel. Na tabli pred vhodom v Piščance naj bi ob slovenskem imenu napisali italijansko različico zaselka, ki jo prinaša italijanski pravopis tržaških imen, in sicer »Pis'cianzi«. Lajnarji pa naj bi ne imeli specifičnega italijanskega imena, zato naj bi verjetno na tabli bilo napisano le edino znano in priznano ime - Lajnarji.

Poimenovanje trga pri kapelici Device Marije po msgr. Stanku Zorku naj bi ne predstavljalo nobenih težav. Na trgu ni nobene hišne številke, kar naj bi omogočilo čim prejšnje poimenovanje.

M.K.

Trg pri kapelici pri Lajnarjih bo poimenovan po monsinjorju Stanku Zorku

ARHIV

OBČINA TRST - V sredo začetek razprave o osrednjem urbanističnem dokumentu

Prostorski načrt trka na vrata

STEFANO
PATUANELLI

ARHIV

po splošni predstavitvi prostorskog dokumenta - stekla razprava o amandmajih. Doslej jih je bilo predloženih 185.

Po treh dneh razprave bo obravnavana prekinjena, saj bodo morali ob-

činski uradi izreči svoja mnenja o odobrenih amandmajih. Za to naj bi potrebovali nekaj dni, saj gre za tehnično zelo zapletena vprašanja. Po napovedih predsednika občinskega sveta Iztoka Furlaniča bi se morala razprava nadaljevati nato v tednu pred veliko nočjo, po vsej verjetnosti pa naj bi mestna skupščina sprejela prostorski načrt ali v sredo, 16. aprila, ali na veliki četrtek, 17. aprila.

Gibanje petih zvezd je v zvezi s prostorskim načrtom izneslo svojo oceno. Po izjavah občinskega svetnika Stefana Patuanellija, ki je pobliže sledil celotnemu postopku, je analitična podlaga prostorskoga načrta odlično opra-

vljena - Gibanje petih zvezd se le delno strinja z nakazanim načrtom, povsem drugačno pa je mnenje o tehničnih normah in o izvedbenih normah novega urbanističnega načrta. Slednje so po Patuanellijevi oceni »zelo slabo zastavljeni«, v nekaterih primerih so povsem nedosledne. Ponekod so izredno stroge, v nekaterih drugih primerih pa preveč ohlapne. Zato ne čudi, da je Gibanje petih zvezd predložilo k prostorskemu načrtu kakih 50 amandmajev. »Predstavili smo jih, da bi z njimi skušali izboljšati prostorski načrt,« je poddaril svetnik Gibanja petih zvezd Stefano Patuanelli.

M.K.

GOSPODARSTVO - Pogajanje

Wärtsilä: tretjina manj odpustov

Vodstvo podjetja Wärtsile se je odločilo, da bo znalo število uslužbencev, ki jih namerava odpustiti v italijanskih obratih, od 130 na 90, kar pa ni zadovoljilo sindikalnih predstavnikov, ki so iz protesta zapustili pogajalsko mizo, in so potem tudi obrazložili, zakaj.

Na sedežu finske multinacionalke Wärtsilä v Boljuncu je bil včerajšnji dan kar se da napet. Že v dopolanskih urah se je namreč začelo dolgo sočejanje med sindikalnimi predstavniki delavcev in vodstvom podjetja, v sklopu katerega so podrobno analizirali industrijski načrt, ki je predvideval odpust 130 zaposlenih v boljunske tovarni.

Predsednik in pooblaščeni upravitelj tovarne velikih motorjev Wärtsilä Italia Sergio Razeto je že na tokovi seji pristojne deželne komisije povedal, da je situacija precej huda in da so možnosti za kakršnokoli pogajanje nemogoče.

Včeraj je na srečanju s sindikalnimi predstavniki postrengel s »presenečenjem«, ki pa ni med sindikalisti poželo velikega uspeha. Znižanje števila odpustov od 130 na 90 bi lahko bilo po svoje pozitivno, Razeto pa je ob predstavitvi ukrepa pojasnil, da bo večji del 90 odpustov zadevalo večinoma oddelek za logistiko, ki bo postal z reorganizacijo nekakšna zunanjna služba.

Sindikati s tem niso bili zadovoljni in so zapustili pogajanja.

VIDNA DVOJEZIČNOST - Z inženirjem Ferraro o izključno italijanskih napisih

Čakajoč, da napisi zbledijo ...

Priznal je krivdo in se opravičil za napako, ki pa je ne bodo tako hitro rešili - »Anas spoštuje zakonske postavke o vidni dvojezičnosti«

»Opravičujem se. Prišlo je namreč do nesporazuma s podjetjem, ki je imelo nalogo, da osveži napise na hitri cesti.« Inženir Giuseppe Ferrara, vodja deželne cestne službe Anas, se je včeraj najprej hitel opravičevali za sila neljubo napako, do katere je prišlo pri obnovi talne signalizacije ob izhodih za Padričo oziroma Trebče, kjer so se pojavili samo italijanski napis brez slovenske razlike imena. Inženir je priznal krivdo, saj niso delavci obvestili, da morajo dodati slovenska imena vasi, »delavci pa so seveda samodejno osvežili že obstoječe napise,« nam je pojasnil inženir. »Pri družbi Anas si prizadevamo, da bi spoštovali zakonodajo in torej postavke za zaščitnega zakona in deželnih dekretov o vidni dvojezičnosti, ki predvidevajo dvojezično signalizacijo na dvojezičnem območju,« je inženir hotel pojasniti in spodrljal ocenil kot neljubi spodrljal, ki pa je v prihodnje ne bodo več naredili, zagotavlja.

Pojasnila je od predstavnika družbe Anas takoj zahteval tudi Livio Semolič. »S poslanko Tamaro Blažinom smo se ravno pred desetimi dnevi srečali s Ferraro in prejeli od njega vsa ustrezna zagotovila, da bo družba spoštovala norme glede vidne dvojezičnosti in jih bo ob vsakem posegu udejanala.« Tako pa je prišlo do težav. Tudi Semoliču se je inž-

nir opravičil in mu zagotovil, da do takih spodrljajev ne bo več prišlo.

Inženir Ferrara nam je povedal, da v domeni s poslanko Blažino ravnokar preverja, ali obstaja zadostno finančno kritie (neizkoriscena sredstva) tako iz zakona 482 kot iz drugih možnih postavk za zamenjavo enojezične vertikalne signalizacije z dvojezičnimi tablami. »Denar je kot vedno velika težava. V primeru zamenjave vertikalne signalizacije so stroški namreč precej visoki, saj je tre-

ba zamenjati oz. dodati nove table, kar niso mačje solze.«

Kdaj pa bodo napako odpravili? Takošnje rešitve žal ne moremo pričakovati: kakor nam je povedal inženir, bo za to treba počakati, da ... napisi zbledijo in da bodo spet potrebeni osvežitve. »Običajno se to dogaja vsakih pet let, seveda pa je bledenje napisov ovisno od vremenskih razmer. Če je namreč zima huda in po cesti posipavajo velike količine snovi, se napisi hitreje pokvari,« nam je zaupal. (sas)

OBČINA TRST
Hera že spet zmešala štrene

Tržaški občinski svet bi bil moral na četrtkovi seji razpravljati o nameravani združitvi videmskega podjetja Amga koncernu Hera. Tržaška občina je namreč - po združitvi podjetja AcegasAps s Hero - delničar bolonjske družbe, zato bi se morala mestna skupščina izreči o pripojitvi videmskega podjetja Heri.

Prišlo pa je do zapleta. O zadevi je razpravljala že pristojna občinska komisija. Nekateri svetniki so takrat ugotovili, da Hera ni posredovala vse predvidene dokumentacije. Pooblaščeni upravitelj Cesare Pillon je na seji pojasnil, da to ni storila, ker naj bi družba Consob, ki nadzoruje delovanje milanske borze, temu nasprotovala iz bojazni zaradi morebitne objave strogih zaupnih podatkov.

Izgovor je bil dokaj čuden. Svetnik Fratelli d'Italia Claudio Giacomelli je nekaj ur pred občinsko sejo ugotovil, da je Hera posredovala občinskim svetnikom videmske občine celotno dokumentacijo, vključno z dokumenti, ki jih so zahtevali v Trstu, a jih niso prejeli. O zadevi je obvestil tako predsednika mestne skupščine kot župana Roberta Cosolinija.

V takih okoliščinah je bila razprava v občinskem svetu pod vprašajem. Obstajala je nevarnost, da bi se nekatere stranke levosredinske večine izrekle proti združitvi, zato Cosoliniju ni preostalo drugega, da je sklep umaknil z dnevnega reda seje.

Tržaška občinska uprava bo sedaj zahtevala od Heri celotno dokumentacijo. Svetniki naj bi jo prejeli v ponedeljek, nato bodo imeli nekaj dni na razpolago za pregled in oceno. Zaradi tega bo razprava v občinskem svetu preložena, in sicer na čas po razpravi o prostorskem načrtu.

M.K.

OPČINE - Posvet Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm

Ivanka Hergold: izvirna in odrinjena poetična duša

Med poslušanjem številnih zanimivih posegov, ki so zaznamovali včerajšnji simpozij, posvečen Ivanka Hergold, se je sama od sebe utrnila misel, da imajo le redke osebnosti čast, da prisostvujejo podobnim, njim posvečenim dogodkom: v veliki večini primerov so tovrstni simpoziji organizirani posthumno, kar je pravzaprav velika škoda. Najbrž mora res, kot je uvodoma povedal pisatelj Marko Sosič, človek najprej umre, »zato da se odnos spremenijo in da nas ni več strah gledati resnici naravnost v oči, kakor Ivanka, ki je ob tem znala vse to prevesti v vrhunsko literaturo«. A v isti senci priznal, da bi bila ustvarjalka najbrž besna nad vso pozornostjo, ki ji je včeraj namenilo Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm ...

Ivana Hergold je bila v marsičem spregledana in potisnjena na rob, kljub temu, da je v tržaško literaturo in stvarnost vnesla idejne in slogovne novosti, je poudarila predsednica Slavističnega društva Marija Pirjevec: zato so čutili dolžnost, da globlje preučijo njen zapuščino. Njihovemu vabilu so se ob Sosiču, ki ga je Ivanka

»nesebično, neprivočljivo in brez zavisti svoj čas pospremila v svet literarnega ustvarjanja«, odzvali Marija Cenda, Marko Kravos, Denis Poniž, Vilma Purič, Igor Škamperle, Loredana Umek in Irena Žerjal. V dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah so vsak iz svojega gledišča osvetlili lik te na visokogorski kmetiji pri Slovenj Gradcu rojene ustvarjalke, ki se je po študiju na ljubljanski filozofski fakulteti zaradi ljubezni preselila v Trst in tu ostala tudi ko je ljubezen usahlila. Intimni spomini so se prepletali z analizo njenih del in odlomki iz njih. Tako besede tistih, ki so jo osebno dobro poznali, kot tistih, ki so jo spoznali šele skozi njene literarne stvaritve, so izklesale zelo jasen portret: Ivanka Hergold se je prisotnim prikazala kot pesniška duša, pogumna, brezkompromisna, odločna, tudi izzivalna ustvarjalka, nikoli preračunljiva ali jokava, ampak iškalka resnice - za vsako ceno. A tudi kot velika ljubiteljica čistosti jezika (nekaj let je bila zaposlena tudi kot lektorica pri našem dnevniku), narave ...

Največ besed pa je bilo seveda izrečenih o njenih literarnih delih. Marija Cen-

da je predstavila kratko prozo Dido, v kateri je pred štiridesetimi leti (ZTT, 1974) poskrbela za revitalizacijo in demilitizacijo antične zgodbe o samozavestni vladarici Didoni, ki je želela v Kartagini urediti idealno mesto, a z njegovo podobo ni bila zadovoljna ... in bi zato raje bila drevo, ki kljubuje nevihtam.

Loredana Umek je analizirala njen v marsičem inovativen roman Nož in jabolko (Cankarjeva založba, 1980), katerega protagonistka je Herta oziroma bolj natančno njen notranji svet, ki ju bralci spoznajo skozi pripoved enega samega dela.

Denis Poniž se sprašuje, ali je njen drama Paracels, ki jo je leta 1984 uprizorilo Slovensko stalno gledališče (režija Boris Kobal), stroka pa povsem spregledala, antična ali sodobna: pričevanje je postavljena v Basel, njen protagonist je Paracels, kritični intelektualec. Gre za avtentično zgodovinsko, skoraj dokumentarno dramo, ki pa skozi zgodnjeno renesanso, čas, ko sta se borili dve ideologiji (katolicizem in protestantizem), spregovori tudi o času, v katerem je nastala - o 80. letih, obdobju velikih družbenih sprememb.

Marko Kravos je zarisal intimen portret Ivanke Hergold in ponudil veliko osebnih spominov na njuno večletno skupno življenje »na rezilu noža«. Izpostavlja pa je tudi doslej neznanoto besedilo: Sanjsko knjigo, ki jo je leta 1981 izdal ZTT, je v resnici napisala Ivanka Hergold, a ni nikoli želela, da bi se to izvedelo. Vajo je vključila 1.500 gesel in z njimi skušala razložiti simboliko sanj, tudi takih prav posebnih, v katerih na primer nastopa Ivan Cankar ...

Igor Škamperle vidi v Ivanka Hergold ustvarjalko, ki se želi približati lepoti in resnici, a se ne more spojiti z njo. Omenil je med drugim zbirko kratke proze Pojoči oreh (ZTT, 1983) in izpostavil njen izjemno izbrusen jezik, imenito besedno

Marija Pirjevec
med nagovorom
(v ozadju
povezovalka Olga
Lupinc)

FOTODAMJ@N

bogastvo brez tujih vlivkov, a tudi vsebinsko izvirnost in stilistično dovršenost. V slovenski tržaški književnosti je takrat prevladovala usmerjenost navzven, marsikateri avtor se je ukvarjal z manjšino in njenimi pravicami, Ivanka pa se je poglabljala v notranje iskanje. To marsikomu ni šlo v račun.

Da je bila Ivanka Hergold za tržaško publiko nenavadna avtorica, je prepričana tudi njena prijateljica Irena Žerjal, ki je z Vil-

mo Purič spregovorila o Ponikalnicah, pesniških zbirki, ki je nastala že sredi 70. let, a si je avtorica ni upala izdati v samostojni izdaji in je izšla šele leta 2008. Njene pesmi v prozi (ali prostem verzru) zaznamuje velika poetičnost, gre za igro vidnega in nevidnega, za čisto vodo iz podzemja, za boleča pretakanja med naravo, ki ji nudi mirno zatočišče, in na primer zaljubljenost, ki slepi in se ji zato avtorica odpoveduje. Človek je bil zanje človek, a ne trpin. (pd)

OPČINE - V noči na petek so oskrnili spomenik padlim v NOB

Mazači spet na bojni nogi

Bliža se namreč praznik osvoboditev, še prej pa bo jutri na streliscu komemoracija ob 70-letnici ustrelitve 71 talcev

Neznanci so pomazali kamnite plošče spomenika in zidek nasproti njega; medtem so člani borčevskih organizacij počistili in okrasili kraj pred spomenikom pri openskem streliscu, kjer bo jutri komemoracija

FOTODAMJ@N

Bliža se 25. april in tako kot vsako leto se žal neumneži množijo. Tako kot pred skoraj enim letom (bilo je 22. aprila 2013) so se mazači spet lotili spomenika padlim v NOB na Opčinah. Kakor je povedala pokrajinska predsednica VZPI-ANPI Stanka Hrovatin se je najbrž dogodek pripeljal v noči na petek. Na kamnite plošče spomenika pod rdečo zvezdo oz. nad verze Srečka Kosovela so tudi tokrat s črnim sprejem narisali keltski križ, na drugo kamnitno ploščo pa zapisali besede »partigiano infame«. Na zideku na nasprotni strani spomenika (pred gofstilno) pa prav tako s črno barvo zapisali

»ustascia«.

Spet smo priča novemu izbruhiu nestrpnosti in to ravno pred jutrišnjo proslavo ob 70-letnici ustrelitve 71 talcev slovenske, hrvaške in italijanske narodnosti na openskem streliscu. Žrtev nacističnega nasilja, ki so jih po zločinski usmrtili zažgali v krematorijski peči v Rijarni, se bomo na

pobudo borčevskih organizacij VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA spomnili ob 15. uri, ko bosta za mikrofon stopila predsednik ZZB Slovenije Tit Turnšek in nemški pisatelj, ki živi in ustvarja v Trstu, Veit Heinichen. Svečanost bo na najboljši način oplemenito petje Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič pod vodstvom Pie Cah. (sas)

FOTODAMJ@N

bogastvo brez tujih vlivkov, a tudi vse-

binsko izvirnost in stilistično dovršenost. V slovenski tržaški književnosti je takrat prevladovala usmerjenost navzven, marsikateri avtor se je ukvarjal z manjšino in njenimi pravicami, Ivanka pa se je poglabljala v notranje iskanje. To marsikomu ni šlo v račun.

Da je bila Ivanka Hergold za tržaško publiko nenavadna avtorica, je prepričana tudi njena prijateljica Irena Žerjal, ki je z Vil-

mo Purič spregovorila o Ponikalnicah, pesniških zbirki, ki je nastala že sredi 70. let, a si je avtorica ni upala izdati v samostojni izdaji in je izšla šele leta 2008. Njene pesmi v prozi (ali prostem verzru) zaznamuje velika poetičnost, gre za igro vidnega in nevidnega, za čisto vodo iz podzemja, za boleča pretakanja med naravo, ki ji nudi mirno zatočišče, in na primer zaljubljenost, ki slepi in se ji zato avtorica odpoveduje. Človek je bil zanje človek, a ne trpin. (pd)

TRST - Literarni večer v ponedeljek

Uvod v dneve slovenske knjige

V dvorani Srednjeevropske potbude v Trstu (Ul. Genova 9) se bodo v ponedeljek, 7. aprila, ob 18. uri na literarnem večeru predstavili Marko Kravos, Martina Gamboz in Aljoša Curačić. Kravos je uveljavljen tržaški pesnik, Martina Gamboz piše prozo v slovenščini in italijanščini, leta 2006 je zmagala na mednarodnem literarnem natečaju Lapis Histriae z zgodbo Baby Blue. Curačić je odgovorni urednik radijskega programa za italijansko narodno skupnost na RTV-SLO Radio Capodistria, v Italiji so izšli trije njegovi romani.

Literarni večer v Trstu predstavlja uvod v 19. Slovenske dneve knjige, ki jih

Rekordno pihanje

V okviru rednega nadzora nad prometom, je osebje tržaške kvesture včeraj ponoči, nekaj po polnoči, ustavilo manjše tovorno vozilo, za volanom katerega je sedel 35-letni Tržačan P.G. Policijski so vozniku opravili test alkoholiziranosti in takoj ugotovili, da je moški krepko presegel dovoljeno mejo: naprava je namreč zabeležila izredno visoko koncentracijo alkohola v krvi, 3,28 gramov na liter. Da se ne bi zmotili, so test opravili še enkrat po 15 minutah, ko je naprava pokazala 3,26 gramov alkohola na liter krvi, kar pomeni, da je kar šestkrat presegel dovoljena mero (0,5g/l).

Moškega so prijavili sodnim oblastem, zasegli so mu vozniško dovoljenje in zaplenili tovorno vozilo.

Na avtobusu za Španijo

Mejna policija je v četrtek pri nekdajnem mejnem prehodu pri Fernetičih na španskem avtobusu zasledila 27-letnega romunskega državljanja N.T., ki je bil januarja 2013 v Mantovi obsojen na zaporno kazen zaradi kraje. Moški se je peljal na avtobus, ki je bil iz Romunije namenjen v Italijo oziroma v Španijo. Policija ga je odvedla v koronejski zapor, kjer bo moral prestati triletno zaporno kazen, ko je lani odredilo tožilstvo iz Mantove.

TK - Sporočilo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Namesto Tržaške knjigarnе kmalu Tržaško knjižno središče?

Dogovor bodo, ob prisotnosti dveh ministrov, podpisali v sredo na konzulatu

V kratkem bo najbrž bolj jasno, kakšna usoda čaka tržaške ljubitelje knjige, ki so, potem ko je Tržaška knjigarna 31. marca tudi formalno prenehala obratovati, ostali brez prodajalne slovenskih knjig.

Po najbolj svežih informacijah bi lahko Tržaško knjigarno v prihodnjih mesecih nadomestilo Tržaško knjižno središče. Včeraj so namreč iz Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu sporočili, da se bo minister Gorazd Žmavc v sredo dopoldne mudil v Trstu in se z ministrom za kulturo dr. Urošem Grilcem in direktorjem Javne agencije za knjigo Alešem Novakom na generalnem konzulatu se stal s predsednikoma krovnih orga-

Uroš Grilc

Gorazd Žmavc

nizacij SKGZ in SSO ter ustanovitev nove knjigarnе; po doslej razpoložljivih, a zelo neuradnih informacijah

naj bi to bili založbi Mladika in ZTT, morda pa tudi drugi subjekti. Vsi skupaj naj bi v sredo ob 11. uri podpisa-

li »dogovor o sodelovanju pri vzpostavitvi novega Tržaškega knjižnega središča«.

Detajli dogovora niso znani, kot smo že napovedali prejšnji teden, pa naj bi smernice, ki jih je Urad dočil v okviru dolgoročne rešitve za Tržaško knjigarno, predvidevale ohranitev dejavnosti knjigarnе, njen razširitev na kulturni center s stalnim kulturnim programom, vključevanje ministrstva za kulturo, posebej Javne agencije za knjigo, predvsem pa rešitev, ki bo usklajena s krovnima organizacijama Slovencev v Italiji. Tako so tudi napovedali, da bodo dogovor predstavili v Trstu v prvi polovici aprila. To se bo, kot kaže, res zgodilo v sredo, 9. aprila. (pd)

VISOKA ŠOLA SISSA - Predavanje poveljnika forenzičnega oddelka karabinjerjev RIS iz Parme

Specialisti v preiskovanju zločinov

»Klub temu pa preiskovalno delo ni tako enostavno, kot ga prikazujejo v televizijskih nanizankah«, pravi podpolk. Giampietro Lago

Kriminalci se zaradi napredne tehnologije in podkovanih preiskovalcev vse težje izognejo roki pravice, kljub temu pa preiskovalno delo ni tako enostavno, kot ga prikazujejo v televizijskih nanizankah. »V nanizankah imamo bistroumne preiskovalce, ki takoj po odkritju zločina nimajo dvomov in kmalu vse ugotovijo. V resnicu je bistveno drugače, dvomov je veliko in tudi mediji preveč poenostavljajo ter pišejo o naših dognanjih, ko še sami ne moremo potegniti določenih zaključkov,« je včeraj v polni učilnici visoke šole SISSA dejal Giampietro Lago, poveljnik znamenitega forenzičnega oddelka karabinjerjev RIS iz Parme. Slušateljem – študentom podiplomskega študija znanstvene komunikacije, tržaškim karabinjerjem in radovednežem – je razložil, da se medijska komunikacija, ki skuša pritegniti pozornost gledalcev in bralcev, zelo razlikuje od previdnega

Podpolkovnik Giampietro Lago

znanstvenega pristopa preiskovalcev. Podpolkovnik Giampietro Lago je v prvi vrsti biokemik. H karabinjerjem je pristopil šele po diplomi na univerziteti domači Padovi, v njegovem bogati

tem življenjepisu najdemo tudi doktorat iz forenzičnih ved ter master o biološkem in kemičnem orožju. Sodeluje tudi s tujimi policijami, med drugim z ameriškim FBI in britanskim Scotland Yardom. Seminar »Crime Scene Investigation«, ki je trajal celo dopoldne, je bil posvečen preiskovalnim tehnikam ter ustvarjanju dokaznega gradiva in njegovi uporabi v sodnih postopkih. »Na televiziji vidimo forenzike, ki se na prizorišču zločina takoj odlično znajdejo. V resnicu se težave in dvomi postavljajo že pri samem določanju prizorišča zločina. Najprej se vprašamo: ali je prizorišče zgolj spalnilica, ali pa tudi kopalnica, morda denimo še balkon? Vsaka napaka je lahko huda, saj tvegamo, da pokvarimo dokaze,« je pojasnil Lago. Ko določimo meje prizorišča zločina, mora nekdo usklajevati delo in strogo nadzirati, kdo vstopi in izstopi iz sobe. Prostor je treba »zamrzni« in tako zagotoviti, da nihče ne vnaša sprememb. Sledijo tri faze forenzičnega dela: opazovanje; določitev elementov, ki bi lahko prinesli kako koristno informacijo; zbiranje delcev, vzorcev in predmetov, s katerim se prizorišče zločina spremeni. Vse skupaj posnamejo s fotoaparatom in videokamerom. Truplo si ogledajo forenziki, ki iščejo morebitne sledi, nato je na vrsti sodni zdravnik. Na koncu si še zadnjiči ogledajo sobo. »V takih okoliščinah moramo upoštevati tudi emotivnost, saj smo vsi ljudje. POMEMBNO je, da ohranimo mirno kri in lucidnost,« je povedal podpolkovnik-biokemik.

Forenzični oddelek RIS ima posamezne specialistične enote, ki opravljajo različne analize. Kdor analizira biološke sledi, se ne ukvarja samo z DNK. Le-ta nudi preiskovalcem najpomembnejše informacije, saj poveže določeno sled z osebo. V nekaterih primerih pa ne vemo, za kakšno sled gre: »V primeru Elise Claps, katere truplo so našli po doljih letih, so biološke sledi na njej povezali z DNK obtoženca. V postopku pa se je razvila dolga razprava o tem, ali je šlo za kapljico slino ali krv. Slino izgubimo tudi med navadnim pogovorom, medtem ko je kri seveda bolj obremenjujoča.« Na prizorišču zločina uporabljajo preiskovalci tudi posebne pripomočke: svetilka cromesope pokaže sledi, ki so drugače nevidne, spojina luminol pa v stiku s he-

PRISTANIŠČE - Še polemike o Monassijevi

Sama proti vsem

Tajnik DS Čok: S Pristaniško oblastjo se ni mogoče dogovarjati

Pokrajinski tajnik tržaške demokratske stranke Štefan Čok se je včeraj s tiskovnim sporočilom ponovno oglašil v zvezi s tržaškim pristaniščem in se pri tem sprašuje, če sploh obstaja ali ne vizija njegove bodočnosti. Vprašanje se mu postavlja ob vesti, da namerava Pristaniško oblast preseliti iz stroškovnih razlogov svoje urade v skladisče 26. To poslopje, meni Čok, bi moralno v resnicu predstavljati simbol različne uporabe Starega pristanišča, ki bi se moralno vrniti mestu. »O skladisču 26 res ni kazalo, da bi bilo namenjeno uradom. Odkrivamo tudi, da se je pojavila alternativna hipoteza glede škedenjske železarne, o kateri si lahko postavimo vprašanje, kako je mogoče da se ni ta alternativa pojavila že prej, če so jo ocenili za uresničljivo.«

Tajnik DS še ugotavlja, da se pristaniški odbor, kjer naj bi v soočenju med Pristaniško oblastjo in javnimi upravami razvijali sinergije in ne solistična izvajanja, ne sestaja že nekaj me-

secev. »Lahko nadaljujemo na tak način?«, se sprašuje in spominja, da so v teh mesecih Občina, Pokrajina in Dežela skušale delati na hipotezi vrnitve starega pristanišča mestu in so vložile veliko truda, da bi se za področje železarne dobilo rešitev, ki bi zagotovljala zaščito okolja in dela.

V zvezi s polemikami, ki nanjo letijo tudi z Dežele, Občine in Pokrajino, se je včeraj oglasila tudi predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi. Odgovornost za pretekle zamude pripisuje »ne sodelovanju« krajinskih uprav s Pristaniško oblastjo. Sicer navaja, da je nameravala pristaniški odbor sklicati 8. aprila, a je potem morala ta datum prenesti zaradi nepredvidenih drugih obveznosti. Seja naj bi vsekakor bila v kratkem. Gledate spornega »alternativnega« načrta za železarno pa pojasnjuje, da je izvleček zadevne študije posredovala predsednici dežele Serracchiani, ki že lanskega 15. julija.

Na Proseku drevi Pomladanski koncert

Godbeno društvo Prosek prireja že tradicionalni Pomladanski koncert, ki bo drevi ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Na koncertu, ki bo letos zavživel že sedmo leto zapored, bodo nastopili Moški pevski zbor Vasilij-Mirk z zborovodjo Goranom Ruzzierjem, ženski pevski zbor Prosek-Kontovel z zborovodjo Markom Štokom in pa seveda proseška godba pod taktirko dirigenta Iva Bašiča.

Oskupini Abba na Radiu TSA

Na Radiu Trst A bo danes ob 12.30 na sporednu prvo oddajo iz niza »Waterloo ali kako so ABBA osvojili glasbeno le-tevstvo«. V oddaji, ki jo vodi urednik Peter Rustia, bo v ospredju zgodba o uspehu švedskega kvarteta, ki je pred točno 40-leti začel svojo uspešno pot z zmago na Eurofestivalu v Brightonu. Gost prve oddaje bo uradni biograf skupine ABBA Carl Magnus Palm.

Narečna predstava

Gledališka skupina Noi e po' bon združenja As.Tr.A., ki se bori proti prekomernemu pitju in odvisnosti od alkohola, je postavila na oder komedijo v tržaškem narečju »Amor ... un sgraffon per el cuor,« ki ponuja izseljivo življenja v dvoje med ljubimci, odvetniki in natakarji. Komедijo si lahko ogledate v teatru pri Salezijancih (Istrska ulica 53) drevi ob 20.30 in jutri ob 17.30.

Enrico Ruggeri v Trstu

Nocjo ob 20.30 bo v gledališču Bobbio nastopil milanski kantavtor Enrico Ruggeri s spektakлом Frankenstein 2.0. Ob spremeljavi ansambla bo Ruggeri predstavil glasbeni recital, za katerega je črpal navdih v rock operi Frankensteina, katere glasbo ponuja v prenovljeni elektronski obliki.

Recital o 1. svetovni vojni

V avditoriju muzeja Revoltella bo danes ob 17. uri mirovniki recital na temo prve svetovne vojne »L'inutile strategie«. Recital bo Mario Mirasola, pel bo zbor Alpi Giulie.

Klavirska koncert v Mieli

Združenje Mozart vabi nocjo ob 20.30 v gledališče Miela na koncert beloruske pianistke Olge Stezhko. Izvajala bo skladbe Debussyja, Brahmsa in Skrjabina.

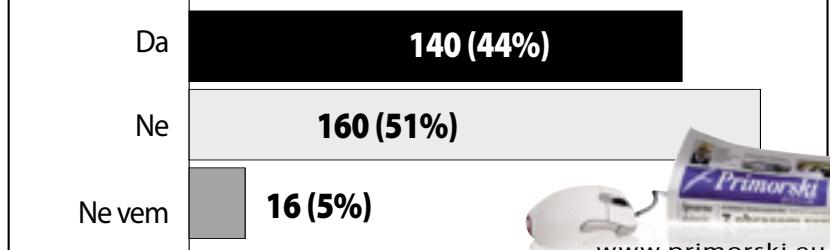
Večna proti »zamenjavki«

Narodni dom-Stadion 1. maja

Našo tokratno spletne anketo smo namenili aktualnemu vprašanju načrtovanje obnove Narodnega doma pri Sv. Ivanu ter predlogu za uresničitev športno-kulturnega centra na bližnjem Stadionu 1. maja. Gre za zamisel športnega združenja Bor, ki sicer ta projekt ni nikoli direktno vezal na Narodni dom, katero je v dokumentu pred kratkim osvojilo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI). Slednje za razliko od Bora eksplicitno obravnava tudi prihodnost Narodnega doma.

V naši anketi smo se naslanjali ravno na predlog ZSSDI. Večina sodelujočih v anketi (51 odst.) nasprotuje, da bi namesto obnove Narodnega doma uresničili športno-kulturni center na Stadionu 1. maja, 44 odst. pa podpira zamisel športnega združenja. Naše ankete nimajo statistične veljave, v tem primeru tudi ni avtomatična povezava med Stadionom 1. maja in svetoivanskim Narodnim domom. V vsakem primeru gre za neke vrste utrip ali usmeritev, zadeva pa je stvar dogovarjanja v slovenski manjini, ki o tem sicer še kar zapletenem vprašanju nima enotnega mnenja.

Ali podpirate zamisel, da bi namesto načrtovane obnove Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu na Stadionu 1. maja uresničili športno-kulturni center (predlog ZSSDI)?

GLASBA - 27. junija v Briščikih

Manu Chao

Na koncertu pričakujejo množico navdušencev od vsepovsod

Dobre novice za vse fane Manu Chaa iz Trsta in širše okolice. Po napovedanem koncertu na Roskilde Festivalu na Danskem (najstarejši in najpomembnejši evropski glasbeni festival, drugi po obsegu po festivalu Glastonbury) in na valu velikega povraševanja, prihaja druga etapa njegove nove, navdušjuče turneje v petek, 27. junija, na Tržaško in sicer na prireditveni prostor v Briščikih pri Zgoniku, kjer se vsako leto sredi julija odvija Guča na Krasu - najpomembnejši balkan festival italijanskega polotoka.

Ljudska glasbena ikona bo predstavila v Italiji svoj najnovejši šov po zmagovalnem uspehu lanske italijanske turneje, ko si je trojico koncertov ogledalo 60.000 ljudi, in po balkanski turneji, ki se je leta 2011 in leta 2013 dotaknila Budimpešte, Ljubljane, Zagreba, Beograda, Sofije in Skopja.

V Briščikih bo zaživel velika ludska »fešta«; prireditveni prostor bo odprt ob 15.00, ko bodo začeli sprejemati tisoč gledalcev vseh starosti, ki jih pričakujejo iz cele Italije in Evrope. Koncerti se bodo pričeli ob 17.00 s spremjevalnim programom, ki ga bodo najavili naknadno.

Francosko španski kantavtor Manu

Chao je eden najbolj vplivnih in socialno angažiranih v svetovnem merilu, priljubljen po vsem svetu, od Južne Amerike do Avstralije. Nastopil bo s svojim najnovejšim projektom »La Ventura«. Z njim bodo stopili na oder njegov dolgoletni basist Jean Michel Gambeat, super kitarist Madjid Fahem in bobnar David Bourguignon. Prodaja vstopnic (20 evrov) za edinstveni šov se je pričela včeraj na spletni strani Ticketone.it, danes, 5. aprila, od 12. ure pa bodo vstopnice na voljo na prodajnih mestih Ticketone in mednarodnih mrežah Eventim.si, Eventim.hr in OeTicket.com

Tržaški koncert Manu Chaa predstavlja zagotovo senzacionalni uvod v festival balkanske glasbe, ki bo na sporednu juliju meseca na prireditvenem prostoru v Briščikih. Oba prireja društvo Drugamuzika s pokroviteljstvom Občine Zgonik, s sodelovanjem Dežele FJK in Azalea Promotion. Dogodek spada v turistično pobudo Music & Live, s katero TurismoFVG ponuja brezplačno vstopnico za koncert osebam, ki bodo rezervirale nöćitev v enem od hotelov, penzionov, turističnih kmetij in b&b v deželi FJK, ki so delujejo pri promociji.

IN MEMORIAM

Slovo od Edija Sosiča od Mrzka

Ko sem v soboto, 29. marca, prebral Primorski dnevnik, me je iznenadila in presunila vest, da je Edi Sosič - Mrzkar umrl. Na osmrtnici je pisalo, da je Edi umrl po neizbežni bolezni v Frankfurtu. Edi je sicer živel v Nemčiji že dolgo let, a je redno prihajal na Općine, kjer je imel sestro Stanko in brata Hilarija in seveda tudi veliko prijateljev. Ko sva se ob tistih prilikah videvala, sem se vedno zelo rad pogovarjal z njim. Bil je bister fant, zelo razgledan in je seveda vedno znal povestati marsikaj zanimivega. Poleg tega je bil tudi prijeten sogovornik, vedno nasmejan in poln pozitivnega naboja.

Edi je bil sin ene najbolj premožnih družin na Općinah, saj so imeli mesnico, ki jo je upravljala mama Nada. Oče, Milan Sosič, je bil gradbeni inženir in je poleg svojega poklica upravljal s trgovcem Pepijem Podobnikom Hranilnico in posojilnico na Općinah, ki se je potem preimenovala v Zadružno kraško banko.

Edi je obiskoval slovenski trgovski zavod v Trstu. Obeta se mu je torej rožnata bodočnost, življenje brez težav in problemov, kar bi bilo za vsakogar v njegovem položaju velika sreča. A Edi je bil iz drugačnega testa. Težko je prenašal urne, težko je prenašal obveznosti in še teže je sprejemal dolžnosti. Bil je svoboden duh, ki si je hotel svoje življenje urejati sam. Najbrž so mu, mlademu fantu, Općine postale pretesne. Zaželel si je širših pogledov na svet in širših obzorj, zato se je preselil v Nemčijo. Pot ga je zanesla tudi v Francijo, Nizozemsko, Belgijo in ga dobimo celo v Romuniji, v Beogradu in

še kje. Res pravi svetovljana. Občasno je prihajal domov na Općine, kjer je imel svoje korenine.

Njegova smrt nas je vse, ki smo ga poznali presenetila in prizadela, tudi zato, ker nismo vedeli, da je bil bolan.

Pogreb z žaro je bil v ponedeljek, 31. marca na sežanskem pokopališču. Zelo dostojo pogrebno svečanost je vseskozi spremljala slovenska pesem. Pogreba se je udeležilo res veliko prijateljev in znancev. Žaro s pepelom so položili v družinski grob in jo obsuli z rdečimi nageljini.

Zbogom Edi! Naj tvoja nemirna duša najde v domači zemlji svoj mir. Ljubljeni sestri Stanki, bratu Hilariju in ostalim sorodnikom naj gre naše občuteno in iskreno sožalje.

Armando Škerlavaj

V Zgoniku 22. revija otrok in mladih

SKD Vigred in KD Rdeča zvezda vabita na 22. dobrodelno revijo otrok in mladih *Vsi smo prijatelji jutri, 6. aprila, ob 17.30*, ki bo v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Sodelovali bodo pevska, plesna in mladinska glasbena skupina Vigred-Kraški fenomeni, mladinski orkester Godbenega društva Nabrežina, ritmična skupina Kontovel in kadetinje gimnastičnega odseka Bor, skupini cheerleading Strele in Zajčki AŠD Cheerdance Millenium, malčki otroškega vrtača iz Šempolaja, plesne skupine Kd Rdeča zvezda, Skd Tabor, »Take Dance« AKSD Vipava in plesni duo Michelle in Norman (plesna šola Michele & Lara dance studio), otroški pevski zbor Krasje iz Trebič, OPZ glasbeni ustvarjalci iz Križa in ansambla Runaway z Općin, Rock na Bndimi, To smo mis.

Prostovoljni prispevki bodo namenjeni organizaciji Agmen, ki pomaga za rakom obolelim otrokom. Kot je že tradicija, bodo ob zaključku prireditve vsi nastopajoči z občinstvom vred spustili v nebo balončke s pismom prijateljstva.

Vsi smo prijatelji je srečanje-praznik otrok in mladih, ki delujejo po raznih društvih, hkrati pa je tudi način za spodbujanje sodelovanja, spoštovanja drugih in solidarnosti z manj srečnimi.

Komedija na Prosek

V Kulturnem domu na Prosek u nadaljuje nedeljski niz gledaliških predstav. Jutri ob 18.00 bo na vrsti skupina Teatro incontro s predstavo v italijanskem jeziku Chi è di scena. Komedija o gledališki skupini je umeščena ravno na odrške deske, kjer se igralcem pripeti marsikaj. Vstopnina znaša 6 evrov.

Prispevek za Ater

Deželna uprava je včeraj namenila tržaški ustanovi za ludska stanovanja Ater 475 tisoč evrov. Gre za zadnjo tranšo 3,9 milijonov vrednega financiranja, ki so ga uporabili za pravkar dokončano prenovo dveh stanovanjskih kompleksov v Ul. Baiamonti (18 stanovanj) in Ul. Signorelli (17 stanovanj).

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 5. aprila 2014

VINKO

Sonce vzide ob 6.37 in zatone ob 19.38 - Dolžina dneva 13.01 - Luna vzide ob 10.20 in zatone ob 1.33.

Jutri, NEDELJA, 6. aprila 2014

VILJEM

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj C, zračni tlak 1014 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 10 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, more je rahlo razgibano, temperatura morja 14 stopinj C.

Lekarne

Danes, 5. aprila 2014:
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. S. Giusto 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121

SKD ŠKAMPERLE, SKD BARKOVLJE IN SKD I.GRBEC

V SODELOVANJU Z ZVEZO SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
VABIJO NA PREMIERO GLEDALIŠKE PREDSTAVE
SLOVENSKIH OSNOVNOŠOLSKEH OTROK

“SKOK V SVET DOMIŠLJJE”

V SOBOTO, 05. APRILA 2014 OB 18.00 URI

 VELIKO DVORANO KULTURNEGA DOMA
ULICA PETRONIO 4 – TRST

TOPLO VABLJENI!

REŽIJA IN MENTORSTVO ELENA HUSU,
BOŽA HRVATIČ, VINCI SOPHIE,
PATRIZIA JURINČIČ IN EVA KRAJNAC

zina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. S. Giusto 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15 - 040 639042.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

17.45, 19.50 »Mr. Peabody e Sherman«; 20.05 »300 - L'alba di un impero«; 17.40 »Non buttiamoci giù«; 22.15 »Amici come noi«; 15.45 »Cuccioli - Il paese del vento«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Ti ricordi di me?«; 15.30, 18.15, 21.00, 21.20 »Divergent«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.50, 22.15 »Captain America - The winter soldier«; Dvorana 2: 18.15, 21.30 »Divergent«; 16.45 »The special need«; Dvorana 3: 17.30, 19.45, 22.10 »Storia di una ladra di libri«; Dvorana 4: 18.15, 20.15, 22.10 »Ti ricordi di me?«; Dvorana 5: 17.20, 19.50 »Quando c'era Berlinguer«; 22.00 »Yves Saint Laurent«.

Danes praznuje 80 let

Deziderij Švara

Da bi najlepše praznoval in veliko slikal,
mu želimo

Dario, Nadja in štirje vnuki

Čestitke

Dragi KEVIN! Odskoči ozaveščeno, sproščeno, energično, mladostno, nadarjeno, altruistično, jasno, smešljavo, temperamentno v osemnajsto tvoje leto! Najlepša voščila ti pošiljajo strica, teti, sestrični in braťanca z družinami.

KEVIN! Glasba in petje te pojavlja bosta v polnoletno tvoje življenje! Še mi bomo zraven prišli in vse najboljše ti voščili!!! Josette, Marisol, Kimy in Rassel.

Šolske vesti

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU - Srečko Kosovel: nadaljujejo se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu, Ul. Gimnastica 72, od ponedeljka do petka, od 8. do 15. ure na tel. št. 040-573141 ali urad@djaski.it.

Izleti

SKD IGO GRUDEN ob priliki gostovanja MePZ Jevnica, organizira izlet v Jevnico, Vače in na Geoss (Geometrijsko središče Slovenije) v nedeljo, 6. aprila; odhod iz Nabrežine izpred cerkve ob 9. uri, povratek v večernih urah. Info in vpisovanje na tel. št.: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera) in pri Sergiju Kosmini.

OMPZ FR. BARAGA vabi na romarski izlet v petek, 25. aprila, na Štajersko: v Petrovče, Vrancovo in okolico. Program bo pester in bogat. Za vpisnine in info poklicite čim prej na tel. št.: 349-7322123 ali 346-8222431.

KRUT obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Talamo Strunjani od 11. do 21. maja, z individualno prilagojenim paketom za zdravje oz. dobro počutje. Informacije in prijave na sedežu, Ul. Ciccerone 8, II. nad., tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

**DANES,
5. aprila,
ob 20.30**

v Kulturnem domu na Proseku
**POMLADANSKI
KONCERT**

Sodelujejo
MPZ Vasilij Mirk
Ženski pevski zbor Prosek Kontovel
Godbeno društvo Prosek

Vabljeni!

de, naj pokliče na tel. št.: 333-3565055. **V PREČNIKU** prodajamo del zazidljivega zemljišča (skoraj 800 kv.m.). Info na tel. št. 392-5583010 ali 347-9085311.

Obvestila

OBČINA DEVIN NABREŽINA vabi danes, 5. aprila, na voden sprehod med strelskimi jarki in lažje dostopnimi avstrijskimi postojankami na Grmadi. Sprehod v italijanskem jeziku je srednje zahteven, traja pribl. 4 ure, zbirališče ob 14.30 na avtobusni postaji v Cerovljah. Pobudo prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje iz Trsta in Študijskim centrom Eurasia - Mediteraneo v sklopu projekta »Po sledeh prve svetovne vojne«.

SKD GRAD sklicuje redni občni zbor članov v nedeljo, 6. aprila, ob 9.30 v prvem in ob 10.30 v drugem sklicanju na sedežu društva, Bani 6.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo v nedeljo, 6. aprila, ob 15. uri nastop na proslavi na Opčinah.

DSI vabi v ponedeljek, 7. aprila, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3 na srečanje z nekdanjim generalnim jugoslovanskim konzulom v Trstu dr. Liviom Jakominom ob izidu njegove knjige »Na meji«. Začetek ob 20.30.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, prireja v soboto, 12. aprila, pokušno domačega kruha, vina in ekstradeviškega olivenega olja. Vzorce vina (2 steklenici za vsako sorto) in olja (1dl) zbira društvo v ponedeljek, 7. in torek, 8. aprila, od 18. do 20. ure. Prvi trije uvrščeni za vino bodo prejeli diplomo in pokal komisije, za olje pa kolajno in diplomo. Tudi občinstvo bo nagradilo prve 4 uvrščene (za vino). Informacije in vpis na tel. št.: 040-411635, 349-4599458.

MATEMATIKA ZA VSAKOGAR obvešča, da prihodnji dve srečanji odpadeta. Spet bo na sporedu v torek, 8. aprila, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralem kočičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Delavnica kiparstva v aprilu: oblivanje z raznimi materiali. Info na tel. št. 040-299099, od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

REDNI OBČNI ZBOR SKD F. Prešeren bo v torek, 8. aprila, ob 19.30 v prvem in v sredo, 9. aprila, ob 20.30 v drugem sklicanju, v zgornjih prostorih občinskega gledališča v Boljuncu.

SKD LIPA iz Bazovice sklicuje redni občni zbor v torek, 8. aprila, ob 20.00 v prvem in v sredo, 9. aprila, ob 20.30 v drugem sklicanju v Bazovskem domu.

CLANICE IN ČLANI SKD Rdeča zvezda vabimo, da se udeležijo rednega letnega občnega zebra z volitvami, ki bo v sredo, 9. aprila, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju v društvenih prostorih Saležu. Ob tej priliki bo mogoče poravnati članarino za tekoče leto.

KRU.T IN NŠK, v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti - bralni krožek »Skupaj ob knjigi«, vabita na ogled muzeja Constantin in Mafalda Pisani ter grške pravoslavne cerkve sv. Nikolaja, ki bo v sredo, 9. aprila, ob 15.20. Prijava in info na sedežu Kru.ta, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, ali pri NŠK, Ul. S. Francesco 20, tel. 040-1462806 (Adrijan).

GOSPODARSKO DRUŠTVO NA KONTOVELU sklicuje v petek, 11. aprila, v prostorih društvene gostilne redni občni zbor ob 19.30 in v petek 20.30 v drugem sklicanju.

SPDT prireja v petek, 11. aprila, v Razstavnih dvoranah Zadružne kraške banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2, zanimivo predavanje priznane strokovnjakinje s področja klimatologije,

je dr. Lučke Kajfež Bogataj z naslovom: »Podnebje in gore: nekoč, danes in v prihodnosti«. Začetek ob 20.30.

AŠD SK BRDINA prireja v soboto, 12. aprila, ob 19.30 v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah, družabno srečanje ob koncu smučarske sezone. Vabljeni vsi člani in prijatelji!

PRIMORSKI KLUB ljubiteljev starih motornih vozil in Občina Zgonik vabita v soboto, 12. aprila, od 11. do 12. ure na prireditveni prostor pred Županstvom v Zgoniku na ogled starih avtomobilov in motorjev.

TURISTIČNO DRUŠTVO ŠKOCJAN prireja v nedeljo, 13. aprila, 19. tradicionalen pohod »Ob ponoru reke Reke«. Start med 8. in 12. uro v Matavunu (Škocjanske Jame). Dolžina pohoda: 11 km. Trajanje pohoda: približno 3 ure in pol. Poti so označene.

Info na tel. št.: 00386-41811634 ali turisticno.drustvo.skocjan@gmail.com.

ZSKD sklicuje 48. redni občni zbor in 7. kongres članic, ki bosta v prvem sklicu v ponedeljek, 14. aprila, ob 9.00 na sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20; v drugem pa v torek, 15. aprila, ob 19.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1.

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut sklicuje 36. Občni zbor, ki bo v sredo, 16. aprila, ob 16.30 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu v Tumovi dvorani v Gorici, Korzo Verdi 51.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE: ZSKD sporoča, da se sprejema predprijava. Oddate jih lahko na info@zskd.eu ali tel./faks 040-635626.

Več informacij na www.zskd.eu.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da zbira gradivo za občinski časopis, ki bo predvidoma izšel v juniju. Razne dopise, članke, fotografije i.p. lahko predstavite neposredno v občinskem tajništvu ali na segreteria@com-monrupino.regione.fvg.it do 30. aprila.

VAŠKE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICI vabijo na predvečer 1. maja, v sredo, 30. aprila, na prvomajski nočni pohod na Kokoš. Ob 19.45 poklon padlim partizanom pred vaškim spomenikom NOB. Zbirno mesto za po-hodnike bo ob 20.15 pri kalu (cesta proti Lipici). Ob 20.30 prižig tabornega ognja in ob 21.00 start pohoda (ura nezahtevne hoje). Na vrhu bo prižig tabornega ognja ob petju in glasbi (letošnja novost), v sodelovanju s taborniki Kraških j'rt iz Sežane ter Klubom študentov. Na bazovskem vrhu dvig prvomajske rdeče zastave.

50-LETNIKI Zavoda Jožefa Stefana, sekcija kemija, elektronika in mehanika, se dobimo v soboto, 10. maja, od 19. ure dalje v agriturizmu na Nabrežini. Info in potrditev na tel. št.: 328-4422555 (Graziella) ali 338-1462806 (Adrijan).

Prireditve

DOUMENTARNI FILM »Fenomen Bruno Groning« - Po sledeh »čudodelnega izcelitelja« si lahko ogledate dnes, 5. aprila, od 18. do 20. ure (1. del) in v nedeljo, 6. aprila, od 17. do 20. ure (2. in 3. del) v Kulturnem domu Gorjansko, Gorjansko 84, Kom. Vstop je prost.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na Pomladanski koncert, ki bo danes, 5. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Sodelujejo MPZ Vasilij Mirk in ŽEPZ Prosek Kontovel.

SKD ŠKAMPERLE, SKD Barkovlje in SKD I. Grbec, v sodelovanju z ZSKD, vabijo na premiero gledališke predstave slovenskih osnovnošolskih otrok »Skok v svet domišljije« danes, 5. aprila, ob 18. uri v veliko dvorano Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. Režija in mentorstvo: Elena Husu, Boža Hrvatič, Vinci Sophie, Patrizia Jurinčič in Eva Kranjac.

ANPI - VZPI, ANED IN ANPPIA vabi jo v nedeljo, 6. aprila, ob 15. uri na openko strelišče, na spominsko srečanje ob 70. obletnici usmrtilte 71 talcev. Slavnostna govornika: Tit

Turnšek, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB in Veit Heinichen, nemški pisatelj. Sodeluje: Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič z zborovodjo Pijo Cah.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI

vabi v galerijo Umetniškega in kulturnega centra Škerk, Trnovca 15, na ogled bogate razstave »Ermada Jutranji svit 1. svetovne vojne«. Urnik: sobota in nedelja 10.30-13.00 in 15.00-19.00 (do 6. aprila). Voden ogled ob sobotah ob 15.00 in nedeljah ob 11.30. Za skupine in šole po dogovoru. Tel. 331-7403604, www.hermada.org.

PRIMORSKA POJE

v organizaciji ZSKD in SKD Lipa bo v nedeljo, 6.

aprila, ob 17. uri v Športnem centru Lipa v Bazovici. Nastopajo MOPU DU Bertoki-Prade, MePZ Pobegi-Čežarji, MoPZ Razpotje-Col, MoPZ Fran Venturini-Domjo, MoPZ Slavnik-Kozina, MePZ Mirko Špacapan-Podgora, MePZ Lojze Bratuž-Gorica.

SKD VIGRED IN KD RDEČA ZVEZDA

vabita v nedeljo, 6. aprila, ob 17.30 v ŠKC v Zgoniku na 22. dobrodelno revijo »Vsi smo prijatelji«. Nastopajo: OPZ Vigred, Krasje, Križ; ansambl Kraški fenomeni, Rock na bndimi, Run away, To smo mi; plesne skupine Tabor, Vigred, Rdeča zvezda, Vi-pava; plesni duo Mischelle in Norman, ritmična skupina Kontovel, gimnastični odsek ŠZ Bor, OV Šempolaj, mladi GD Nabrežina, AŠKD Cheer dance Millennium.

TEATRO INCONTRO in Zadruga kulturni dom Prosek Kontovel predstavlja komedijo v italijanskem jeziku »Chi è di scena« v nedeljo, 6. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu na Prosek. Vabljeni!

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT

(MFU-Magna Fraternitas Universalis) - prireja voden obisk razstave brazilskega fotografkskega velikana »Genesi-Sebastião Salgado« v nedeljo, 6. aprila, v Benetkah, Casa dei Tre Oci. Info na tel. št. 338-3476253, 040-9882109 ali 040-2602395.

KATOLIŠKA KNJIGARNA - MLADIKA

- ZTT - GMD vabijo na Kavo s knjigo v četrtek, 10. aprila, ob 10. uri. Gost kave bo prof. Marija Kacin, avtorica knjige »Žiga Zois in italijansko gledališče«. Delo in avtorico bo predstavila prof. Marija Pirjevec.

PRAVLJIČNE URICE v Oddelku za mlade bralce NŠK, Ul. Filzi 14 (www.knjiznica.it), v četrtek, 10. aprila, in v sredo, 30. aprila, ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred). Pričovedje knjižničarka Alenka Hrovatin.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v petek, 11. aprila, ob 20.30 na »Večer partizanskih pesmi«. Nastopajoči: ŽPS Cvet v laseh - skupina Izola, vodi Marjetka Popovski; MoPZ Lopar, vodi Ladislav Korošec; ŽPZ Ivan Grbec (Škedenj), vodi Silvana Dobrilla; harmonika Franc Plahuta.

PRIMORSKA POJE

v organizaciji

ZSKD in SKD Vesna bo v petek, 11. aprila, ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu. Nastopajo MePZ Starši Ensemble-Ronke, MePZ Skala Sloven-Gropada/Padriče, MoPZ Oktet Pr'fari-Sp. Idrija, MoPZ Napev-Batuje, ŽeVS Art Vocalis-Koper, MePZ Ciril Silič-Vrtojba in MoPZ Pivka.

SKD PRIMOREC organizira spomladanski sejem, ki bo v Ljudskem domu v Trebčah v petek, 11. aprila, in soboto, 12. aprila, od 16. do 20. ure ter v nedeljo, 13. aprila, od 15. do 19. ure. Vsak večer bodo nastopili domači glasbeniki in pevci ter gostje.

FOTOVIDEO TRST80 vabi do 16. aprila na ogled fotografkske razstave »Kraški Pust na Opčinah 2014« v gostilno/picerijo na Proseški ul. 35 (nasproti cerkve).

IDRIJSKA ČIPKA - BREČASNA KLEKLJANA MOJSTROVINA: vabljeni v sredo, 16. aprila, ob 19. uri v Kraško hišo na odprtje razstave, ki jo prireja Zadruga Naš Kras, Mestni muzej Idrija in Čipkarska šola Idrija. Razstavo bo predstavila mag. Mirjam Gnezda Bogataj, kustosinja v Mestnem muzeju Idrija. Glasbeni intermezzo Janoš Jurinčič, kitara. Razstava bo na ogled do 8. junija.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, prireja v sredo, 16. aprila, ob 20. uri predavanje »EFT in šola - kako lahko tapkanje pomaga pri reševanju šolskih težav«. Predaval bosta Berita Rebol in Barbara Žetko. Toplo vabljeni predvsem starši in vzgojitelji.

Prispevki

Ob obletnici smrti mame Stanislave Bolčič darujeta Neva in Ada 25,00 evrov za nakup cvetja v boljuniški cerkvi.

V spomin na strica Milana Bolčiča, ki bi letos praznoval 105-letnico rojstva, darujeta Neva in Ada 25,00 evrov za Sklad Bubnič - Magajna.

Namesto cvetja na grob Alberta Doljaka daruje I. Adam 30,00 evrov za Štadion 1. Maj.

V spomin na dragega Alberta Doljaka darujeta Majda in Pavel Fachin 30,00 evrov za MoPZ Nabrežina.

V spomin na drago Mileno Doljak dajujo prijatelji nekdanjega druženja Mara, Nives Sedmak, Stana, Ivanka, Sander z Vilmo in Zmago s Sonjo 40,00 evrov za AŠK Kras, 40,00 evrov za SKD Rdeča zvezda in 40,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob drage gospe Pepke Žagar darujeta Neva in Oskar Grgić 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Padričah.

V spomin na moža in oceta Branka darujeta Ana in Cvetka 50,00 evrov za bivše deportiranke ANED.

5.4.2013

5.4.2014

Silvana Zafran por. Corbatti

OPĆINE - Nekdanji Jadranov košarkar bo s sinom Alexom upravljal prenovljeni javni lokal na Narodni ulici

Boris Vitez in »njegov« bar Vatta

Lastnika, brata Paolo in Franco Grabar, sta lokal popolnoma prenovila, razširila in posodobilna Investicija vredna 700 tisoč evrov - Nabrežinski marmor in les - Odprtje nekaj dni pred veliko nočjo

Tisto zadnjo nedeljo aprila 1979 je odigral Boris Vitez eno svojih top predstav, vsaj kar se doseženih točk tiče. V temki, ki je odločala o pokrajinskem prvaku košarkarske promocijske lige, jih je komaj osemnajstletnik - nasul »ubogemu« Jeans Cornerju kar 45 in odločilno pripomogel k prvenemu velikemu Jadranovemu slavju. Njegov odstotek meta iz igre je bil »a la Michael Jordan« fantastičen: 18 na 21! Še dobro (za Jeans Corner, seveda...), da meta za tri točke v Evropi takrat še niso poznali (uvedli so ga pet let pozneje ...), sicer bi bila njegova osebna bera še izdatnejša.

Boris Vitez ima sedaj 35 let več (in nekaj lask manj ...). Namesto košev že leta polni kozarce in skodelice ter jih ponuja gostom - skupaj s sladicami in drugo hrano - v svojih barih. Zgodovinski je bil tisti v športnem centru Ervatti, ki ga - tudi po njegovem odhodu - na Krasu še vedno poznajo kot »bar Boris«. Zadnja leta upravlja bar na bencinski črpalki Adriaenergy pri zgornški obrtni coni, čez nekaj tednov pa ga čaka nov poklicni iziv: upravljanje prenovljenega bara Vatta na Općinah.

Znani lokal na Narodni ulici je v začetku januarja zaprl vrata. Lastnika, brata Paolo in Franco Grabar, sta se odločila, da ga celovito obnovita. Brata Grabar se na javne lokale dobro spoznata. Pred leti sta že upravljala bar Vatta, sedaj upravljata Bar X na vogalu Trga Piave in Ul. Coroneo v Trstu (tudi ta bar sta pred nekaj meseci obnovila ...). Nove ideje za ureditev lokalov sta iskala v Londonu, v Barceloni. Pred nekaj dnevi je bil na muhi njune poklicne radovednosti lokal v Pordenonu ... Na Krasu (in v mestu) sta dobro znana po promociji kraških vin in drugih domačih proizvodov, o čemer pričajo prisotnosti in so-delovanja na številnih promocijskih prireditvah, kot

Alex Vitez (levo), Franco Grabar in Boris Vitez v obnavljajočem baru Vatta na Općinah

FOTODAMJ@N

so Vitovska in morje, Terranum in druge. Sodelovanje z Borisom Vitezom bo še okreplilo to promocijsko plat njunega poklicnega ukrvanjanja.

Obnova bara Vatta je veliko delo, kot je velika investicija: kakih 700 tisoč evrov. Bar bo dobil popolnoma novo, moderno, a hkrati toplo domačo podobo. To je mogoče zaznati že ob pogledu na dela na terasi pred poslopjem. Tla so že tlakovana z novimi nazrnjenimi ploščami iz nabrežinskega marmorja. Na 100 kvadratnih metrih terase bo prostor za 60 mest, ob nedeljah, ko je trgo-

vina na levem koncu zaprta, bo lahko sprejela še več gostov, mogoče pa jo bo izkoristiti tudi pozimi, ker bo prostor zastekljen.

Notranjost bo zrevolucionirana. Dosedanji veliki točilni pult sredi bara je bil odstranjen. Obnovljene so bile vse naprave, vsi prostori na novo obdelani.

Ob vhodu desno bo poševno nameščen pult s sladicami, ki bo ponujal dobrote tržiške slaščičarne Maritani.

V notranjosti, vedno desno, bo urejen 13 metrov dolg točilni pult. Levo je lokal pridobil pro-

stor nekdajne že več let zaprte trgovine. Tam bo urejen kotiček wi-fi, bar bo opremljen za zadostitev vseh najbolj modernih tehnoloških zahtev. V drugem prostoru bodo urejene mize in stoli za hičter obed, ki ga bo bar ponujal tudi v večernih urah. V notranjosti, prav na koncu (tudi tam je bil prostor razširjen), bo goste vabila vinoteka z izborom vrhunskih domačih vin, v ohlajeni zastekljeni vitrini pa bodo vabili tudi domači siri.

Tla v baru so tlakovana z marmorjem, ki ponuja podobo lesa. Vsa notranjost (kar 180 kvadratnih metrov) bo zaživila v znamenju marmorja in lesa, tipičnih kraških elementov, kar je tudi izraz spoštovanja lastnikov do domačega okolja.

Boris Vitez bo upravljal bar Vatta (uradno ime: bar, kavarna, bistro, ali kaj drugega, bo znano v prihodnjih dneh ...) skupaj s sinom Alexom, ki si je že nbral veliko izkušenj pri delu z očetom. Prve mesece, dokler se ne bo delo uteklo, jima bo sta pomagala tudi brata Grabar, saj je prevzem tako velikega lokalja s tako bogato ponudbo (slaščičarna, bar, kavarna, tople jedi, vinoteka ...) kar velik zalogaj. Tematski večeri in glasbena srečanja bodo še obogatili dogajanje v baru.

Boris Vitez se je nove poklicne avanture lotil zelo zagnano, a istočasno trezno. Dobro ve, kaj ga čaka. »Triumf, ali propad,« je rezko nakazal ekstremni možnosti.

Nov, Vitezov bar Vatta bo odprl svoja vrata nekaj dni pred veliko nočjo. Nekdanji košarkar se zaveda, da je pred svojo doslej najbolj zahtevno, tveganjo poklicno preizkušnjo. Kot met za tri točke desetinko sekunde pred sireno.

Srečno!

M.K.

NAŠE GOSTILNE - Obisk openske gostilne in picerije Veto

Kjer diši po domačnosti

»Naše gostinske korenine segajo v leto 1979, ko sva z možem začela v gostilni pri Aldotu v Trebišah. Tam sva ostala do leta 1981, ko sva se preselila na Općine, kjer sva prevzela društveno gostilno, v kateri sva delala naslednjih 11 let. Medtem sva leta 1985 prevzela tudi gostilno Veto, kjer delujemo še danes.« V teh letih se je gospa Nadi Debenjak pridružila tudi hčerka Katja Fabrizi, ki je v gostilni, pravzaprav v gostilnah tako rekoč doračala.

Posebnega gostinskega šolalnega gospa Nadi ni opravila, loncem se je kar instiktivno približala po opravljeni industrijski šoli in bila je dejansko ljubezen na prvi pogled. »Začela sem kuhati in to počenjam še danes. Sicer me je marsikaj naučila mama, saj je nena družina upravljala vaško gostilno v Brkinih, tako da lahko rečem, da imam kuhanje v krvi.« Prav tako je s hčerkjo, ki je kuhanje vzljubila še kot otrok in se mu povsem predala po vzgojiteljski šoli. »Danes sem pravzaprav neke vrste jolly, za vsako rabo,«

lih opravilih vsak dan peče pice za košilo, medtem ko prepusti mesto zvezcer picopeku.

Katja nam v seznam gostiln, v katerih so se družinsko preizkušali, doda že gostilno pri Škausu (današnja picerija Da Rino) na Općinah, gostilno pri Lipi v Bazovici in tisto na Gorici v Boljuncu. »Oče Rino je bil pač podjeten. Časi pa so se spremenili in po

gospa Nada rada pohvali: po joti, pašti in fižolu, sirkovi mineštri, ječmeni, rižu in krompirju. Seveda pa nikoli ne manjkajo golaž s kruhovimi ali krompirjevimi njoki ali paščico, vrzote, krompir in zelje v kozici. »Našo kuhinjo bi lahko opisala kot preprosto, pristno kraško, skratka hrana, ki jo družine pripravljale nekoč. Ljudje namreč danes vse bolj sprašujejo po tem. Pred leti jim še na kraj pameti ne bi padlo spraševati po vam-pih ali po golažu, danes pa se je spet pojavil ta trend,« pravi gospa Nada. Sicer so krožniki nekoliko predelani, saj ne uporabljajo več masti, okusni pa so vsekakor, zagotavlja.

Pri Veto tu mrgoli strank že v dopoldanskih urah, ko pridejo domačini na kavico, domačinke pa na klepet. V kuhiinji steče-

svojega poklica. »Zanimivo je, da je vsak dan različen od prejšnjega. Veliko ljudi vidiš in spoznaš, saj gostje niso le domačini, ampak tudi turisti ali taki, ki jih delovna pot vodi mimo Trsta oziroma Općin,« pove Katja in nam zaupa, da so v letih vzpostavili ši-

roko mrežo novih prijateljstev od Bocna, mimo Orbetella, Apulje do Sardinije in Sardinije, ki jih redno krepijo z obiski, razglednicami in elektronskimi pozdravi. Dober glas seže v deveto vas, pravi star rek ...

Sara Sternad

njegovi smrti sva se z mamo naposled omejili le na gostilno Veto, kjer nam danes pomagajo štirje delavci.«

Pri Veto diši po domači kuhijni, zlasti po mineštrah, s katerimi se

jo medtem priprave na kosilo, po poldanskem odmoru pa se podobna zgodba zavrti še za večerje. Po lokih letih Gospa Nada in hčerka Katja še vedno vztrajata, saj ju vodi veselje do

Kruhovi njoki z golažem

Med paradnimi konji gostilne Veto so nedvomno tudi kruhovi njoki z golažem. O količinah se kuharici raje nista izrekli, saj običajno pripravljata večje količine tako golaža kot njokov.

Za golaž potrebujemo čebulo, česen in zeleno, ki jih dodobra popravimo na olju, šele nato v lonec dodamo goveje meso, ki mu med praženjem dolivamo rdečo vino. Vse skupaj kuhamo do štiri ure.

Za kruhove njoke potrebujemo star kruh, ki ga najprej namočimo v mleku. Maso nato stisnemo, ji dodamo jačja, peteršilj, čebulo, ki jo prej popravimo s pancetom in špehom (po želji lahko namesto špeha uporabimo mortadelo) in nato oblikujemo kepice. Slednje skuhamo v vreli vodi.

Dober tek!

LIKOVNA UMETNOST - Jubilej mojstra tehnike olja na platnu

Deziderij Švara slavi danes 80 let

Danes slavi svoj okrogli, osemdeseti rojstni dan Deziderij Švara, starosta umetnikov v Trstu, ki s svojo predanostjo slikarstvu bogati naš kulturni prostor. V nelahkih časih revščine in preganjanja Slovencev je že v svojih otroških letih s pozornostjo opazoval okolje, vzljubil naravo, prelep pogled, ki se je iz rojstnih Ricmanj odpiral proti morju, obenem pa je bil očaran nad močjo likovnih upodobitev, s katerimi se je prvič srečal v fre-skirani vaški cerkvi.

Zelo mlad se je po sili razmer zaposil, vzporedno pa je ostal svojemu poslanstvu, gojil risanje in slikanje ter se v prostem času še izpopolnjeval pri akademskih slikarjih kot sta Riccardo Tosti in Renato Brill. Kot privatist je nato opravil maturo na umetnostnem liceju v Benetkah ter kasneje še habilitacijo za poučevanje. Družil se je z umetniki svoje generacije ter zavzeto spremljal razstavno dejavnost. Pod mentorstvom Milka Bambiča je v sedemdesetih letih zaživel Grupa U, v znamenju ustvarjalnosti, umetnosti, ki združuje. Skupaj s Kozmanom, Vecchietom, Volkom, Zulianom in Edijem Žerjalom so se zavzeli, da bi pridobili prepoznavnost v širšem območju, razstavlali so in prirejali okrogle mize, da bi spodbujali javno debato o problemih, ki jih ustvarjalnost odpira. Delovanju te skupine je sledilo v osemdesetih Društvo zamejskih likovnikov, katerega predsednik je bil tudi Deziderij Švara. Pojmovanje likovnosti se je takrat širilo, pristopili so k sodelovanju še oblikovalci, arhitekti, fotografi.

Deziderij Švara ni nikoli nasedal modam, dosledno je gojil pristnost izraza in razvijal svojo slikarsko gvorico. Upodobitve iz zgodnjega obdobja so bolj izrazito figurativne, lirično izpovedne in

Deziderij Švara

ARHIV

pripovedne, kaj kmalu ga redukcija likovnih prvin vodi v minimalistično definicijo bistvenih potez, medtem ko pridobiva barva na živahnosti in bleščecnosti. Mojster tehnike olja na platnu, z izjemnim potrpljenjem in izurjeno veščino gradi motiv z lazurnim plastenjem barve, kar mu dovoljuje mehko prelivanje odtenkov in žarenje.

Začasno bivanje v Parizu in na Antilih je vodilo umetnika po poti preobrazbe in bolj občutene barvitosti. Podobno kot simbolisti je prav v tem obdobju občutil duhovno razsežnost v siju barv in v lepoti narave. Njegovo slikarstvo je odtej postalo bolj intimno refleksivno. Ciklus raziskovanja simbolov pri raznih verstvih ga je dalje vodilo v iskanje univerzalnih stalinic, vse bolj se

je zavedal, kako sledi ustvarjalnost po poti spoznavanja globljih resnic in kako pomembno je svoje izkušnje deliti s sočlovekom.

Deziderija Švaro odlikuje izjemna odprtost in pozornost do sočloveka. Aktiven član društva za umetnost KONS občuteno spremlja ustvarjalno pot mlajših ter sledi kulturnemu dogajanju, zato tudi zelo rad potuje in se udeležuje mednarodnih likovnih srečanj. Intenzivno ustvarja in likovno razvija njemu priljubljene tematike s pogledom vedno radovedno vpetim v občutenje vsega, kar ga obdaja. V teh dneh se umetnik intenzivno pripravlja na večji likovni dogodek, maja bo namreč v Trstu obsežnejša razstava mojstrovih novejših slik.

Jasna Merku

GLEDALIŠČE - Marco Paolini v Trstu

Jacku Londonu posvečena balada o ljudeh in psih

Marco Paolini nastopa ob glasbeni spremljavi

MARCO CASELLI/NIRMAL

Marco Paolini je v Italiji zvezdnik med pripovedovalci in, še zlasti od uprizoritve Il racconto del Vajont na jezu tragičnega imena, ki ga je 9. oktobra 1997 v živo oddajala druga televizijske mreža RAI, njegove predstave privabljajo množice gledalcev. Tako je tudi ta teden, ko od 2. do 6. aprila gostuje v veliki Rossitettiju dvorani v Trstu v okviru osrednjega abonmajskega programa Stalnega gledališča Furlanije - Julijske krajine, in sicer s povestmi Jacka Londona v baladi o ljudeh in psih z naslovom Ballata di uomini e cani. Z izvirnimi skladbami ga v živo spremljajo trije glasbeniki.

Marco Paolinija na ameriškega pisatelja, ki je na začetku 20. stoletja oča-

postavljenih zgodbah sloni Paolinijeva predstava; v vseh treh so protagonisti pustolovci, ki se borijo za preživetje v trdi naravi, in njihovi psi, še zlasti psi, kot na koncu namiguje sam Paolini, ko opozori: »Ves ta čas sem jaz bil pes!«. Prvi je marogasto rjav pes z črnim obročem okoli očesa, zaradi katerega lastnika kličeta Spot (That Spot je naslov povesti); Spot je zelo lep pes, a samosvoj, tatinski in povsem neuporaben za delo. Lastnika se ga na vse kriplje skušata rešiti, a vedno ju spet najde; da bi ga ubila, tudi nimata srca. Drugi je Bâtard, križanec med psico in volkom, ki ga z gospodarjem Blackom Leclerom veže sovraštvo na prvi pogled; tretji je neimenovan pes, ki v povesti To Build a Fire (Zakuriti ogenj) v mrzli yukonski zimi spremlja mladega novinca na tragičnem povratku v taborišče po trdnevnom obhodu v divjinji. Skupni okvir trem zgodbam je Jack London sam in njegov kratki v prvi osebi povedani življenjepis.

Marco Paolini in trije glasbeniki so postavljeni na preprosto prizorišče s povzdrženim visliškim odrom in pločevinastimi sodi; visoko nad njimi visijo nekakšne bele kante, ki se včasih prižigajo v različnih barvah in se za tretjo povest spremeni v ekran za animirani video. (bov)

Skelpe? Takole: qua ghe vol in primis rifar el UAIS, Unione antifascista italo-slava. In potem uvesti evropsko socialistično demokracijo. Luka Meseč edita bella že delajo na tranziciji kapitalizma. Kapitalizem je izčrpan projekt, treba bo ustvariti nov svet. Preobrazba nacionalnih držav v večetnične, večkulturne skupnosti in transkontinentalne regije lahko spremeni Evropo. In jo nemara reši.

TOMIZZEV DUH

Krimizacija Evrope

MILAN RAKOVAC

Če pride do »krimizacije« Evrope, bo Reka/Fiume prva, ki se bo odcepila. Kako? Poskus odgovora na koncu.

Ma alora cossa, i disi che l'Italia sarà tajada in due tochi, cio'? La Serenissima dal Adriatico ale Alpi, e dopo de novo un tochetin d'Italia – el FVG?

E la Primorska? Če Benečani hčajo državo, zakaj ne bi Primorci, Krasenici, Goričani, Istrani ...tudi imeli svojo, recimo prav tisto majhno, ki jo je Kraljevina Italija predlagala Habzburžanom 1914. (da bi ostala neutralna ali postala zaveznička): od Devina do Mirne? E dopo povemo quel movimento che'l volessi rifar el TLT-STT ...

Ja pak iman drugu misal, ča san je jur plasira – da načinimo tri državice na uvh kunfini: Prva - Molo 7, druga – Anakaran, i trieta – Savudrija. I to bi bila početak Države Europe. Ej!

Kot da se ni zgodilo nič: hrvaški, slovenski in italijanski mediji v pančnem strahu stiskajo beneški referendum v droben tisk na dno manj pomembnih strani. Če se Veneto po kirmsko odcepi, kdo ve, kaj se še lahko odcepi od naših treh držav, ki si delijo Krpanijo (deželo Martina Krpana), ossia Ilirijo (Na-poleonove južnoslovensko-romanske pokrajine)...

Hrvaški državotvorni dušebrižnež mi je te dni zaskrbljeno pristopil: »Čuj, kaj je to v Benetkah? Ali ni to neposredno načrtovanje novega prisvajanja Istre in Dalmacije?« Občudujem kolega, ki ne vidi nič spornega v tem, da se Veneto odcepi od Italije, vidi pa strašno grožnjo za nas. Odkod mu ta stara zgodba o strašnem Benečanu, ki naše otroke kuje na galeje? Podobne teze resno zaskrbljeni krožijo tudi po Italiji, kajti predsednik regije Veneto je umirjen in jasen; če se odcepi Katalonija, se bomo tudi mi. Putin in Lavrov vsekakor dajeta krila evroseparatizmu: če lahko Kosovo, zakaj ne Krim? Kaj pa Čečenija? Ne, Čečenija pa ne! Tudi najbolj prodorni mislici in lucidna peresa vsepo-vsod vidijo strahove separatizma in secesionizma, ki bo razdrži Evropo. Krim je postal vzorec, po Kataloniji Veneto, potem pa plaz s Škotsko, Walesom, Britanijo, Baskijo, Istro ...

Ukrainske oblasti imajo res smo-lo s svojimi potezami in odločitvami. Znova so namreč naredile neprijeten gaf. V najnovijem ukrajinskem video spotu, v katerem nastopa začasni predsednik vlade Arsenij Jacenjuk in si ga mogoče ogledati tudi na kanalu YouTube, je prikazan zemljevid EU, kjer po-

vršino vseh držav nekdanje Jugoslavije prekriva samo ena država – velika Hrvaška. Ojej!

Spodrsljaj? Vsekakor. Ampak banalen in izven dosega EU administracije. Potem pa pomislim na to, kako ta ista Evropa že leta mirno opazuje gigantsko preprogo v dvorani madžarskega parlamenta na kateri zemljevid Velike Madžarske vključuje Prekmurje, Medimurje, Vojvodino, Transilvanijo, Slovaško ...Nihče nitri ne muksne, namesto, da bi se prah dvignil vsaj v Hrvatski, Sloveniji, Slovaški, Romuniji in Srbiji.

Krimski sindrom grozi Evropi? Naj kar! Evropski Zahod je zakuhal kašo v Ukrajini, načina ali tehnike, kako bi Ukrajini pomagal pa nima. Seveda je rusko ravnanje škandalozno, toda, kaj pa evropske igre z Vzhodom od 1989. naprej? EU resnično misli, da smo vse nje-ne članice – Evropa? Se spominja svoje zgodovinske vloge pri razpadu Jugoslavije? Se spominja Vukovarja in Srebrenice?

Sta Veneto in Katalonija za Evropo grožnja ali obljava? In Istra? Hrvaška pripravlja decentralizacijo in novo regionalizacijo: resnično imamo prevezupanj (celih 21), preveliko število

mest (128) in groteskno število občin (428). Napovedana vzpostavitev zgodlj petih statističnih regij je sprožila burne odzive še posebej v Istri, ki te potezi vidi nadaljnjo centralizacijo in ne na-sprotno. Premier Milanović je na proslavi desete obletnice večkulturno zasnovanega Istrskega statuta, zavedajoč se stanja na terenu, napovedal »asimetrično« regionalizacijo. Seveda, Istra je najbolj razvita hrvaška regija in se mora razvijati še naprej. Razumen in trezen popravek.

Amerika in Rusija se v dobrini maniri prepirata zaradi Ukrajine – prek grbe evropskega osla. O, ča će brižan tovar? Sedaj bo čez Atlantik sugerirala Evropi naj ne jemlje ruskega plina. Pa joka, kako se Krim lahko pojavi na vsemi koraku, tudi na Jadranu... Sklep? Takole: qua ghe vol in primis rifar el UAIS, Unione antifascista italo-slava. In potem uvesti evropsko socialistično demokracijo. Luka Meseč edita bella že delajo na tranziciji kapitalizma. Kapitalizem je izčrpan projekt, treba bo ustvariti nov svet. Preobrazba

prej do novice
www.primorski.eu

Poisci svojo Kras-no zgodbo

Obstajajo koški sveta, pri oblikovanju katerih je bila narava še posebej ustvarjalno razpoložena - eden takih je **Kras** z neštetimi naravnimi danostmi. Njegovo podobo bogatijo številni kulturnozgodovinski spomeniki, ugodna klima ter priazni ljudje. Ta nekoč gola, danes z borom porasla in vinogradi zasajena ter s podzemnimi jamami prepletena kamnita pokrajina je prijetna v vseh letnih časih. To je svet, kjer se razteza **Kraška vinska cesta** in kjer vinska trta refošk daje posebno vino teran.

Vsem željnim spoznavanja kraškega sveta, priporočamo **obisk kraškega podzemja**. Pri Divači se nahajajo Škocjanske jame, ki so zradi edinstvene naravne in kulturne dediščine že od leta 1986 vpisane v Seznam svetovne dediščine pri **UNESCO**, park je vključen tudi v UNESCO-v medvladni raziskovalni program Človek in biosfera (**MAB**), ki združuje biosferna območja po vsem svetu, ter na seznam **Ramsarske konvencije**, ki je s tem opredelila podzemne

hidrološke sisteme kot sestavne dele mokrišč. Splet Škocjanskih jam je sestavljen iz številnih posameznih jam, rorov, udornic, naravnih mostov in ponorov. Ustvarila ga je **najdaljša slovenska ponikalnica reka Reka**. Tako v zavarovanem kot vplivnem območju parka se srečujemo z bogato kulturno dediščino, ki se odraža v tipični kraški arhitekturi, številnih etnoloških, zgodovinskih in umetnostno-zgodovinskih spomenikih ter mnogih arheoloških najdiščih,

ki hranijo izjemno pomembne najdbe od obdobja mlajše kamene dobe naprej. V parku je možen **sprehod po učni poti, ki je bila leta 2011 izbrana kot najboljša v Sloveniji**, ogled treh obnovljenih objektov z **muzejskimi zbirkami** (zgodovina raziskovanja jam, etnološka, geološka, biološka in arheološka zbirka) ter obnovljen kulturni spomenik (Promocijsko-kongresni center Pr Nanetov). Doživite svetovno dediščino in se podajte skozi **enega največjih podzemnih kanjonov v Evropi, ali pa sledite Reki na poti skozi prvi ponor v podzemlje**.

Iz podzemnega sveta se po slikoviti pokrajni zapeljemo do osrčja Kraša, kjer najdemo **staro kraško vasičico Pliskovico**. Vasica v svojem zavetju hrani bogato kulturno zapatuščino. **Slamčeva domačija**, ki je več kot 400 let starca, je vse do danes ohranila lastnosti tipične kraške hiše in je zato zaščitenega kot kulturni spomenik. V domačiji domuje **Hostel Pliskovica**, ki nudi 35 ležišč ter **kolesarsko točko Bikeways**. **26. april** pa je za Pliskovico poseben dan, saj je to dan **ODPRTIH BORJAČEV**. Na svoja dvorišča - borjače bo tokrat vabilo 13 domačij, ki bodo svoje izdelke in pridelke ponudili obiskovalcem. Odvijalo se bo **tekmovanje v pripravi kraške frtalje**, spoznali boste oblikovanje kovaških in kamnoseških izdelkov ter izdelkov iz volne. Za vse, ki želijo izvedeti več o Krasu so pripravljeni vodení ogledi vasi in **Pliskevine učne poti**. S spominskim vinskim kozarcem, ki velja kot vstopnica, se boste lahko podali **okušati dobre kraške vasice**. Prireditev, polna dobre volje, smeha in zabave se bo zaključila pod Latnikom evropskega prijateljstva s sežigom drenovih

metel, simbolom odprtih borjačev.

Iz Pliskovice nas pot vodi do nekoč cesarske dvorne kobilarne v **Lipicu**, kjer nikakor ne smemo zamuditi predstave **Lipiške klasične šole jahanja**. Predstava bo aprila na programu vsako nedeljo ob 15. uri, vse do konca septembra pa vsak torek, petek in nedeljo ob 15. uri. Na prestavi nastopajo **najlepši in najbolje izšolani lipiški žrebci** na vajetih jahačev Lipiške klasične šole jahanja. Novost letošnjih predstav je točka »**pas de deux v damskem sedlu**«, v kateri jahata dve jahalki na način, kot so stoletja jahale kraljice, kneginje in aristokratinje ter podaljšani vredni ogledi kobilarne, ki gostom nudijo priložnost, da doživijo vse kar Lipica ponuja. Kobilarna Lipica se lahko pohvali tudi z eno boljšimi muzejskimi zbirkami v Sloveniji, z **muzejem Lipikumom**.

Še posebej pa **Kobilarna Lipica** vabi na mednarodno konferenco **Otroci in drugačni otroci**, ki bo od petka, 11. aprila, do nedelje, 13. aprila, potekala pod **častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije g. Boruta Pahorja**. Namenjena bo vsem, ki se vsakodnevno soočajo z drugačnimi otroki, to je z otroki s cerebralno paralizo, avtizmom, Downovim sindromom, anoreksijo in bulimijo, kot tudi s socialno drugačnimi otroki.

Novost turistično - rekreacijske

ponudbe Krasa je tudi Živi muzej Krasa, ki predstavlja slikovito območje posejano z neštetimi naravnimi danostmi ter kraškimi posebnostmi med Lipico, Bazovico in Sežano. Več kot 700 hektarjev veliko območje, z **nekaj 10 kilometrov urejenih in označenih poti**, vabi da ga spoznate v lastni režiji ali pa z lokalnim turističnim vodnikom. V Živi muzej Krasa vstopite v Sežani, po poti mimo gasilskega doma. V Sežani si lahko privoščite tudi lagodni sprehod skozi **Botanični park**, ter obisk, ob

110. obletnici rojstva S. Kosove - la prenovljene spominske sobe. V spomladanskemu času je prav posebno doživetje tudi ogled **Pepinoga kraškega vrta v Dutovljah**, ko odet v cvetje izzareva njegovo lepotu.

Za konec si privoščimo še **sprehod po vinski kleti Vinakras Sežana**. Spoznajmo vonj hrastovih sodov in se spustimo v velbano klet, kjer že **150 let skrbno zorijo teran**. Prepustimo se razvajanju z izbranimi vin, ki so dogodek za oči, paleta vonjav in okus pristnosti. Zavedati se moramo da je ostalo malo krajev, ki jih še ni dokončno zaznamoval sodobni čas. Koščkov sveta, kjer je še moč zaupati naravi, izkušnjam prednikov in kjer je trud poplačan z navdušenjem mimoidočega, vse to najdemo v **vinski kleti Vinakras SEŽANA**. V vinski kleti Vinakras izvajajo tudi **oglede in degustacije**, vino pa je možno kupiti v njihovi **prodajalni vin**.

In pomlad je čas, ko nas na Kras **vabijo tudi divji šparglji**, ki jih spretni kraški gostinci, sodelujoči pri dogodku **Mesec Špargljev od 11. aprila do 11. maja** ponudijo v prav posebnih šparglejih menijih. Le te lahko preverite na spletni strani www.visitkras.info. Omeniti velja tudi blagovno znamko Ročno Rezan/RRP, s katerim se lahko pohvalijo le najboljši kraški gostinci in predstavlja ohranjanje izvirne ponudbe, tradicije ter ugleda. Ponudniki, pri katerih lahko doživite to gurmansko doživetje so posebej označeni, sledite tablam z oznako RRP. Dobrodošli na Kras.

ODPRTI BORJAČI
CORTILI APERTI WINEDAY

PLISKOVICA, KRAS
SOBOTA, 26. APRIL 2014
SABATO 26. APRILE 2014
SATURDAY 26 APRIL 2014
10.00 – 19.00

www.pliskovica.si www.hostelkras.com

Doživite svetovno dediščino le korak od vas

Park Škocjanske jame, Slovenija
T: ++386(0)5 70 82 110
E: psj.info@psj.gov.si
www.park-skocjanske-jame.si

Obiščite nas

v naši prodajalni vin kjer lahko izbirate med butelčnimi in odprtimi vini ter si obenem lahko ogledate tudi našo Kraško klet.

VINAKRAS
SEŽANA

Sejmiska pot 1a - Sežana
T: +386 5 7313 471 / 444
M: +386 41 749 667
E: igor.grdina@vinakras.si
www.vinakras.si

OBMOČNA OBRTNO-PODJESENŠKA ZBORNICA SEŽANA

ROČNO REZAN
PRŠUT

Mesec špargljev na Krasu

od 11. aprila do 11. maja 2014

Kobilarna Lipica – zibelka lipicanca od leta 1580

- Predstave Lipiške klasične šole jahanja
- Vodení ogledi kobilarne
- Doživetje lipicanca
- Vožnje s kočijo
- Poroke
- Otroški, mladinski in družinski programi
- Tečaji jahanja in terensko jahanje
- Muzej Lipikum in Galerija Avgusta Cernigoja

LIPICA
Lipica 5
SI-6210 Sežana
Slovenija
T: +386 (0) 5 739 1580
E: info@lipica.org
www.lipica.org

www.visitkras.info

ŽIVI MUZEJ KRASA

Obiščite novi živi muzej!

TIC SEŽANA

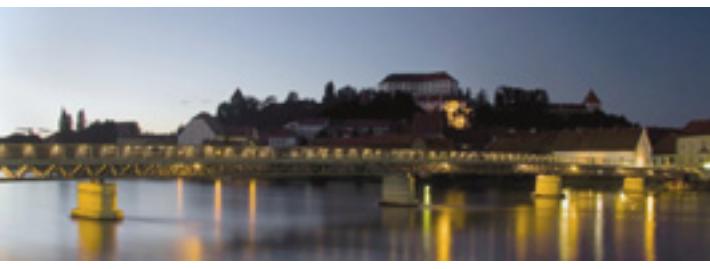
Informacije, izleti in vodení ogledi Krasa
Partizanska ulica 63, 6210 Sežana, Slovenija
+386 5 731 01 28 tic.sezana@siol.net

Očarljivi Ptuj

Zgodovina, kultura, pustna tradicija, enogastronomija, aktivni oddih v naravi ter uživanje in sproščanje v bližnjih termah, vse to je Ptuj. Ob Dravi, med vinorodnimi in gričevnatimi Slovenskimi goricami, Halozami ter ravninskima Dravskim in Ptujskim poljem, se nahaja najstarejše dokumentirano mesto na Slovenskem.

V Ptiju se lahko željni stika z davnimi časi sprehodijo po starodavnih ulicah v zaščitenem srednjeveškem mestnem jedru (Ptuj je edino slovensko mesto, kjer je srednjeveško mestno jedro ostalo skoraj popolnoma nedotaknjeno), raziskujejo bogate muzejske zbirke in obiščejo najstarejšo deluječo vinsko klet, s 700 letno tradicijo. Ljubitelji narave pa se lahko podajo okoli največjega stalnega jezera v Sloveniji, ki je zaradi prezimovanja več kot 230 vrst ptic vključen v omrežje Natura 2000.

V okolini Ptuja se nahaja eden izmed najlepših baročnih dvorcev, Dornava in mistični, izredno dobro ohranjen mitrej na Hajdini iz 2. stoletja.

Med raziskovanjem mesta ne gre izpustiti ogled Minoritskega samostana iz 13. stoletja; Florijanovega spomenika, ki so ga meščani postavili v 18. stoletju kot priporočilo za zaščito pred številnimi požari; Orfejevega spomenika - rimskega marmornatogrobnika, visok skoraj 5 metrov, ki je bil postavljen v 2. stoletju in je v srednjem veku služil kot sramotilni steber; Mestnega stolpa z nenačadno uro, prvič je bil omenjen že leta 1376, v 19. stoletju pa so vanj bili vzidani antični spomeniki s Ptuja in okolice;

*Podaj
mi roko,
popeljem
te blizu*

BERNARDIN GROUP
RESORTS & HOTELS

www.bernardingroup.si

Cerkve sv. Jurija – najlepši in najbogatejši arhitekturni spomenik Ptuja iz 12. stoletja ima na zunanjih stenah renesančne in baročne nagrobnike nekdajnega pokopališča; Dominikanskega samostana z muzejem in z grobnicami gospodov Ptujskih in seveda Ptujskega gradu – na že v antiki naseljenem grajskem griču danes domuje Pokrajinski muzej, ki hrani zbirke fevdalne stanovanjske kulture, orožja, glasbil, tradicionalnih pustnih mask, slik na steklo...

V pustnem času že več kot petdeset let ptujske ulice preplavijo kurenti – najznačilnejša etnografska pustna maska, ki se vsako leto znova trudi pregnati zimo. Kurentovanje je najmodernejša kulturno - turistična in etnografska prireditev v slovenskem in širšem prostoru. V sklopu prireditve se odvije več sto kulturnih in turističnih dogodkov, ki na edinstven in izviren način združijo umetnost, tradicijo in etnografsko izročilo.

Okolica Ptuja nudi številne možnosti preživljavanja aktivnih počitnic. Obiskovalci se lahko podajo na sprehode, ekskurse ali po kolesarskih poteh, ki se vijejo po stezah v objemu okoliških gričev. Bližnje Ptujsko jezero je kot nalač za ljubitelje vodnih športov, kot npr. surfanje, vožnja s kajurom, smučanje na vodi in jadranje. Bolj pogumnim pa je namenjena adrenalinska ponudba – skok s padalom v tandemu, vožnja z jadrnimi ali športnimi letalom ter polet z balonom. Obiskovalci krajev lahko uživajo tudi v jezdenju po neskončnih cvetočih travnikih ptujskih nižin, lovju in

oglasno sporočilo

WELLNESS IN AKTIVNI ODDIH V TERMAH PTUJ

V severovzhodnem delu Slovenije v objemu najstarejšega slovenskega mesta domuje eno najmlajših slovenskih termalnih središč Terme Ptuj. Že Stari Rimljani so vedeli, kako razvajati telo in duha in prav ta uživaški duh spremja goste ptujskega termalnega središča na vsakem koraku. Posebno pozornost posvečajo večnim romantikom, ki jih razvajajo v srcu Grand Hotela Primus, v razkošnem in v rimskem stilu urejenem wellness centru Valens Augusta. V ponudbi vključuje številne storitve, v katerih pari lahko uživajo v dvoje. Takšen je na primer Amor wellness ritual, ki vključuje masažo Valens Augusta ter romantično kopel za dva v privatni japonski ali orientalski wellness suiti, kjer sta paru na voljo tudi lastna finska in parna savna.

Če tudi med dopustom ne morete mirovati

Tisto, kar najbolj očara aktivne obiskovalce Ptuja, so številne možnosti za preživljvanje aktivnih počitnic. Zdravilni učinki termalne vode so že dolgo dokazani, za telo nadvse koristni pa so tudi vodni športi in vadbe, kot so aerobika, aquazumba, vaje za raztezanje in podobno.

Ob nabiranju plavalnih kilometrov v Termalnem Parku Term Ptuj, ki se ponaša z največjim sistemom toboganov v Sloveniji in je prizorišče športnih priprav številnih uglednih domačih in svetovno znanih plavalcev, ne zmanjka možnosti za aktivni oddih: kolesarjenje ali tek okoli Ptujskega jezera, vodená nordijska hoja ob reki Dravi, številne kolesarske in tematske pohodniške poti po bližnjih Halozah, Jeruzalemu in Slovenskih Goricah. Nepozabno doživetje pa zagotavlja tudi vožnja z ladjo Čigra po reki Dravi do priljubljenega športno-rekreacijskega središča Ranca. Ponujajo tudi vrsto izletov in organiziranih aktivnosti.

Ptuj je mesto vina in kulinarike. Obiskovalce spodbujajo, da spoznajo bogato tradicijo ptujskega vinarstva z obiskom najstarejše vinske kleti v Sloveniji, ki se razprostira pod mestnimi ulicami, do koder jih popelje prijeten sprehod ob reki Dravi.

ribolovu in obisku številnih kmečkih turizmov s pestro kulinarično ponudbo.

Po aktivnosti v naravi prijava počitek in razvajanje v enem izmed najmlajših

zdravilišč v Sloveniji, Termah Ptuj.

Kultura kopanja na Ptaju sega v daljne čase, ko so v takratne terme zahajali patriciji antične Poetovie. Tudi v srednjeveškem Ptaju so se namakali v kopališčih, a kasneje so se domačini raje predajali kopalnim užitkom na kopališču ob reki Dravi. Stolječ kasneje, ko je bil Ptuj že dalj časa brez kopališča, so na novo zavrtali v zemljo. Takrat je na dan privrela termalna voda, ki je danes vir novih oblik razvajanja.

oglasno sporočilo

POMLAD SE PREBUJA. PREBUDITE SE TUDI VI... V TERMAH ZREČE

Pomlad prinaša na Zreško Pohorje prijetno svežino, bujno zelenje in številne priložnosti za krajši ali daljši pobeg od vsakdanosti. Preživljvanje počitniških dni v Termah Zreče je nepozabno, ne glede na to, ali jih preživljate športno aktivno ali pa se raje predajate počitku in razvajanju. Dotik tople termalne vode blagodejno vpliva na dobro počutje, sprošča in zmanjšuje stres. Občutek lahkočnosti v termalnih bazenih poudari sprostitev v masažnih bazenih in kopelih. Užitek, sprostitev in krepitev zdravja so zagotovljeni v edinstveno opremljeni Savna vasi. Še zadnje sledi utrujenosti in napetosti izginejo ob obisku Idile, Wellness & Spa centra, kjer se v štirih tematskih svetovih ponujajo kopeli, masaže in nege, ki jih odlikujejo zelišča, olja in blagodejni dotik izkušenih rok zaposlenih. Prepričajte se in si privoščite pomladansko razvajanje, sprostitev in užitek v Termah Zreče ter se prebudite, skupaj z naravo, na Rogli.

Terme Ptuj

Grand Hotel Primus****sup
do 30.5.2014

Cena za 2 osebi
199 EUR za 2 noči **UGODNO!**

Vključeno v ceno:

- namestitev s polpenzionom v sobi s francoskim ležiščem
- neomejeno kopanje v hotelskih bazenih Vespašianus
- vstop v bazene in savne Termalnega Parka (2x dnevno)
- možnost celodnevnega kopanja na dan odhoda
- uporaba kopalnega plašča
- brezplačen dostop do interneta (WLAN) v sobi

- + prost vstop v hotelski svet savn Flavia
+ bon v vrednosti 10 € za koriščenje wellness storitev

① +386 2 512 22 00 ☎ booking@terme-ptuj.si ↗ www.shr.si

TERME DOBRNA

MINI ODDIH

od 01. 04. do 18. 04. 2014 in 22. 04. do 24. 06. 2014

Cena v EUR:	1 noč (minimalno 2 noči)
HOTEL PARK *** že za	35,90 €
HOTEL VITA **** že za	39,90 €

Vključeno: polpenzion, internetni dostop (Wi-Fi), neomejeno kopanje v bazenih z zdravilno termalno vodo, vodna aerobika, animacijski program, pri bivanju 4 dni ali več podarimo: 1 vstop v Debelo savn v vrednosti 9,50 EUR.

Terme Zreče

VELIKONOČNI IN PRVOMAJSKI PRAZNIKI V TERMAH ZREČE

18. 04. – 04. 05. 2014

Program vključuje: polpenzion, neomejeno kopanje v termalnih bazenih, zabavno vodno aerobiko za vaše dobro počutje, 1x adrenalinsko vožnjo za otroke po sankališču Zlodejevo na Rogli, 1x sprostitev v domačno opremljeni Savni vasi z vodenimi programi vrtinjenja zraka, pomladnimi peelingi in oblogami, uporabo fitness centra, pestro velikonočno animacijo za otroke in odrasle

Cena (na osebo na dan v dvoposteljni sobi): **že od 49,00 €**

Najkrajši čas bivanja: 3 dni / 2 noči.

UGODNOSTI:

- en otrok do 12 let, v sobi z dvema odraslima osebama, biva gratis.
- otroški pavšal za drugega otroka do 12 let: 15,00 €/ dan.

INFO: T +386 (0) 3 757 60 00, +386 41 397 145
terme@unitur.eu, www.terme-zrece.eu

ROMJAN - Uvrstitev v seznam del za objavo na deželnem portalu krajevnih avtonomij

Slovenski šolski center prioriteta občinske uprave

Gradnja slovenskega šolskega centra v Romjanu predstavlja prioriteto za Občino Ronke na področju javnih del, zato jo bo uprava vključila v uradni seznam, ki ga bodo vključili v zemljevid javnih del na spletnem portalu Dežele Furlanije Julijske krajine za krajevne avtonomije, ki je nastal s ciljem porazdeliti vzdržne stroške krajevnih uprav ob spoštovanju omejitev pakta stabilnosti, pri čemer zemljevid oblikujejo prav krajevne uprave, ki same ocenjujejo, katera dela so zanje najpomembnejša in strateška.

Za Občino Ronke je izgradnja slovenskega šolskega središča posebej pomembna, tudi zato, ker ima že finančno kritie (zanjo so namenili milijon in 867.412 evrov) in je bil del stavbe že zgrajen. Učenci bi bili morali na podlagi rokov, ki si jih je bila zadala občina, že zdavnaj vstopiti vanjo, a ni tako, saj so doslej zgradili le zunane zidove in streho, ker je morala občinska uprava delovati v okviru omejitve pakta stabilnosti, pri čemer ji je uspelo najti 270.000 evrov za pokritje zgradbe. Trenutno delo miruje in po vsej verjetnosti bo moral tudi v prihodnjem šolskem letu 2014/2015 pouk za okoli dvesto učencev in osebje potekati na dveh lokacijah, torej v stavbi osnovne šole Brumati v Ulici Capitello in v prostorih župnišča na Drevoredu Garibaldi.

Med ostalimi javnimi deli, ki jih je Občina Ronke vključila v seznam, pa so posodobitev in prilagoditev predpisom športne palače Armando Filiput (554.833 evrov), nadaljevanje restavriranja in prenovile Vicentini (370.000 evrov), ureditve večnamenske dvorane v stavbi, ki je last Konzorcija za bonifikacijo posoške nizine (890.000 evrov), odprava poplavljajnja v Soleščanju (280.000 evrov), obnova hiš Colautti in Bertogna, kjer nameravajo urediti občinske urade (milijon evrov) in gradnja novega otroškega vrtca v Ulici Campi (2.600.000 evrov).

TRŽIČ - Ugotovitve karabinjerjev

Vedno manj voznikov pod vplivom alkohola

tu 2009, medtem ko je bilo lani ovadb le 33.

V zadnjih petih letih se je namreč število ovadb - z izjemo leta 2011 - stalno nižalo: kot že omenjeno, je bilo ovadb leta 2009 147, to število pa je že naslednje leto padlo na 61. Leta 2011 je bilo ovadb 68, leta 2012 in 2013 pa 46 oz. 33. V Tržiču je bilo ovadb vsega skupaj 112, od teh 41 leta 2009 in 16 lani, v Gradežu 90 (46 leta 2009, lani pa le ena), v Ronkah 56 (27 leta 2009 in 9 lani), v Škocjanu ob Soči 43 (16 leta 2009 in dve lani), v Doberdobu 30 (12 leta 2009 in dve lani), v Štarancanu 18 (3 takoj leta 2009 kot lani), v Turjaku pa šest (2 leta 2009 in nobene lani). Omeniti velja tudi, da so v zadnjih desetih dneh marca zaradi vožnje pod vplivom alkohola ovadili pet oseb.

Po besedah poveljnika kapetana Santeja Picchija sta večja ozaveščenost in bojanjeni pri občanih sad okrepiljenega nadzora tržiških karabinjerjev. Tako se npr. ljudje že prevoz do krajev, kjer potekajo družabni dogodki, poslužujejo taksija oz. skupinskega prevoza, kjer je eden določen za voznika.

RONKE - Tatovi v cerkvi Sv. Trojice

Odnesli le vino

Nepridipravi se niso zmenili za umetnine, iskali so denar

Umetnine jih niso zanimale, iskali so le denar. V prejšnjih dneh so neznanici vlmili v cerkvico Svete Trojice v Ronkah, ki spada pod župnijo Matere Marije in se je poslužujejo tudi pripadniki grško pravoslavne skupnosti. Prav nekateri izmed njih so prvi opazili uničena vrata zakristije, skozi katera so tatovi vložili. Neznanci so notranjost cerkve polnoma razmetalni, odnesli pa so le steklenico vina, saj denarja niso našli.

Župnik Umberto Bottacin, ki je o poskusu tatvine obvestil karabinjerje, že razmišlja o namestitvi alarmne naprave, saj pravi, da so v preteklosti že imeli podobne obiske. Tatovi tokrat niso našli tistega, kar so iskali, povzročili pa so precejšnjo škodo, saj bo popravilo uničenih vrat stalo več sto evrov. Cerkve v ronški občini so bile v preteklosti že večkrat tarča tatov. Leta 2006 so iz cerkve Sv. Lovrenca odnesli štiri lesene kipce iz 17. stoletja ter pet dragocenih angelskih glav, iz župnišča v Ulici San Lorenzo pa so pred tremi leti odpeljali sef, v katerem so hranili kelike iz 18. stoletja in druge dragocene obredne predmete.

VILEŠ - Tiare »Podjetja imajo zanko okrog vratu«

»Srčno upam, da se bo problem centra Tiare cim prej rešil. Podjetja imajo v teh časih že veliko težav, s tem jim zavijajo še eno zanko okrog vratu.« Tako pravi Alessio Grattan, deželni svetnik stranke SEL, ki je zaskrbljen zaradi zamud pri plačilu nekaterih podizvajalskih podjetij, ki so sodelovala pri gradnji nakupovalnega centra v Vilešu. »Priznati moram, da nisem nikdar podpiral odprtja tega središča, saj menim, da bi lahko oškodoval male trgovce. S tem, kar se dogaja, pa smo presegli vsako mejo,« meni Grattan, po katerem bi krajevni politiki morali ukrepati. Delavci podjetij bodo danes priredili protestni shod pred nakupovalnim centrom.

Vozniki v Tržiču in bližnjih krajih so postali bolj ozaveščeni in ne se dejajo za volan, če so zaužili alkoholne pijsače oz. slednjih ne pijejo, če morajo voziti. To ugotavljajo tržiški karabinjerji, ki so v petletju 2009-2013 zaradi vožnje pod vplivom alkohola ovadili na prostosti 355 oseb, od katerih 147 le-

RONKE - Tatovi v cerkvi Sv. Trojice

Odnesli le vino

Nepridipravi se niso zmenili za umetnine, iskali so denar

Umetnine jih niso zanimale, iskali so le denar. V prejšnjih dneh so neznanici vlmili v cerkvico Svete Trojice v Ronkah, ki spada pod župnijo Matere Marije in se je poslužujejo tudi pripadniki grško pravoslavne skupnosti. Prav nekateri izmed njih so prvi opazili uničena vrata zakristije, skozi katera so tatovi vložili. Neznanci so notranjost cerkve polnoma razmetalni, odnesli pa so le steklenico vina, saj denarja niso našli.

Župnik Umberto Bottacin, ki je o poskusu tatvine obvestil karabinjerje, že razmišlja o namestitvi alarmne naprave, saj pravi, da so v preteklosti že imeli podobne obiske. Tatovi tokrat niso našli tistega, kar so iskali, povzročili pa so precejšnjo škodo, saj bo popravilo uničenih vrat stalo več sto evrov. Cerkve v ronški občini so bile v preteklosti že večkrat tarča tatov. Leta 2006 so iz cerkve Sv. Lovrenca odnesli štiri lesene kipce iz 17. stoletja ter pet dragocenih angelskih glav, iz župnišča v Ulici San Lorenzo pa so pred tremi leti odpeljali sef, v katerem so hranili kelike iz 18. stoletja in druge dragocene obredne predmete.

Števerjanski ekološki dan

V Števerjanu bo danes, 5. aprila, potekal ekološki dan. Udeleženci se bodo zbrali pred občinsko hišo, kjer se bodo lotili kapilarne čiščenja občinskega okolja. Zamisel o ekološkem dnevu se je porodila lovskima družinama iz Števerjana in z Jazbin, pristopili pa so občina, civilna zaščita, društvi F.B. Sedej in Briški grič ter šola Gradnik.

Franco Basaglia v Kinemaxu

V goriškem Kinemaxu bo drevi ob 21. uri premiero na ogled dokumentarec »Eccoli«, ki sta ga Stefano Ricci in Jacopo Quadri izdelala s posnetki iz časa, ko je psihiatr Franco Basaglia vodil goriško umobolnico. Večer prirejajo v okviru letosnjega festivala Filmforum.

Zoran Predin v Šmartnem

V Hiši kulture v Šmartnem bo drevi ob 21. uri koncert Zorana Predina s programom, ki obsega zgodovinski lok od najpopularnejših pesmi, ki jih je napisal za Lačni Franz, do najnovejših iz albuha Na koncu naše mavrice. Skozi najave pesmi bo Zoran predstavl tudi svojo knjigo Druga žena v Harem.

Koncert ob Dnevu upora

Novogoriška krajevna organizacija ZZB NOB zbira prijave za koncert »Upor! Zaveznički v boju« v ljubljanskih Stožicah, ki bo 26. aprila ob 18. uri. Koncert je posvečen državnemu prazniku Dnevu upora proti okupatorju in pažniku OF. Prijave za avtobusni prevoz in rezervacije vstopnic zbirajo do 16. aprila. (km)

Veganski večer pri Devetakih

Kulturno društvo Vrnitev-II ritorno prireja danes v gostilni Miljo pri Devetakih predavanje in vegansko večerjo. O veganski kulturi in prehrani bo ob 18.30 v italijanskih predavalca Alessandra Ago sto, ob 20. uri pa bo kuhar Brian Galante predstavl v postregel vegansko večerjo. Cena za člane društva je 15 evrov, za nečlane 25 evrov.

Festival Svirel se zaključuje

6. mednarodno glasbeno tekmovanje in festival Svirel, ki med 27. marcem in 13. aprilom poteka na Gradu Štanjel, se bo jutri ob 20. uri na Gradu Kromberk zaključilo s finalnim koncertom disciplinе godala, brenkala. Mednarodna žirija je med skorajda 200 tekmovalci iz Slovenije in 25 tujih dežel izbrala najboljše finalistne soliste ter komorne skupine, ki se bodo v nedeljo potegovali za absolutno nagrado Svirel. Ob finalistih se bo predstavil Ansambel harf Ventaglio d'Arpe. Kot solista bosta zaigrala Serena Basandella na trobento in violončelist Igor Mitrović. (km)

Zlata ptica bratov Grimm

V goriškem Kulturnem domu bo jutri ob 16.30, na ogled gledališka predstava »L'uccello d'oro« (Zlata ptica) bratov Grimm, v priredbi evritmijske visoke šole »Eurythmeum Stuttgart« (Nemčija). Evritmija je umetnost gibanja, ki jo je v začetku dvajsetega stoletja utemeljil Rudolf Steiner. S svojim celostnim pristopom evritmija enakovredno zajema telесne, duševne in duhovne vidike človeškega bitja.

Veliki bazar v parku

V parku Basaglia v Ulici Vittorio Veneto bo jutri potekala pobuda Veliki bazar. Med 10. in 18. uro si bo mogče izmenjavati predmete, jih podariti, se pogovarjati, peti, ...Prireja jo skupina Amici del Parco Basaglia s pokroviteljstvom goriškega zdravstvenega podjetja, občine in pokrajine.

GORICA - Projekt Kras@event@Carso

Kras in mir

Od 12. aprila do 27. junija niz kulturnih prireditev

Ovrednotenje Krasa, njegove zgodovine (zlasti v zvezi z obhajanjem stolnici prve svetovne vojne), kulinarike, kulturnih ustvarjalcev, pa tudi ovrednotenje miru: vse to je cilj evropskega projekta Kras@event@Carso, pri katerem sodeluje šest partnerjev z različnimi kulturnimi in gospodarskimi področji ter štiri občine. Nositelj projekta je Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice, ostali partnerji pa so Kulturni dom Goricci, Mednarodni center za glasbo in umetnost Arsatelier, Konzorcij Collio-Kras, kulturno društvo Juliaest in SKD Hrast iz Dobrodoba, kot pokrovitelji pa sodelujejo še občine Sovodnje, Zagraj, Doberdob in Devin-Nabrežina, medtem ko projekt sofinancira Lokalna akcijska skupina Kras.

V okviru projekta, ki so ga včeraj dopoldne v Trgovskem domu v Gorici predstavili ravnateljica SCGV Komel Alessandra Schettino, sovodenjska županja Alenka Florenin, ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, predsednik društva Juliaest Mauro Gaddi in predsednik konzorcija Collio-Kras Robert Princic, bo na različnih lokacijah goriškega in tržaškega Krasa steklo večje število pobud v znamenju glasbe, umetnosti, miru ter do-

mačih tipičnih proizvodov, ki jih predstavljajo v logotipu projekta prisotne rumena, zelena, rjava in modra barva.

Prva pobuda bo stekla 12. aprila v Martinščini, kjer bodo na sedežu krajevne skupnosti odprli fotografsko razstavo Arhitektura Krasa, ki se bo v naslednjih mesecih selila še v doberdobsko galerijo Modras, na sedež devinskih zborov in v gostilno Rubijski grad v Sovodnjah, na njej pa bodo razstavljali fotografi Marino Černic, Karlo Ferletič, Joško Princic in Viljem Zavadlav. V Martinščini bo v cerkvi sv. Martina tudi koncert Odmevi vojne: glasovi in zvoki iz bojnih jarkov, ki je nastal po zamisli harfistke Tatiane Donis: slednja bo med drugim izvajala tudi skladbe oz. priredbe, ki so bile napisane za glasbenike, ki so v vojni ostali pohabljeni, medtem ko bosta odlomke iz zbirk Maria Rigojna Sternia v slovenščini in italijansčini podala igralka Nataša Konc Lorenzutti in Enrico Cavallero. 22. aprila bo v avditoriju Zavoda združenega sveta v Devinu okrogla miza Pot miru: od Sarajeva do Krasa, na kateri bodo o potenu t.i. civilnih mirovnih enot kot alternativi vojni govorili slovenski evropski poslanec Ivo Vajgl, ravnatelj goriškega Kulturnega doma Igor Komel, duhovnik Pierluigi Di Piaz-

Organizerji verjamejo v sodelovanje med javnimi in zasebnimi partnerji

BUMBACA

za, predstavnik Omizja miru dežele FJK Alessandro Capuzzo, project manager Zavoda združenega sveta Simone Sgarbossa s tamkajšnjimi gojenci ter predsednik društva Forum Cultura iz Gorice Andrea Bellavite. 16. maja bo v stari cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu koncert Dekliške vokalne skupine Bođeča neža, medtem ko bo 23. maja v topniški kaverni na Breštvetu zaživel gledališka predstava Poti prve svetovne vojne, ki je sad kreativnih delavnic ustvarjanja izvirnih besedil in glasbe v sodelovanju z združenjem a. Artisti Associati. 29. maja oz. 6. junija bodo na

kmetiji Castelvecchio v Zagrju oz. na Rubijskem gradu sodelavci društva Arsatelier izvedli komornopravno opero Igorja Stravinskega Hi stoire du soldat, medtem ko bo 21. junija na sedežu društva Danica na Vrhu stekla pobuda Pozdrav poletju s koncertom znamenitega hrvaškega kantavtorja Oliverja Dragovića. Niz pobud se bo zaključil 27. junija v kamnolomu pri centru Gradina pri Doberdobu s koncertom Mešanega pevskega zboru Hrast. Ob priložnosti vseh teh pobud bo vsakči potekala tudi pokušnja tipičnih jedi in vin s področja Krasa in Brd.

Organizerji upajo, da bo omenjeni niz pobud prvi pomemben korak na poti vrednotenja kraškega ozemlja v sovočju z njegovimi značilnostmi, prav tako je po njihovih besedah pomembno, da pri tem sodeluje več zasebnih in javnih partnerjev, kar predstavlja edini način za promocijo teritorija in je tudi porok za morebitno nadgradnjo projekta, saj gre za pobudo, ki je za zdaj majhna, lahko pa preraste v nekaj velikega. Drugače se je s programom mogoče seznaniti na dvojezični spletni strani www.krasevent.net ter na spletni skupnosti Facebook. (iz)

GORICA - Srečanje šolskih gledaliških skupin

Za mlade igralske talente je lahko prava odskočna deska

Med 9. in 12. aprilom šest predstav - Podelili bodo nagrado ob 100-letnici vojne

Rok Prašnikar

»Novica je tudi tokrat v tem, da bo kljub hudi ekonomske kriзи Srečanje šolskih gledaliških skupin vendarle lahko potekalo.« Pokrajinski odbornik Federico Portelli je na včerajšnji predstavitev 19. Srečanja šolskih gledaliških skupin ponovno uporabil besede, ki jih je ob isti priložnosti izrekel lani. Čeprav je denarja za kulturne pobude vse manj, bo goriški čezmejni prostor še enkrat pozivilo tradicionalno tekmovanje mladih gledališčnikov z obeh strani bivše meje, ki se bodo na odrskih deskah preizkusili med 9. in 12. aprilom. Tudi letosnjena izvedba bo potekala v režiji združenja Mattatoioscenico iz Gradišča s podporo dežele FJK, pokrajine Gorica, ministrstva za šolstvo, Fundacije Goriške hranilnice, občini Gorica, Nova Gorica, Gradež, Krmin in Gradišče, dijaške konzulte, zvezne obrtnikov iz Gorice, združenj Dobialab in Artterrante, šole ISIS Pertini iz Tržiča, Gimnazije iz Nove Gorice, konzorcija CISI, pokrajinskega foruma mladih ter združenja KGŠ.

Na predstavitev je predstavnik kulturnega združenja Mattatoioscenico Alfio Dilena izpostavil pomen, ki ga tovrstne pobude imajo pri preseganju jezikovnih in kulturnih pregrad ter pri spodbujanju uporabe novih izraznih in tehnoloških sredstev. Pokrajinski funkcionar Pierluigi Lodi je spregovoril o nagnadi, ki jo podeljujejo v spomin na Ubalda in Giuseppeja Agatija. Med skupno devetimi nagradami bo letos, ob 100-letnici izbruha prve svetovne vojne, tudi posebno priznanje za najboljšo predstavo posvečeno omenjeni tematiki. Spregovorili so tudi predstavnica Fundacije Goriške hranilnice Zucalli, predstavnik CISI-ja Buttignon in predsednik dijaške konzulte Paolo Milet, ki

je omenil, da je lahko Srečanje šolskih gledaliških skupin za nekatere mlade igralce prava odskočna deska. »Pred nekaj leti smo vsi občudovali igralske sposobnosti fanta, ki se imenuje Rok Prašnikar. Zdaj ga vsi poznamo, ker je odigral ključno vlogo v filmu Zoran, moj nečak idiot,« je povedal Milet.

Prvi predstavi bosta 9. aprila v Gradežu (zavoda Buonarroti in Alighieri bosta uprizorila igri »Materiali za zgodbo« in »Zadnja Komedija«), 10. aprila bo v novogoriški Gimnaziji na sprednu »Dežnik za dva«, 11. aprila bosta v dvorani Bergamas v Gradišču šola Pertini in šoli D'Annunzio-Fabiani uprizorila »Never Let Go Of Your Dreams« in »Big Bang War«. Zaključni večer s podelitvijo nagrad pa bo v soboto, 12. aprila v KC Bratuz v Gorici, ko bo tudi na sprednu gledališka igra »Game Over – Try Again?«. Vsi večeri se bodo začeli ob 20. uri. (av)

GORICA - 33. nagrada Sergio Amidei

Festival v znamenju Carla Mazzacurati

Filmski festival, na katerem bodo podelili 33. mednarodno nagrado za najboljši scenarij Sergio Amidei in bo potekal od 18. do 24. julija v Hiši filma in parku vile Coronini Cronberg v Gorici, bo izvenel kot poklon nedavno premielenemu velikemu italijanskemu režiserju Carlu Mazzacurati. Festival, ki bo potekal pod pokroviteljstvom združenj i 100 autorij in Agis Tre Venzie, bo namreč v celoti posvečen Mazzacuratijevemu opusu, saj bodo na njem prikazali vsa režiserjeva dela od začetka 80. let prejšnjega stoletja do danes.

Poleg tega bodo obravnavali tudi tematike, vezane na prvo svetovno vojno, italijanske politične grozljivke iz 60. in 70. let prejšnjega stoletja in grozljivke, nastale v okviru sodobnih neodvisnih filmskih produkcij.

Zmagovalec letošnje nagrade Amidei sicer še ni znan, ve pa se za zma-

GORICA - Alberta Basaglia na obisku

Spominjala se je starega doma in koncertov benda Le Pantere

Alberta Basaglia (v sredini s predstavniki goriške pokrajinske uprave) se kljub petdesetletni odsotnosti dobro spominja svojega goriškega obdobja

BUMBACA

Včeraj se je v Gorici mudila gospa Alberta Basaglia, hči Franca Basaglie, nekdanjega direktorja goriške umobolnice, predvsem pa prenovitelja zdravstvenih metod v tovrstnih ustanovah. Tudi gospa Alberta se je poklicno zapisa zdravniškemu poklicu na področju psihiatrije, na obisk Gorice pa je prišla po mnogih letih odsotnosti. V

jutranjih urah so ugledno gostjo sprejeli na goriški pokrajini, kjer si je ogledala zadnje nadstropje palače, v kateri je med leti 1961–68 živelu družina Basaglia. Celotno palačo trenutno prenavljajo in je zato premikanje po nadstropjih ovirano, gostja pa se je kljub petdesetletni odsotnosti dobro spominjala svojega nekdanjega doma. »V tej sobi je oče imel pisarno, tam je bila spalnica staršev, tam kuhinja in tam kopalnica, na koncu hodnika pa sta bili moja in bratova spalnica,« je točno navajala gostja iz Benetk, ki so jo sprejeli podpredsednica pokrajine Mara Černic, odbornica Ilaria Cecot ter drugi predstavniki pokrajinske uprave.

Po ogledu »svojega« stanovanja se je Alberta Basaglia udeležila srečanja z dijaki na liceju Slataper v Ulici Diaz. Dijaki so med letom že spoznali zdravstvene metode Franca Basaglie, s prisotnostjo in predavanjem njegove hčer-

ke Alberte pa so nabrali znanje še pogloriblji. Sledila je okrogla miza s predstavniki goriških zdravstvenih služb, kjer so obdelali vprašanja, ki zadevajo psihiatrijo.

Popoldne so ugledno gostjo sprejeli v malo dvorani gledališča Verdi, kjer so predstavili knjigo Le nuvole di Picasso, ki govorji prav o njenih spominih na Gorico in na psihiatrične bolnišnice. Z avtorico se je pogovarjal novinar Roberto Collini, priljubljeni igralec Fabrizio Gifuni pa je prebral nekaj odlomkov iz knjige. Dogodek je spremjal mnogična publike, med katero so bili tudi številni mladi obrazzi.

Na koncu še oseben spomin na Basaglijevo goriško obdobje. Gospe Alberti sem omenil, da sem leta 1966 z bendom Le Pantere kar nekajkrat nastopil v goriški umobolnici. Tja nas je povabil prav direktor Franco Basaglia: naši nastopi so sodili med novosti, ki jih je uvažal pri zdravljenju umskih bolnikov. Na moje začudenje se je gospa Alberta spominjala teh naših nastopov. Še več, rekla mi je, da se je naših rock koncertov udeleževala tudi zunaj bolnišnice. Ob slovesu mi je še zabičala, da se od danes naprej ne smeva več vikati. Med stariimi prijatelji se vsi tikajo, je še rekla!

Vili Princic

Carlo Mazzacurati

govalca nagrade za filmsko kulturo 2014: to je radijska oddaja Hollywood Party, ki jo predvajajo na tretji italijanski državni radijski mreži Radio3 in letos praznuje dvajsetletnico. Na festivalu Amidei bo oddaja predstavljala film, ki ga v teh dneh s spletnim glasovanjem izbirajo kar sami poslušalci. Glasovanje je možno do 15. aprila na spletni strani <http://www.i300colpi.rai.it>.

NOVA GORICA - Kolesarska pot Solkan - Plave

Izgradnja ponekod otežena zaradi nestabilnosti zemljišča

Dela na trasi
Solkan - Plave
so se že pričela

KM

proti meji z Italijo zaradi nestabilnega terena. »Ker se vsa dela izvajajo na ozemlju železniške proge, je potrebno izpolnjevati posebne pogoje. Vendar kljub temu gradnja poteka v okvirih predvidene pogodbene dinamike izvedbe del, zato zamik dokončanja del v tem trenutku ni predviden,« zagotavlja na DRSC. Predviden rok dokončanja gradbenih del ostaja april 2015. »Rok za izgradnjo je 18 mesecev, kar je po eni strani veliko, a upoštevati moramo, da je kolesarska povezava dolga 9,2 kilometra, dostop pa je možen le z ene oz. druge strani. Zato zaradi organizacije dela tega ne bo moč hitreje izvajati,« je že pred začetkom izgradnje pojasnila Irena Zore Willenpart, vodja projekta na DRSC.

Trasa kolesarske poti Solkan - Plave poteka po že obstoječi poti, ki vodi nad desnim bregom akumulacijskega jezera hidroelektrarne Solkan in železniško progo. Kolesarska pot bo na prvih dveh kilometrih potekala po trasi obstoječe poti, naprej pa skoraj v celoti po poti, namenjeni servisiranju vodovoda Mrzlek - Prelesje. Ista trasa bo namreč služila ne le kolesarjem, ampak tudi kot vzdrževalna trasa za železniško progo, upravljavce vodovoda in Soških elektrarn. Po šestih kilometrih bo kolesarska pot prekinjena, tam bo treba sestopiti s koles in peš nadaljevati nekaj metrov poti skozi obstoječi železniški prepust, ki je premajhen za varno kolesarjenje skozenj. Vzdolž trase bo urejenih šest počivališč, opremljениh s klopijo, mizo, košem za smeti in stojalom za kolesa. Počivališča bodo obenem tudi izogibališča za intervencijska vozila. Za varovanje kolesarjev pred padačom kamenjem bo postavljenih več kot 1.500 metrov varovalnih oziroma lovilnih ograj. Grob makadam bodo preplastili z afaltom, kolesarska pot bo široka 2,5 metra z dodatnega pol metra bankin, na njej bo urejena prometna signalizacija, nekateri deli bodo tudi osvetljeni. Če tudi v bodoče ne bo prišlo do zamkov ali zapletov, bodo kolesarji na eni najsliskovitejših kolesarskih poti v državi lahko uživali že prihodnje polete. Do takrat pa zaradi varnosti ostaja trasa zaprtta. (km)

Na začetek izgradnje dobrih devetih kilometrov dvostrane kolesarske poti je bilo treba čakati dobro leto, saj so se zadeve zapletle pri oddaji javnega naročila. Na DRSC so tedaj zatrdirili, da zamuda ne bo ogrožala evropskih sredstev, ki so rezervirana v ta namen. Celotna investicija je vredna 4,9 milijona evra - v to številko je poleg gradnje vstrel še odkup zemljišč, ter priprava investicijske in projektne dokumentacije in vseh dovoljenj. Vrednost gradnje je nekaj več kot 3 milijone evrov, od tega 85 odstotkov sofinancira EU iz Evropskega sklopa za regionalni razvoj.

»Trenutno se nameščajo lovilno podajne ograle za zaščito pred padajočim kamenjem, ureja se odvodnjavanje - cestni prepusti za odvod meteornih vod, prav tako so v izvajanjih gradbena dela pri premostitvi čez potok Sopet,« so pojasnili na DRSC, kjer še dodajajo, da je izvedba del otežena na območju od državne ceste Solkan - Gonjače

Udeleženec sejma KM

ko kupili ali zamenjali ter kar je najpomembnejše: lahko bodo zvedeli vse o njihovem pomenu, zgodovini in vrednosti,« napoveduje zgodovinar Jakob Marušič. V času srečanja si bo moč ogledati tudi bližnji muzej Stolp na meji, znan tudi kot najmanjši muzej na svetu in muzej Spomini se name posvečen ilegalnim prebežnikom čez meje v Mirnu (km).

GRADISČE - Domena

Grad bo naprodaj

Javna dražba bo 7. maja

Med zgradbami, ki jih država namenava prodati preko državne domene, je tudi grad v Gradišču (v FJK so naprodaj tudi t.i. Mestne stavbe za bivšo vojaško bolnišnico v Trstu). Dražba bo prihodnjega 7. maja in bo potekala preko spleta, izključna cena pa znaša 20.000 evrov. Kdor želi sodelovati, mora opraviti registracijo na spletni strani [demanio.asteimmobili.it](http://www.asteimmobili.it) in ves postopek bo stekel preko računalnika. Rok za prijavo poteče 6. maja.

Grad v Gradišču je kompleks, ki ga danes sestavlja šest zgradb, ki jih obdaja obzidje. Nastal je ob koncu 15. stoletja, ko sta bili zgrajeni stavbi, znani pod imenom Kapitanova palača in Stari beneški arzenal. Med letoma 1521 in 1572 je bilo zgrajeno obzidje, vstop pa so omogočalo ena sama vrata, do katerih si lahko prišel preko dvižnega mostu. Leta 1784 so grad spremenili v vojašnico z izgradnjo novih stavb na severni strani, v začetku 19. stoletja pa so v njem uredili zapor. V naslednjih letih so razširili najprej Kapitanovo hišo, nato pa še dve drugi stavbi, leta 1924 pa so v gradu ponovno uredili vojašnico, zatem pa vojaško rezidenco. Trenutna načelnost kompleksa je turistično-gostinska.

Msgr. Carlo Roberto Maria Redaelli je nadomestil msgr. Dina De Antonija na čelu goriške nadškofije leta 2012. Rodil se je leta 1956 v Milanu, leta 1980 pa je postal kardinal Carlo Maria Martini posvetil v mašnika, leta 2004 pa je postal Dionigi Tettamanzi posvetil v škofa. Pred dvema letoma je bil imenovan za 17. goriškega nadškofa in metropolita. Dotlej je bil generalni vikar in pomožni škof v milanski nadškofiji. Srečanje bo v četrtek, 10. aprila, ob 20. uri v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž, pogovor z goriškim nadškofom bo vodil Simon Peter Leban.

GORICA - Kulturni center Bratuž

Pod lipami bodo gostili nadškofa Redaellija

Govor bo o pomenu Velike noči, Cerkvi na Goriškem in papežu Frančišku

Protagonist novega srečanja pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo goriški nadškof msgr. Carlo Roberto Maria Redaelli. Četrtek večer bo tokrat potekal v postnem času, posvečen bo duhovnemu razmišljaju o pomenu Velike noči, ki je največji krščanski praznik. Govor bo predvsem o koreninah in izvirnih vsebinah, ki jih ima ta praznik v cerkvenem letu, o sporočilih, ki jih prinaša simbologija gest in dogajanja v Velikem tednu in vstajenska maša. Govor pa bo tudi o Veliki noči prazniku luči, upanja in novega življenja. Med vsebinami goriškega srečanja bodo tudi tiste, ki so neposredno vezane na krajevno Cerkev, na slovenske vernike, župnije, pastoralo in duhovnike. Pozornost bo tudi na novi dimenziji razmišljanja, ki jo prinaša papež Frančišek.

Msgr. Carlo Roberto Maria Redaelli je nadomestil msgr. Dina De Antonija na čelu goriške nadškofije leta 2012. Rodil se je leta 1956 v Milanu, leta 1980 pa je postal kardinal Carlo Maria Martini posvetil v mašnika, leta 2004 pa je postal Dionigi Tettamanzi posvetil v škofa. Pred dvema letoma je bil imenovan za 17. goriškega nadškofa in metropolita. Dotlej je bil generalni vikar in pomožni škof v milanski nadškofiji. Srečanje bo v četrtek, 10. aprila, ob 20. uri v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž, pogovor z goriškim nadškofom bo vodil Simon Peter Leban.

GORICA

Evropska »antena«

Ob prisotnosti številnih gostov, med katerimi so bili predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, pokrajinška odbornika Federico Portelli in Mara Černic, deželnega svetnika Rodolfo Ziberna in podžupan Občine Gorica Roberto Sartori, sta včeraj pokrajinška odbornica Vesna Tomšič in podžupan Občine Trst Fabiana Martini predstavili nov projekt oz. storitev Antenna Europa. Gre za nov urad (trenutno se nahaja v Ulici Diaz št. 5 v pritličju in prvem nadstropju), s pomočjo katerega bodo lahko podjetja, posamezniki in razne ustanove črpali raznorazne informacije o pravicah državljanov Evropske Unije, pobudah, financiranju in evropskih projektih.

»O Evropi se veliko govorji, premalo pa se ve. S takimi pobudami želimo tudi ozvestiti ljudi o pravicah državljanov skupne Evrope in jih spodbuditi k aktivnemu sodelovanju, ki odpira številne možnosti,« je povedala Vesna Tomšič, ki je nato gostila skupino učencev tretjega razreda nižje srednje šole Ascoli in jim predstavila videoposnetka o priložnostih, ki jih nudi EU. »Gorica je med drugim edina pokrajina, ki je prejela finančna sredstva za izpeljavo kar 40 evropskih projektov, kar še enkrat dokazuje, da na tem čezmejnem območju verjamemo v Evropo,« je še dala Tomšičeva. Spregorivili so tudi vodja urada Antenna Europa na pokrajini Paolo Miletta, vodja urada Europe Direct v Trstu Maila Zarattini ter omenjeni politični predstavniki, vsi pa so poudarili pomen »evropske izkušnje«, ki lahko nudi mladim generacijam veliko več priložnosti kot njihovim predhodnikom. »Evropa ni zgolj množica zakonov, je nekaj, kar je treba doživeti. Zaradi tega svetujem vsem, da si med nabiranjem življenjskih izkušenj naberejo tudi vsaj eno izkušnjo po Evropi,« je povedal Gherghetta. Urad Antenna Europa bosta sestavljala t.i. »front office«, se pravi urad za poslovanje s strankami, in »back office«, se pravi urad za zaledno poslovanje, za delovanje katerih bosta skrbela mlada Mavi Carcione in Ivan Buttignon. (av)

GORICA - Pobuda Odprtih gradov

Danes in jutri priložnost za obisk palače Lantieri

Palača Lantieri

do Rima, 1914/18 in je sed sodelovanja palače Lantieri z združenjem Pro Loco iz Foljana Redipulje in njegovo skupino raziskovalcev Monte Sei Busi, dalje s Kulturnim združenjem Marino Simic z Opčin ter skupino raziskovalcev Društva Soška fronta iz Novih Goric, na ogled pa bodo obleke, uniforme, dokumenti, predmeti in drugi eksponati, ki prihajajo iz arhivov Caroline in Clementine Levetzow Lantieri ter zasebnih zbirk Tine Campaila, Micheleja Pastija, Adriana Ceccherinija in Giuseppe Campanara. Poleg tega bosta na ogled tudi razstavi čipk Clementine Lantieri in keramik Clementine Levetzow Lantieri, medtem ko se bodo obiskovalci lahko okrepčali v vojaškem šotoru. Palača bo odprta danes med 15. in 19. uro, jutri pa med 10. in 19. uro, pri čemer bodo vodení ogledi vsake pol ure (zadnji ogled bo ob 18.30). Vstopnina znaša sedem evrov, za otroke od 7. do 12. leta stareosti pa 3,5 evra.

Samo jutri pa bo v okviru iste pobude odprt grad v kraju Spessa. Vodení ogledi bodo vsake pol ure med 10. in 12. ter med 14. in 18. uro.

GORICA - V petek štafeta ob žalostni obletnici Pred 70 leti streljali borce na Goriškem gradu

Letos poteka sedemdeset let od streljanja borcev in aktivistov na dvorišču Goriškega gradu, s čemer se je ponosna zgradba, ki se dviga nad mestom, tedaj pri-družila vrsti drugih tragičnih fašističnih in nacističnih postojank, kjer so mučili tudi do smrti ali pa streljali oziroma sežigali člane Osvobodilne fronte in italijanske Resi-stenje: Rižarna, Vila Triste, vojašnica Pia-ve v Palmanovi, Tržič, Goriški grad.

Poteka tudi petdeset let od name-stitve spominske plošče na mogočen grajski zid, ki pa ni normalno dostopna javnosti in se iz nje ne razbere, za kaj je sploh šlo, kdo so bili krvniki in kdo žrtve. Tedaj je Gorici županova Gallarotti in obvezno je bilo čim manj govoriti o okupatorskih zločinah, ker bi sicer bilo preveč očitno, da italijanska država ni razčistila s svojimi vojni zločinci. Ni prišlo namreč do lustra-cije in na oblastnih ter upravnih mestih so ostali isti ljudje, ki so vedrili in oblačili v času fašizma. V takšnih okoliščinah tiči tudi vzrok, zaradi katerega na skromni, neugledni plošči slovenčina ni prisotna.

Mestna sekcija ANPI VZPI pod po-kroviteljstvom pokrajinske organizacije prireja v petek, 11. aprila t.l., slovesnost, ki naj mesto opozori, med ostalim, da se zgo-dovina ni pričela maja meseca leta 1945. Slovesnost bo prilika za začetek postop-ka, ki naj pripelje do namestitve nove dvo-

jezične plošče, iz katere bo razvidno, kaj se je na zunanjem grajskem dvorišču do-gajalo. Sedaj se zagotovo ve za okrog pet-deset streljanih, ki so jih tja pripeljali iz za-porov v Ulici Barzellini. Ve pa se tudi o streljanih pod Panovcem in na Trnovski planoti. Govori se o skupnem številu sto dvajsetih.

Tiste na gradu so odvajali na glavno pokopališče in na neznane lokacije. Niso le sorodniki povojnih izginulih ostali brez mesta za objektovanje, prakso so uvedli okupatorji in njihovi tesni sodelavci že mnogo prej. Z naslednjim dodatkom: grajski hišnik in neki kapucinski pater sta priči, da so streljane pustili dovolj časa na tleh, da so povsem izkraveli, zato da ne bi med prevozom s tovornjaki njihova kri kapljala na cesto in kazala smer odvaž-nja.

Slovesnost se bo pričela ob 19. uri pred mestnim zaporom s polaganjem venca in recitacijo. Štafeta s palico, v kateri je prepis zadnjega pisma enega od ustreljenih, bo šla najprej do Travnika - ob 19.30 - kjer je v stavbi Prefekture bilo sodišče nemške vojske, nato skozi Raštel do vzpona na grad ter skozi Leopoldova vrata do platnenega šotorja, pod katerim bo prostor za udeležence, ki bodo ob 20. uri sledili pe-tju gabskega zbora Skala, branju pisma in pozdravnim govorom. (a.r.)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU

MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU

DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE«

v Kulturnem domu v Gorici: danes, 5. aprila, ob 20.30 »Grisu, Giuseppe e Maria«, nastopa skupina La Moscheta iz kraja Colognola ai C. (VR); predprodaja vstopnic v knji-garni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

KULTURNO DRUŠTVO SKALA

iz Gabrij prireja danes, 5. aprila, ob 20. uri v društveni dvorani gledališki večer, ki ga bodo oblikovali člani Beneške-ge gledališča z uprizoritvijo veseloi-gre »Hipnoza« Davida Tristrama, v priredbi Marine Cernetig in režiji Marjana Bevka.

SOCIALNA ZADRUGA EDUCARE WALDORF FJK

prireja v nedeljo, 6. aprila, ob 16.30 v Kulturnem domu

v Gorici gledališko predstavo v evrit-

miji »L'Uccello d'Oro« bratov Grimm, v izvedbi skupine Maerche-

nensamble dell'Eurythmeum iz Štut-

garda; več na www.educarewal-

dorf.fvg.it.

V GLEDALIŠČU VERDI

v Gorici: danes, 5. aprila, ob 20. uri bo glasbena

predstava »Orlando Paladino«, na-

stopa Piccolo Festival FVG; pred-

prodaja vstopnic pri blagajni, Ul. Ga-

ribaldi 2/a, tel. 0481-383601.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50

»Storia di una ladra di libri«; 22.10

»Captain America: The Winter Sol-

Razstave

V GALERIJI MARIO DI IORIO

v drža-vni knjižnici v Ul. Mameli 12 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Vietri. Sono, persone e non cose«. Na ogled je 35 del slikarja Tullia Vie-trija in interpretacije slik v poezijah pesnikov Antonelle Anedda, Maria Benedettija, Alberta Beretonija, Massima Bocchiola, Franca Buffonija, Antonelle Bukovaz, Marie Grazie Calandrone, Pierluigija Cappella, Anne Marie Carpi, Maurizia Cucc-hija, Stefana Dal Bianca, Mila De An-gelisa, Umberta Fiorija, Biancamarie Frabbotta, Silvia Ornella, Antonia Riccardija, Davideja Rondonija, Maria Santagostinija, Gian Marie Vil-lalte in Giacoma Vita; še danes, 5. aprila, 10.30-13.30; vstop prost..

V LOKALU HIC CAFFE'

v Ul. don Bos-co 165 v Gorici je na ogled razstava Renza Perca z naslovom »Il cuore e il pennello«; do 18. maja od pone-deljka do sobote 7.30-13.30, 15.30-21.00, ob nedeljah 8.00-13.00; vstop prost, informacije na hiccaffe@libero.it.

Koncerti

PROSVETNO DRUŠTVO VRH SV. MI-

HAELA v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov Gorica in s podporo Urada RS za Slovene v zamejstvu in po svetu vabi na 14. sre-

čanje otroških in mladinskih pevskih zborov »Zlata grla« v nedeljo, 6. aprila, ob 15. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Tržiču bo v nedeljo, 6. aprila, ob 11. uri glasbe-ni kritik, pisatelj in novinar Rino Alessi predstavljal Puccinijevo »Bohème, v živo bosta pela soprano Francesca Salvatorelli in tenor Matteo Mezzaro ob klavirski spremlja-vi Jana Grbca; ob 18. uri bo nastopila pianistka Olga Stezhko iz Belorusije; vstop prost, več na www.ilcar-

sincorso.it.

Izleti

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ organizira šestdnevni društveni izlet v Barcelono od 22. do 27. aprila; in-formacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in tel. 347-9748704 (Vanja).

SPDG vabi v nedeljo, 6. aprila, na izlet na Škabrijel (646 m). Izlet je ne-zahteven in primeren za otroke. Vzpon 1 ura, skupno 2 uri in pol. Od-hod ob 9. uri izpred parkirišča pri go-stišču Kekec nad Novo Gorico. Pot bo sledila trasi opisani v vodniku GO3D. Prijava ni potrebna, zbirališ-če 10 minut pred odhodom; infor-macije: andrej@spdg.eu ali tel. 320-1423712 (Andrej).

»VIVICITTA« GORICA-NOVA GORI-CA (državna in mednarodna pohod-na in tekaška prireditev) bo v nedeljo, 6. aprila, z odhodom ob 10.30 s Trga Europe-Transalpina.

ONAV - državna organizacija pokuše-valcev vin - organizira obisk medna-dronega sejma Vinitaly v nedeljo, 6. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 0481-32283 (Daniela Markovic) ali na markovicdaniela@yahoo.com.

KRUT obvešča člane, da je v teku vi-pisovanje za skupinsko bivanje v Tala-so Strunjan od 11. do 21. maja z in-di-vidualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje; in-formacije in prijave v goriškem ura-du, korzo Verdi 51/int tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it ob torkih od 9. do 12. ure ali na društvenem se-dežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKRD JADRO IZ RONK v okviru projekta »Spoznavanje voda Slovenije« in v sodelovanju s centrom CTS pri-reja enodnevni izlet s kosilom v grad Turjak, Rašico, Tabor Cerovo, Stično in Šmarje Sap v nedeljo, 13. aprila; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Roberta, Sara).

ČASOPIS ISONZO SOČA prireja v nedeljo, 6. aprila, izlet v arheološki park Ad Pirum (Hrušica pri Podkraju); zbirališče ob 10. uri na parkirišču pri Rdeči hiši (pri piceriji) v Gorici, od-hod ob 10.15 z lastnimi avtomobili, ob 11. uri ogled muzeja v Ajdovščini, nadaljevanje do prehoda Ad Pi-rum in kosilo v restavraciji Stara Po-šta. Udeleženci, naj imajo primerno obutev za hojo, vodil bo zgodovinar Riccardo Cecovini.

PD RUPA-PEČ vabi na letošnji tradi-čionalni izlet v Jordanijo, ki bo po-potekal od 19. do 26. avgusta; infor-macije po tel. 0481-882285 (Ivo).

Čestitke

V Doberdobu ALDO in NERI-NA zlato poroko slavita. Vse naj-boljše jima želimo nečaki David, Di-mitri in Danjel z družinami ter sva-kinja Milica.

Obvestila

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA prireja v sodelovanju s civilno zaščito in ribi-škim zavodom ETP v nedeljo, 6. aprila, čistilno akcijo na območju sovo-denjske občine ob bregovih Vipave in Soče. Zbirališče ob 8.30 na sedežu ri-biškega društva, ki se nahaja ob ce-sti za Petovlje.

KNJIŽNICA PILONOVE GALERIJE v Ajdovščini je odprta in ponuja jav-nosti dostop do svoje zbirke katalo-gov, zgibank, knjig, časopisov in revi-j. Knjižnično gradivo, ki presega 6000 enot, izhaja že iz predzgodovini-je same galerije, torej iz zapuščine Vena Pilona, in ga sestavlja publi-kačije iz časa med obema vojnoma ter obdobja po drugi svetovni vojni. Knjige so na izposajo od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro, izven urnika pa po predhodni telefonski na-javi; več na www.venopilon.com.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 48. redni občni zbor in 7. kongres članic, ki bosta v prvem sklicu v ponedeljek, 14. aprila, ob 9. uri na sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20 v Trstu, in v drugem sklicu v torek, 15. aprila, ob 19.30 v Prosvetnem domu na Opčinah (TS), Ul. Ricreatorio 1.

POKRAJINSKI MUZEJI V GORICI v sodelovanju s kulturnim združenjem Noi... dell'arte prirejajo ustvarjalne delavnice ob sobotah med 14.30 in 16.30 za otroke med 6. in 12. letom starosti z naslovom »Questo l'ho fatto io!«: 5. aprila »Ago e filo incontrano la Pasqua!«; obvezna prijava po tel. 347-1733342 ali na noidellar-te@libero.it; več na www.noidellar-te.it.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča, da je sklican pokrajinski svet SSK za Goriško, ki bo zasedal v po-nedeljek, 7. aprila, ob 20.30 na sedežu stranke na Drevoredu 20. sep-tembra 118 v Gorici.

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut sklicuje 36. občni zbor v sredo, 16. aprila, ob 16.30 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu v Tumovi dvorani v Gorici, Korzo Verdi 51.

Prireditve

ALCI obvešča, da bo danes, 5. aprila, od 15. do 18. ure na sporednu delavnico Družinskih postavitev. Prijave: marissa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00) ali SMS na tel. 327-0340677.

ASTRONOMSKI OBSERVATORIJ V FARU (Strada Colombara 11) bo vsak prvi četrtek v mesecu od 21. ure da-že odprt publiki z možnostjo vodenih ogledov z uporabo teleskopov; več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540; vstop prost.

V CENTRU MARE PENSANTE v par-ku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Sconfine« v ponedeljek, 7. aprila, med 16.30 in 18. uro srečanje z na-slovom »Coaching e potenzialità«, vodi Monica Scozzai.

OBČINA SOVODNJE vabi občane na informativno srečanje o možnostih odprave spremljajočih negativnih dejavnikov (smrada) živinorejskih in drugih dejavnosti, ki bo v torek, 8. aprila, ob 20. uri v prostorih doma-če Zadružne banke v Sovodnjah, Prvomajska 120/A. Prisotni bodo predstavniki goriške zdravstvene ustanove in deželne agencije ARPA.

»CAFFÈ INFORMATICI« v sklopu projekta W.W.W. 2.0 - Women Wi-de Web - informalna brezplačna srečanja za boljšo uporabo digitalnih sredstev ob kavi in slaščici: v lokalni Maritani - Caffè Carducci v Ul. Du-ca D'Aosta 83 v Tržiču v torek, 8. aprila, med 9.30 in 10.30 o nevar-nostih spletnega omrežja; v lokalnu Maritani - Dolce vita v Ul. Savoia 6 v Starancu 17. aprila, med 18. in 19. uro na temo sredstev za boljšo uporabo spletnega omrežja; v orga-nizaciji občin Staranc, Tržič in Škocjan, več na www.webdon-nafvg.it.

<

EU - Na poziv sindikatov včeraj množični protesti v Bruslu

Tisoči proti varčevalni politiki

BRUSELJ - Več deset tisoč protestnikov se je včeraj na poziv Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) zbralo v Bruslu, kjer so izrazili nasprotovanje evropski politiki varčevanja. Izbruhnilo je tudi nasilje, policija pa je uporabila vodni top in solzivec.

Delavci so se na vseevropskih sindikalnih protestih začeli zbirati konec do poldneva. Sprevod se je nato prek bruselskih ulic odpravil proti evropskim institucijam, kjer so izražali protest proti varčevalni politiki EU.

Večina udeležencev je protestirala mirno, do spopadov pa je prišlo med policijo in pristaniškimi delavci iz Antwerpna in Genta, ki so se ločili od skupine in med drugim z granitnimi kockami obmetavali policiste. Ti so se odzvali z vodnim topom in solzivcem, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Po besedah generalne sekretarke ETUC Bernadette Segol je prva "evropska manifestacija" zbrala več kot 52.000 ljudi iz 21 držav. Policia je njihovo število ocenila na 25.000.

Protesti so spadali v okvir nedavno začete kampanje Nova pot za Evropo, katere glavne zahteve so nova vlaganja, kakovostna delovna mesta in enakost.

"Naše sporočilo je jasno, ga pa evropski voditelji nočejo slišati. Naše sporočilo je, da njihova politika v odziv na finančno krizo ne zadostuje ter dejansko slabša socialno in ekonomsko krizo. Naše sporočilo je, da varčevanje ne deluje," je po poročanju AFP dejala Segolova.

Evropski sindikati opozarjajo, da je brez dela skoraj 26 milijonov Evropejcev, deset milijonov več kot leta 2008, plače v 18 od 28 držav članic unije pa so padle. "Med mladimi je situacija še slabša. 7,7 milijona mladih Evropejcev ne dela, ne študira in se izobražuje," je še izpostavila Segolova in dejala, da obstaja tveganje "izgubljene generacije". (STA)

Po podatkih sindikatov se je včeraj v Bruslu zbralo 52.000 demonstrantov, po podatkih policije 25.000

ANSA

Na protestih so tako zahtevali več naložb za trajnostno rast in kakovostna delovna mesta, kakovostne storitve javnega in zasebnega sektorja, pravilno delovanje državnih sistemov z vključočimi sistemi socialnega varstva ter inovativnimi raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami, konec davčnih golufij in utaje davkov, pošteno obdavljanje, ki naj zagotovi sredstva za naložbeni načrt, in prilagodljivost pri uporabi pravil javnega primanjkljaja, kadar gre za naložbe.

Iz Slovenije sta se v Bruselj odpravili delegaciji Zveze svobodnih sindikatov (ZSSS) šolskega sindikata Sviz. Kot so spomnili v slednjem, je slogan majskev evropskih volitev "Tokrat je drugače - ukrepaj, sodeluj, vplivaj" točno to, kar želijo sindikati v Evropi zaobjeti z zahtevo po novi poti v Evropi. Tiskovna predstavnica ETUC Emanuela Bonacina pa je državljane EU poziva, naj konec maja volijo "kandidate, ki bodo spremenili načina vodenja EU". (STA)

AFGANISTAN - Kanadčanka ranjena

Dan pred volitvami ubita nemška novinarka

KABUL - Na vzhodu afganistanske province Host je bila včeraj, dan pred predsedniškimi volitvami v Afganistanu, ubita nemška fotografinja Anja Niedringhaus, poročevalka iz Kanade Kathy Gannon pa je bila huje ranjena. Obe sta delali za ameriško tiskovno agencijo AP. "Dve novinaristi sta bili ustreljeni na območju sedeža policije. Ena je umrla, druga je huje ranjena," je dejal tiskovni predstavnik province Host Mobarez Mohamad Zadran. Po navedbah Zadra na in načelnika policije v Hostu Jaku-

ba Mandozaja je bil strelec oblečen v policijsko uniformo.

To je že druga smrtna žrtev med zahodnimi novinarji v času predvolilne kampanje v Afganistanu. 11. marca je bil v Kabulu ubit švedski novinar Nils Horner. V napadu na hotel Serena v prestolnici Kabul je bil 20. marca ubit afganistanski poročevalec za AFP Sardar Ahmad. Poleg njega so umrli še njegova soprona in dva od njegovih treh otrok. Skupno je napad na hotel zahteval devet smrtnih žrtev, med katerimi so bili štirje tujci. (STA)

MADŽARSKA - Na jutrišnjih parlamentarnih volitvah naj bi slavila desna stranka Fidesz

Viktorju Orbanu se obeta nova velika zmaga, za to zaslужna tudi opozicija, ki ne more priti do ljudi

BUDIMPESTA - Dvoma, da bodo jutrišnje parlamentarne volitve na Madžarskem prinesle ponovno veliko zmago premiera Viktora Orbana in njegove desne konzervativne stranke Fidesz, praktično ni. Za to je poskrbel Orban sam - z gospodarskimi uspehi, avtoritarnimi prijemi in spremembami zakonodaje, delno pa tudi sama opozicija, ki ne najde poti do ljudi.

"Staro kripo s počenimi gumami smo spremenili v dirkalni avto, čeprav nas je medtem napadal pol sveta," je svojim priravnencem na predvolilnem shodu minuli konec tedna sporočil Viktor Orban - nekdani študentski vodja in borec proti komunizmu, danes pa 50-letni premier, oče petih otrok ter zagovornik konservativnih vrednot z družino, domovino in cerkvijo na čelu.

S tem stavkom je povzel svoja glavna argumenta: da mu je od leta 2010 uspelo počistiti z goro "nesnage", ki sta jo za sabo puстиli dve zaporedni levi vladi (2002-2010), ter da je moral pri tem Madžarsko neprestano braniti pred tujimi "sovražniki". In čeprav se mnogi s tem ne strinjajo, se Orbanu v nedelji obeta prepirčljiva zmaga. Ankete Fidesza napovedujejo okoli 50-odstotno podporo (ob upoštevanju le že odločenih volivcev), kar bi prevedeno v poslanske sedeže pomenilo vsaj absolutno, če ne dvotretjinske večine. Kljuno vprašanje tako ni, kdo bo zmagal, ampak kakšno večino bo dobil Fidesz. Višja bo volilna udeležba, manj možnosti naj bi sicer Fidesz imel za dve tretjini glasov.

Za Orbanove kritike je to posledica njegovega populizma, avtoritarnosti - pravijo mu kar Viktor - in tega, da si je uspel podrediti vse veje oblasti, vključno z medijem. Pod-

Viktor Orban

ANSA

porniki ga po drugi strani vneno branijo in izpostavljajo njegove uspehe, še posebej na področju ekonomske in fiskalne politike.

Nedvomno je za Orbanov znagoslavni pohod kriva tudi leva opozicija, ki volivcev nikakor ne uspe prepričati, da predstavlja kredibilno alternativo desni vladi. Pet levsredinskih strank se je sele januarja uspele zares povezati v volilno zavezništvo Enotnost. Njihov skupni kandidat za premiera je 39-letni vodja socialistov (MSZP) Attila Mesterhazy. Poleg Mesterhazyja v Enotnosti izstopata še bivša premier Gordon Bajnai in Ferenc Gyurcsany, v katera Madžari nimajo nobenega zaupanja. Med drugim se niso pozabili na leta 2006 objavljene posnetke, na katerih tedanji premier Gyurcsany razlagal, kako njegova vlada "laže zjutraj, čez dan in ponoc". Dve zaporedni levi vladi sta Madžarsko pripeljali na rob bankrota.

Ankete Enotnosti napovedujejo okoli 30 odstotkov glasov, medtem ko naj bi z več kot 15 odstotki glasov tretja najmočnejša politična sila v državi brez težav ostala skrajno desna stranka Jobbik, sovražna predvsem do Judov in Romov. Podpora ima predvsem med mladimi, na podeželju ter na revnješem vzhodu države. Nekatere ankete ji napovedujejo celo drugo mesto.

Premieru so v minulih letih očitali, da iz lastnih interesov ni zajezil nevarnega razraščanja antisemitizma in ekstremizma v državi, a po drugi strani bodo Orbanove spremembe volilnega sistema Jobbiku verjetno odvezle nekaj poslancev. To bodo namreč prve volitve, ki bodo potekale v skladu z novo ustawo in novo volilno zakonodajo. Obe je Fideszova dvotretjinska večina na leta 2011 brez težav spravila skozi parlament, kljub glasnemu nasprotovanju opozicije, protestom ter ostrim kritikam iz tujine. V veljavu sta stopili hrkrati 1. januarja 2012.

Namesto dosedanjih dvokrožnih volitev bo tokrat le še en krog in namesto dosedanjih 386 bodo Madžari tokrat volili le še 199 poslancev. Poleg tega se je volilni sistem občutno pomaknil v smer večinskega, kar gre vedno v prid najmočnejšim - Fideszu.

109 poslancev bo izvoljenih neposredno, tako da bodo v svojem volilnem okraju prejeli največ glasov - tudi če bo to le relativna in ne absolutna večina, ki so jo potrebovali doslej. Preostalih 93 bo izvoljenih glede na rezultat, ki ga bo v volilnem okraju dosegla njihova stranka.

Poleg tega bodo tokrat prvih volili etnični Madžari, ki živijo v sosednjih državah. Za

volitve se jih je od skupaj pol milijona registriralo slabih 200.000, večina med njimi naj bi glasovala za Fidesz.

Slovenska manjšina na Madžarskem - takoj kot ostale manjšine - tudi po novi zakonodaji nima pravice do svojega poslanca v parlamentu v Budimpešti. Ker je premajhna, da bi svojega poslanca preprosto izvolila, bo tam po novem imela svojega zagonovnika. Ta bo lahko govoril, a ne bo imel pravice glasovati. Porabski Slovenci so za svojo zastopnico že izvolili srednješolsko profesorico iz Monoštra Eriko Kóleš Kiss.

Še večje ogorčenje od nove volilne zakonodaje sta sicer na Madžarskem v minulih letih sprožila nov medijski zakon, ki po ocenah kritikov meji na cenzuro, ter nova ustanova, ki jo kritiki označujejo kot "nacionalistično" in "usmerjeno k ohranjanju oblasti". Še posebej sporni so bili posegi v medije in sodstvo s četrto spremembo ustave marca lani.

Zaradi spodkopavanja demokratičnega nadzora in ravnotežja med različnimi vejammi oblasti ter napadov na medije in slobodo govora je bil Orban v minulih letih pogodbil finančni tariči s strani EU in ZDA, a dejansko se ni zgodilo nič. Verjetno tudi zato, ker je ubral dobro taktiko - pri najbolj v nebo vpijočih posegih je popustil, osnovna smer je ostala.

Dober primer za to je bila njegova namera, da zasebnim televizijam prepove vsako predvolilno oglaševanje. Tega pod pritiskom Bruslja nato ni uvedel, vendar pa televizije za to oglase ne smejo več prejeti plačila. Podobno ni bila uresničena obveza, da se morajo vsi, ki želijo voliti, vsaj dva tedna

EU ni sprejela novih sankcij proti Rusiji

ATENE - EU še vedno čaka na resno ukrepanje Rusije za razlektritev ukrajinske krize, razmere za zdaj ostajajo enako napete in nevarne, so sporočili z neformalnega zasedanja zunanjih ministrov EU v Atenah. Evropa se ne sme sprostiti v odnosu do ukrajinske krize, saj so razmere enako napete, resne in nevarne kot prej, še vedno je zelo veliko ruskih sil na vzhodni meji z Ukrajino in umik je bil doslej le simboličen, je opozoril vodja britanske diplomacije William Hague.

Kljud temu to ni čas za prehod v tretjo stopnjo sankcij proti Rusiji, torej za gospodarske sankcije, ki pa jih je vendarle treba pripraviti, je še poudaril Hague. Druga faza sankcij je pomembna in je imela učinek, je še dejal in spomnil, da se da ta ukrep dopolnit.

Nato po 15 letih odprt zračni prostor Kosova

BRUSELJ - Zveza Nato je v četrtek odprla zračni prostor Kosova za civilni promet, potem ko ga je zaradi konflikta med Srbijo in njeno nekdanjo pokrajino zaprl pred 15 leti. Generalni sekretar Nata Anders Fogh Rasmussen je odločitev pozdravil. Do četrtkovega odprtja so morala vsa civilna letala - iz izjemno tistih, ki so letala v ali iz Prištine - zaobiti zračni prostor Kosova. Kot so še sporočili iz Severnoatlantskega zavezništva, bo nadzor in kontrolo kosovskega zračnega prostora izvajala Madžarska.

Nato je kosovski zračni prostor zaprl v sklopu priprav na njegovo bombardiranje Srbije leta 1999, s katerim je poskušal ustaviti zatiranje etničnih Albancev na Kosovu. Bombardiranje se je začelo 24. marca tega leta, nakar je 78 dni kasneje Beograd svoje sile umaknil s Kosova. To je leta 2008 razglasilo samostojnost, ki pa je nista priznali niti Srbi niti Združeni narodi. Brez odobritve ZN pa vprašanje kosovskega zračnega prostora za zdaj ostaja nerešeno, zato bo do končnega dogovora zanj še vedno skrbel Nato. (STA)

vnaprej registrirati, a ostala je velika večina nove volilne zakonodaje.

Veliko pozornosti je Orban požel tudi s svojim bojem proti Mednarodnemu demarnemu skladu. Najprej je leta 2012 prekinil pogajanja z IMF in Brusljem za novo finančno pomoč, češ da izpodjetava madžarsko suverenost, lani pa mu je nato uspela še "velika zmaga" za neodvisno Madžarsko - predčasno odplačilo 20-milijardnega posojila IMF iz leta 2008.

Orbanov "unikaten" način reševanja gospodarstva in javnih financ je za mnoge vprašljiv. Med drugim je nacionaliziral zasebne pokojninske sklade, zvišal DDV na 27 odstotkov, obdavčil finančne transakcije, zvišal davke za telekomunikacijska in energetska podjetja ter obenem umetno za kar 20 odstotkov znižal cene električne vode.

Ceprav se je živiljenjski standard večine Madžarov v minulih letih znižal in naj bi po nekaterih ocenah kar pol milijona mladih odšlo v tujino - Orban je celo uvedel pravilo, da študenti, ki prejemajo državne stipendije, po diplomi nekaj let ne smejo v tujino - pa se premier lahko hvali z uspehi.

Uredil je javne finance ter primanjkljaj v državi, ki je bila na robu bankrota, zmanjšal pod tri odstotke BDP. Država se je lani izvila iz recesije in naj bi letos beležila okoli dvo-dvestočetnino gospodarsko rast, brezposelnost pa je pri za Madžarsko rekordno nizkih devetih odstotkih. Mnogi sicer opozarjajo, da je "pravljica" kratkoročna, dosežena tudi z manipuliranjem številki, in da je Madžarska v resnicu v velikih težavah - predvsem, ker je Orban odginal tuje vlagatelje.

Jasna Vrečko (STA)

SLOVENIJA TA TEDEN

Koalicijski ravs pri polnjenju luknje

DARJA KOCBEC

Dvesto milijonov evrov veliko luknjo mora v državnem proračunu za letošnje leto zapolniti levsredinska vlada Alenke Bratušek potem, ko je ustavno sodišče razveljavilo zakon o davku na nepremičnine. Vsa ka koalicijskih strank ima drugačen predlog, kje dobiti denar, ki ga je država letos nameravala pobrati z nesojenim davkom. Kar je rešitev za eno stranko, je povsem nesprejemljivo za drugo.

Največja koalicjska stranka in stranka predsednice vlade Pozitivna Slovenija bi dvignila davek na dodano vrednost (DDV), čemur odločno nasprotuje Državljanska lista. Za upokojensko stranko DeSUS ne pride v poštev znižanje pokojnin. Socialni demokrati, druga največja koalicjska stranka, resa javno še niso povedali, katera rešitev zanje ne pride v poštev, a je kljub temu jasno, da se ne bi strinjali z zmanjšanjem izdatkov za sociala.

Po četrtkovi seji vlade so tako državljanji izvedeli le, da so ministri na seji predstavili možnosti za dodatno varčevanje v svojih resorjih, seznam možnih ukrepov pa da je »izredno dolg«. Od predsednika Državljanske liste in ministra za notranje zadeve in javno upravo so slišali, da dviga DDV ne bo, saj je v javnem sektorju še dovolj možnosti za prihranek, in sicer takšne, ki ne bodo posegali ne v pravice javnih uslužbenec v pravice upokojencev.

Minister za finance Uroš Čufer iz kvote Pozitivne Slovenije po seji vlade ni dal izjav, čeprav je še v torek po poročanju agencije STA zatrjeval, da vidi rešitev v zvišanju DDV, uvedbi davka na nepremičnine z zamikom in zmanjšanju obdavčitve dela v istem znesku, v katerem bi uvedli davek na nepremičnine. To bi bil po njegovem prepričanju korak naprej, s katerim bi

se Slovenija z davčno strukturo približala drugim majhnim in odprtим državam, namesto da ima strukturo davkov, bolj primernijo s tisto v Nemčiji in Franciji, s katerima se ne more primerjati.

Predsednica vlade Alenka Bratušek, ki je še v torek podpirala dvig DDV, saj da je bil tudi lani odporn proti dvigu DDV velik, tudi takrat je bilo slišati, kako bo to škodovalo potrošnji in gospodarski rasti, pa je kljub temu potrošnja zdaj večja in gospodarska rast višja, sedaj pravi, da dviga DDV ne bo predlagala.

Odločitev o naboru ukrepov nameščajo sprejeti predsedniki koalicijskih strank in vodje poslanskih skupin skupaj s predsednico vlade, je dakovljevalcem po seji vlade sporocil minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan, ki je v vladu očitno prisoten za obveščanje o zadevah, o katerih imajo koalicijске stranke povsem različna in večinoma tudi nasprotjujoča si stališča.

V osnutku nacionalnega programa reform, ki ga mora do konca aprila poslati bruseljski evropski komisiji, je vlada v torek že predvidela zmanjšanje mase za plač v javnem sektorju za pet odstotkov v letu 2015. Ali predvideva znižanje plač, ali zmanjšati število zaposlenih ali kombinacijo obeh ukrepov, ni znano.

Po podatkih agencije Ajpes je bilo lani za plače v javnem sektorju namenjenih 3,3 milijarde evrov, kar je 143 milijonov evrov ali 4,2 odstotka manj kot leta 2012. To pomeni, da bi 5-odstotno znižanje mase plač pomenilo 165 milijonov evrov prihranka. Zmanjšanje števila zaposlenih za 5 odstotkov pa bi zahtevalo odpustitev skoraj osem tisoč javnih uslužbencev. Z znižanjem plač za pet odstotkov (ob enakem številu zaposlenih) bi se povprečna bruto plača v jav-

nem sektorju, ki je konec januarja znašala 1731 evrov, znižala za nekaj več kot 85 evrov, so izračunali novinarji časopisa Dnevnik.

Napoved za znižanje mase plač v javnem sektorju je takoj spravila na noge sindikate, zanje je to »povabilo na pretep«, kar kar je pojasnil predsednik Konfederacije sindikatov javnega sektora Branimir Štrukelj. »Pri sindikatih bo potrebne zelo veliko volje že za to, da pristanejo na podaljšanje sedanjih varčevalnih ukrepov, ki veljajo do konca tega leta, kaj šele, da bi bili pripravljeni sprejeti nekaj novega,« pravi Janez Posedi, predsednik druge sindikalne centrale Pergam. Tudi rešitev z znižanjem mase za plače v javnem sektorju ima torej močne nasprotnike.

Po neuradnih informacijah državljani lahko pričakujejo, da jim bo vlada pobrala denar za mašenje luknje zaradi padca nepremičninskega zakona z dvigom trošarin na alkohol in tobak in z dvigom davka na promet z nepremičninami, ki ga morajo plačati vsi, ki nepremičnine prodajajo. Podjetjem pa namerava vlada razdeliti manj subvenic, kot jih je predvidela.

Brez težav pa je vlada v tem tednu in samo mesec dni po prejšnji zadolžitvi dodatno prodala za dve milijardi evrov tri in sedemletnih obveznic in to po oceni ministra za finance še ni zadnja letošnja zadolžitev. Le dan prej je državni statistični urad sporocil, da je lani decembra javni dolg države dosegel 25,3 milijarde evrov ali 71,7 odstotka BDP (kar je slaba polovica relativne zadolženosti Italije). Do konca letošnjega leta naj bi se slovenska zadolžitev skupno povisila na 28,8 milijarde evrov ozira 81 odstotkov vrednosti vsega, kar državljanji in podjetja v Sloveniji ustvarijo v enem letu.

SEŽANA - Odprtli Center za lažje učenje

Drugačne metode za pridobivanje znanja

Učenci so zaigrali primer »učne ure« v centru

O. KNEZ

Center za lažje učenje in živiljenje v Sežani je bil uradno ustanovljen že konec lanskega leta, vendar pa je zaživel letos na pomlad. Uradna otvoritev pred dnevi v Kosovelovemu domu je pritegnila tako mlade, željne znanja, kot tudi njihove starše in vse, ki si želijo čim več naučiti na lažji način. Za to je poskrbela vodja centra 33-letna Mojca Stojkovič, ki že skoraj dve desetletji raziskuje, kako se med učenjem zabavati, si stvari zapomniti na čim lažji način in si jih tako priklicati v spomin.

Pridobljeno znanje skuša predajati naprej s pomočjo Freestyle učenja, katerever je postala zvesta tudi učiteljica italijančine Elda Jercog. Obe se kot terapevtki ukvarjata tudi z osebnim svetovanjem najstnikom preko pogovorov, kako prebroditi najhujše težave najstnika in učenja. Na predstavitev v Sežani so rušili meje klasičnega učenja. Najprej so imeli brezplačne delavnice v angleški deželi za otroke »Funny hours«, sledila je Italijanska dežela con »Il cappuccino« z Eldo za najstnike in odrasle,

nove dimenzije zabavnega načina računanja z abakusom in NLP tehnikami pa je odpirala delavnica za otroke z metodo »brainobrain«, ki jo center namerava tudi izvajati v prihodnosti. Z glavnim otvoritvenim predavanjem so s praktičnimi primeri pojasnili nove metode o lažjem učenju, predvsem pa so bili vsi poslušalci nagrajeni s številnimi presečenji, ki jih je Center za lažje učenje in živiljenje s sponzorji podaril v skupni vrednosti tri tisoč evrov.

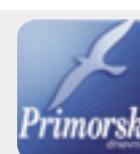
Da je predavanje bilo res pestro, so poskrbeli otroci sežanskega vrtca, ki obiskujejo tečaje »Funny hours«, Centra Je-reb Izola z modno revijo in na nastopajoči učenci 4. razreda OŠ Sežana, ki jih je Mojca Stojkovič brezplačno v marcu učila naravoslovje skozi plesne gibe.

V mesecu aprilu in maju se začnejo prvi dvodnevni tečaji Freestyle učenja. Učenci se bodo učili tehnik hitrega učenja na zabaven način brez veliko ponavljanja. Več informacij dobite na spletni strani www.lazjeucenje.si.

Olga Knez

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

SLOVENSKI ZAMEJSKI SKAVTI - Jutri

Evangelij za mlade s patrom Brankom Cestnikom

Dejstvo je, da se naše cerkve praznijo, da predstavlja srednja starost obiskovalcev nedeljskih sv. maš že krepko nad 60-imi leti, da doživlja klasična pastoralna veliko krizo. Dejstvo je tudi, da otroci obiskujejo nauk za prvo obhajilo in bimo v mnogih primerih iz gole tradicije, po prejemu slednjega zakramenta pa se pred duhovnika predstavijo samo takrat, ko potrebujejo potrdilo o sv. krstu za zakrament poroke v cerkvi.

Kljub temu pa 65 odstotkov mladih izjavlja, da so katoličani! Veliko mladih sledi besedam in dejanjem papeža Frančiška, prav tako tudi jemlje v roke Sveti Pismo in iz njega občasno kaj prebere. Zakaj je danes težko mladim govoriti o evangeliju?

Res pa je, da pastoralni sistem, ki je lahko veljal še nekaj desetletij nazaj, doživlja močan upad: drastično pada število duhovnikov, mladinske skupine so skoraj izginile, močen je upad zakramentalnega življenja. Tudi tradicionalna verska vzgoja v družini doživlja pretres, saj nauki, kot so »moraš, spodbobi se iti ob nedeljah k maši, saj te bo župnik že naučil« ne držijo več.

Mladi pa sami povedo, da jim je v resnicu »prava« podoba Jezusa

všeč; da so jim dejanja papeža Frančiška tudi všeč. Želijo si pogovora in iščijo odgovore, a jih v cerkvenih krogih večinoma ne najdejo.

S takimi podobnimi vprašanji se redno srečujejo tudi skavtski voditelji, ki so si zato skupaj s pobudniki Etike in prihodnosti zamislili srečanje, med katerim bi se o teh problemih pogovarjali, debatirali in iskali tudi možne rešitve in odgovore na zastavljenia vprašanja.

Gost tega srečanja bo Branko Cestnik, pater klarentinec, ki je nekaj let študiral v Rimu: dve leti filozofijo na Lateranski univerzi, tri leta teologijo na Gregoriani, štiri leta pedagogiko in mladinsko pastoralno na Salesiani. Je aktiven skavtski voditelj v Združenju slovenskih katoliških skavtov in skavtinj, za katero je vodil veliko duhovnih obnov voditelje. Trenutno vodi komisijo za pastoralno načrtovanje, ki je dve leti nazaj pripravila besedilo krovnega pastoralnega načrta Pri-dite in poglejte!

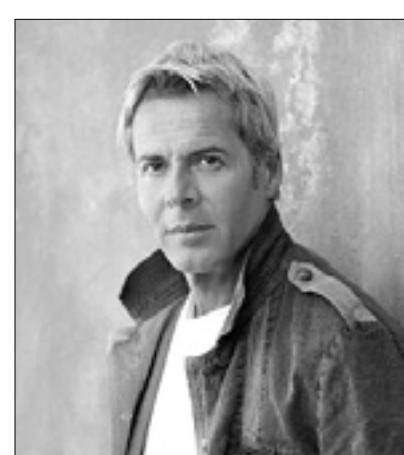
Na srečanje so vabljeni prav vsi, ki jim je problem mladinske pastorale pri srcu, ki se ukvarjajo s posredovanjem katoliškega nauka mladim, ki vodijo veroučne ure. Srečanje bo v nedeljo, 6. aprila, ob 16.00 v dvorani v Ulici Risorta 3.

GLASBA - Koncerta Claudia Baglionija

Danes v Pordenonu, v ponedeljek v Veroni

V teh dneh je dejelno glasbeno središče pordenonska pokrajina. Včeraj so Latisano preplavili oboževalci emilijanskega rockerja Luciana Ligabueja, medtem ko bo danes v Pordenonu v Palasport Forum (pričetek koncerta ob 21. uri) nekoliko starejšo glasbeno populacijo privabil zimzeleni Claudio Baglioni, ki ni več rosnost mlad (majha bo praznoval 63. rojstni dan), a je kljub temu v zadnjih letih opozoril nase zlasti po revolucionarnih idejah takoj na glasbeni ravni kot zlasti med nastopi v živo. Ravno zato so njegovi koncerti dogodki vredni ogleda. In tak naj bi bil tudi današnji koncert v sklopu turneje ConVoiLive Tour. Ime turneje sicer ni zelo originalno, saj nosi naslov zadnjega albuma, ki ga je Baglioni izdal oktobra lani in je imel odličen odziv pri poslušalcih, saj je med najbolj prodanimi v Italiji. Sicer je bil uspeh pričakovani, saj so Baglionijevi oboževalci na novo delo čakali kar deset let.

Baglioni je turnejo razdelil na tri dele. V prvi, ki se je imenovala Diecidita, se je rimski pevec z bolj intimističnim koncertom osredotočil na gledališča, v tej drugi fazi so na vrsti športne palače, kjer bo koncert z rockerskimi prijemi nekoliko bolj živ, v tretji fazi turneje pa bodo na vrsti še stadiioni. Koncerti za vse okuse torej. Tudi tokrat bo Baglioni oder postavljal na sredino sportne palače, tako da ga bo občinstvo

Claudio Baglioni

ARHIV

obkolilo. Z Baglionijem bo sodelovalo osem izvrstnih glasbenikov, tako da je uspeh zagotovljen.

Vstopnice: parter (oštreljeni sedenji) 80,50 €, prvi oštreljeni sektor 69,00 €, prvi neoštreljeni sektor 57,50 €, drugi neoštreljeni sektor 46,00 €.

Kdor bo zamudil koncert v Pordenonu, se lahko potolaže v ponedeljek, ko bo Baglioni nastopal še v športni palači v Veroni. Koncert bo ravno tako ob 21. uri, cene vstopnic pa so približno enake kot v Pordenonu. Za najdražje vstopnice (prvi parter) je treba odšesti 80,50 €, medtem ko so najcenejše vstopnice (zgornja neoštreljena tričuba) vredne 37,95 €. (I.F.)

KOBILARNA LIPICA

Na svet prišla prva letošnja žrebička

V četrtek zvečer je v Kobilarni Lipica prišlo na svet prvo letošnje žrebe. To je žrebička Wera, potomka očeta 264 Pluto Samira XVIII in matere 124 Wera XXI. Wera je prišla na svet temne oziroma rjave barve, na celu pa ima belo zvezdo. Kmalu po žrebitvi se je postavila na noge, začela piti materno mleko in tako pokazala svojo vitalnost.

Mala Wera bo svoja prva dva tedna preživelila v enem od porodnih boksov v zgodovinskem kompleksu hlevov 'na Borjači', kjer že od sredine 19. stoletja pridejo na svet vsi lipicanci Kobilarne Lipica. Nato se bo skupaj z materjo pridružila novi čredidi kobil z letošnjimi žrebeti, ki jih v Lipici pričakujejo še 21. Ko bo še nekoliko večja, bo skupaj z ostalimi žrebeti letosnjega letnika že odslila na izpust pred hlevi na Borjači, kjer bo do letošnja žrebeta lahko občudovani tudi obiskovalci.

»Rojstvo prvega žrebeta je dogodek, ki se ga v Kobilarni Lipica vsako leto razveselimo vsi zaposleni. Za Wero si želimo, da bi odrasla v plenensko kobilu in skupaj s svojimi potomci prispevala k ohranjanju lipicanke pasme - ene najstarejših kulturnih pasem konj na svetu,« je rojstvo prve žrebičke pospremil v. d. direktorja Kobilarne Lipica dr. Boštjan Bizjak.

A-liga v treh dneh

RIM - V 32. krogu nogometne A-lige se bosta v uvodni tekmi pomerila Chievo in Verona (ob 18.00), zvečer pa bo Inter igral z Bologno (ob 20.45). Jutrišnji spored ob 15.00: Lazio (45 točk) - Sampdoria (41), Atalanta (46) - Sassuolo (21), Cagliari (32) - Roma (73), Catania (20) - Torino (42), Fiorentina (52) - Udinese (38), jutri ob 20.45 Parma (47) - Napoli (64), pojutišnjem ob 19.00: Juventus (81) - Livorno (25), ob 21.00 Genoa (39) - Lazio (45).

Ferguson na Harvardu

MANCHESTER - Nekdanji trener nogometnika Manchester Uniteda Alex Ferguson bo predaval na eni najprestižnejših univerz na svetu - bostonskem Harvardu. 72-letni Ferguson, ki je lani po 26 letih odšel s klopi »rdečih vragov«, bo predaval pri novoustanovljenem programu Posel z zabavo, mediji in športom. Novo funkcijo bo opravljal med 7. in 10. majem. Ferguson je Manchester United popeljal do 13 naslovov angleškega prvaka, dvakrat je osvojil tudi ligo prvakov.

ODBOJKA - Po štirih letih Števerjanski obojkarski Loris Manià spet v polfinalu

»Še dvakrat v Modenoh«

SMEROKAZ Košarka, dbojka ali formula 1

PEŠ NA TEKMO »QUERICIAMBIENTE MUGGIA - TORINO«: Od zvestih navijačev se poslavila Querciambiente iz Milja, ki bo v ženski košarkarski A2-ligi drevi pred zadnjim prvenstvenim nastopom. V deseterici bo prvič dobila mesto mlada Nika Pregarc (letnik '97), priimek, ki je sinonim za košarkarskega talenta, saj je Nika hčerka večletnega Jadranovega stebra Davida Pregarca. Miljanke bodo ob 20.30 gostile Torino, ne glede na končni izid pa je uvrstitev v končnico za napredovanje že splavala po vodi. Obratno si je Calligaris SGT zagotovila nastop v končnici že pred zadnjim današnjim gostovanjem v Genovi.

NA IZLET »ACH VOLLEY - POMGRAD«: Prejšnji teden se je začela serija za naslov v prvi slovenski ženski obojkarski ligi DOL, ta konec tedna pa se ženskim pridružujejo še moški. A gremo po vrsti. V ženski konkurenčni mariborsko Novo KBM Branik loči od naslova le zmaga. Tekma (s pričetkom ob 17.30) bo danes od 18. ure tudi v neposrednem prenosu po Tv Slo 2. V moški konkurenčni sta se v finalu znašli ekipi, ki sta bili najbolj uspešni že po rednem delu, to se pravi ACH Volley iz Ljubljane in Pamvita Pomgrad iz Murske Sobote. Naslov si bo zagotovila ekipa, ki bo kot prva trikrat zmagal. Prva tekma je na sporednu jutri (s pričetkom ob 14.45, neposredni prenos po Tv Slo 2) v Ljubljani, saj si je ACH po rednem delu zagotovil najbolj izhodiščni položaj.

NA KAVČU »VN BAHRAJNA V FORMULI 1«: Nadaljuje se azijski del svetovnega prvenstva v formulih 1. Iz Malezije so se najhitrejši avtomobili preselili v Bahrain, kjer bo jutri na sporednu večernjo dirko ob desetletnici nastopanja bolidov na tem dirkališču. V Ferrarijevem taboru ne gledajo na dirko s pretiranim optimizmom in tako Alonso kot Raikkonen bi podpisala za stopničke, saj so favoriti običajni, na čelu s Hamiltonom. Tako današnje kvalifikacije kot jutrišnja velika nagrada se bodo pričele ob 17. uri (18. ura po lokalnem času). Dirko si boste lahko ogledali tudi po prvi državni mreži, medtem ko bodo današnje kvalifikacije v ne-posrednem prenosu po Rai 2.

Alternativa: 98. dirka po Flandriji. Od 12. 30 po satelitu na kanalu Eurosport, medtem ko bo po tretji državni mreži Rai 3 prenos od 15. ure dalje. Cilj napovedan pred 17. uro. (I.F.)

V italijanskem obojkarskem prvenstvu se bližamo odločilnim bojem za naslov. V igri so ostale le še štiri najboljše ekipe, med katerimi je tudi Modena Lorisa Maniaja. Casa Modena je v četrtnfinalu izčrpala Trento, zdaj pa čaka števerjanskega obojkarja in soigralce še višja ovira: Macerata, najboljša ekipa po rednem delu. Prva tekma bo jutri ob 17.30 (tudi v neposrednem prenosu po Rai Sport 1) v Marakah. V drugem polfinalu (jutri ob 18. uri) bo Piacenza igrala proti Perugii. Igra se na tri zmage.

Pri Modeni se vnaprej ne predajajo, čeprav je Macerata favorit. »Poskušali bomo iztržiti čim več. Vsaj še dvakrat bi radi igrali doma, v Modeni,« je po zmagi nad Trentom napovedal trener Angelo Lorenzetti.

Števerjanski obojkarski, ki v obojkarskem mestu nosi tudi kapetanski trak, bo v dresu Modene igral drugič polfinalne. Prvič se je v polfinalu pomeril v sezoni 2010/11, ko je Modena po petih tekmacih priznala premoč Trenta. V finalu pa je igral samo v sezoni 2006/07 s Piacenzom.

Loris Manià

MODENA VOLLEY

JADRANJE - Čupina jadralca v Palmi končala na 42. mestu

Čakata na popravni izpit

Cez 14 dni bosta nastopila v francoskem Hyeresu - V razredu 470 vodita Hrvata Fantela/Marenčič, njuna sparring partnerja

Zadnji dan finalnih regat na regati za svetovni pokal v Palmi de Mallorci so jadralci olimpijskega razreda 470 dokončali tri plove. Čupina jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta v tolažilni skupini osvojila 11., 8. in 13. mesto in tako zaključila nastope v španskem morju na 42. mestu (3. v srebrni, tolažilni skupini). Jadralca, ki sta letos prevzela samostojno pot in zamenjala tudi trenerja (namesto Koprčana Antonaza trenirata pod vodstvom Manninija, ki je hkrati tudi jadral), sta pred odhodom v Španijo sicer pričakovala veliko več, izdala

pa jih je prevelika trema in želja po dobrem nastopu. Prvi popravni izpit bosta imela že čez štirinajst dni, ko se bosta z najboljšimi jadralci spet pomerila v evropskem morju. Tokrat pred francoskim Hyeresom, kjer sta zbrala tudi njun prvi olimpijski krst leta 2009 in prav tam dosegla visoko 16. mesto, kar je v bistvu njun drugi najboljši rezultat kariere. Na regatah za svetovni pokal sta bila boljša samo letos v Miami, ko sta med svetovno elito osvojila 14. mesto.

V zlati skupini sta zadnji dan regat prevzela prvo mesto Hrvata Šime

Fantela in Igor Marenčič, ki sta tudi sparring partnerja Čupinih jadralcev. Druga sta Argentinca Calabrese in de la Fuente, tretja pa Avstralca Belcher in Ryan. Najboljša italijanska posadka v zlati skupini je Desiderato/Trani na 18. mestu.

Danes bo v Palmi še regata za kola. V razredu 470 sta se med najboljšo deseterico uvrstili tudi Slovenki Tina Mrak in Veronika Macarol (7.), v razredu finn se bo med najboljšimi boril Izolan Vasilij Žbogar. (V.S.)

TENIS - Davisov pokal Slovenija izenačila z Izraelom

PORTOROZ - Po prvem dnevu dvojega drugega kroga Davisovega pokala med Slovenijo in Izraelem v Portorožu je rezultat izenačen na 1:1. Točko Sloveniji je priboril Blaž Rola, ki je premagal najboljšega gostujočega igralca, 69. tenisača na svetu, Dudija Selja s 6:3, 6:4 in 6:4. V prvem obračunu pa so povedli Izraelci, potem ko je Blaža Kavčiča po skoraj štirih urah premagal Amir Weintraub s 6:4 v odločilnem nizu. Danes ob 14. uri bo na sporednu igra parov, v nedeljo pa še dva singla. Italija, ki pa se bori za polfinale, je s Fogninijem povedala proti Britancem z 1:0 (Fognini - Ward 6:4, 2:6, 6:4, in 6:1). Danes bo na vrsti dvoboja Seppi - Murray.

Tržaški športni vikend

Triestina bo jutri ob 15. uri na stadionu Rocco gostila ekipo Vittorio Falmec. Pet krovov pred koncem manjka le še nekaj točk za matematični obstanek v ligi. Košarkarji Pall. Trieste 2004 bodo igrali v gosteh pri Veroliu (7.) v nedeljo, tržaški vaterpolisti pa bodo merili moči proti Imperiji v 5. krogu povratnega dela.

NOGOMET - Jutri v amaterskih ligah

Kras pri Sv. Alojziju Derbi Vesna-Juventina

April je zadnji mesec nogometne sezone. Redni del se bo končal čez dobrih 360 minut. Po nedeljskem krogu bo sicer na vrsti dva tedna dolg velikonočni premor. Zadnja dva kroga bosta tako na sporednu šele zadnjo nedeljo aprila in prvo nedeljo maja. Jutrišnji dan bo maršikje vroč. Pravzaprav na vseh igriščih, kjer bodo igrale ekipe naših društev.

Začimo v najvišji deželni elitni ligi. **Kras** čaka tržaški derbi pri Svetem Alojziju v Trstu. San Luigi še ni rešen in krvavo potrebuje točke. Varovance trenerja Branka Zupana, ki bo imel znova na razpolago Capalba (na rumene kartone bodo morali paziti Žlogar, Arčaba, Gordanino in Simeoni), čaka težka naloga. Uspešni bodo le, če ne bodo ponovili slabe igre z nedeljskega prvega polčasa proti Azzaneseju. Fontanafredda (enako število točk kot Kras) bo jutri gostila Muggio.

V promocijski ligi vlada največ pričakovanja za jutrišnji slovenski derbi v Križu med Vesno in Juventino. Ekipa štandreškega društva skorajda nima več možnosti za prvo mesto. V taboru rdeče-belih pa so napovedali, da bodo v Križu zelo dragi prodali svojo kožo. »Pravzaprav je nočemo prodati,« je poudaril športni vodja Gino Vinti. Vesna bi lahko jutri teoretično tudi že napredovala v višjo. Idealni razplet bi moral biti: zmaga proti Juventini in poraz Torviscosa (igra proti Cervignanu) ter poraz ali neodločen izid Zauleja (proti Isonzu). V Križu pa vraževerno zagotovo še ne bodo položili v hladilnik šampanjca. Obstaja pa tudi črni scenarij: v primeru poraza proti Juventini in zmage Torviscosa, bi se furlanska ekipa približala na samo točko za ostankoma. Torviscosa bo namreč 4. maja gostovala v Križu.

V 1. amaterski ligi bo vodilni Breg v Dolini gostil Fogliano Turri-

PO HUDI NESREČI Schumacher je na trenutke zavesten in buden

GRENoble - Po skoraj stotih dneh je v smučarski nesreči hudo poškodovani sedemkratni svetovni prvak v formuli 1, Nemec Michael Schumacher, je na trenutke zavesten in buden. Tako je včeraj dejala njegova predstavnica za stike z javnostmi Sabine Kehm, ki podrobnosti ni razkrila zaradi zaščite zasebnosti Schumacherja in njegove družine. Petinštiridesetletni Schumacher se je ponesrečil 29. decembra na smučanju v Meribelu, ob padcu in udarcu v skalo je dobil hude poškodbe glave. V bolnišnici v Grenoblu so ga takoj dali v umetno komo, v zadnjih tednih pa je v fazu prebujanja.

EVROLIGA - Anadolu Efes - Olympiacos Pirej 78:83, CSKA Moskva - Galatasaray 86:85, Real Madrid - Lokomotiv Kuban 81:55, Partizan Beograd - Žalgiris Kaunas 78:67.

PORAZ ZA BELINELLIJA - Druga najboljša ekipa lige Oklahoma City je na domačem igrišču premagala trenutno najboljšo v NBA, San Antonio Spurs, s 106:94 in tako ustavila njihov niz 19 zaporednih zmag. Pri Oklahomi je svoj delež spet prispeval Kevin Durant, ki je vknjižil 28 točk. Italijan Marco Belinelli pa je za Spurse dosegel 8 točk v 30 minutah.

NOVI PREDSEDNIK - Dušan Goršek (Radovljica) je volitvah na sedežu Smučarske zveze Slovenije (SZS) v Ljubljani postal novi predsednik zboru za alpsko smučanje. Razkril je, da je njegov favorit za vodenje moške smučarske reprezentance Janez Slivnik.

ODVZEM ČASTNE LEGIE - Ameriškemu kolesarju Lancu Armstrongu je francoski predsednik republike Holland, po poročanju Gazzette dello Sport, odvzel častno legijo, ki jo je za športne uspehe prejel leta 2005.

V SLOVENIJI SPET RAGBI - Po 30 letih bo stadijon Žak v Ljubljani gostil ragbijsko tekmo. Potem ko sta pred tremi desetletji zadnjo tekmo na tem objektu igrali Jugoslavija in Belgija, se bo sta 12. aprila ob 15. uri srečali slovenska in bolgarska reprezentanca v sklopu evropskega pokala. Tekma bo ključna za obstanek v skupini 2C.

Ideja o strukturi, ki bi pomagala slovenski narodni skupnosti pri pridobivanju sredstev iz evropskih skladov v okviru programov Evropske unije, se je porodila leta 2001. Njene korenine sicer segajo v '90. leta, ko je Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) že črpalno evropska sredstva za včlanjenja podjetja, s katerimi je bila na primer delno zgrajena prva obrtna cna v Dolini. Tako se nekako začenja uspešna zgodba podjetja Euroservis, ki ga vodi Erik Švab in obhaja 8. aprila 10-letnico delovanja.

Prvi koraki do uspeha

»Leta 2001 sem kot mlad diplomant pravne fakultete stopil do direktorja SDGZ Vojka Kocijančiča, ki je imel vizijo za vključitev slovenske manjšine v evropske dinamike. Zaposlili so me v podjetju

»Ženske so bolj intelligentne, resne, zavestne, vredne zaupanja in bolj precizne od moških«

Servis in še istega leta se je rodil Urad za Evropo slovenske narodne skupnosti v Italiji za pridobivanje evropskih sredstev, ki ga je prva leta finančiral Urad Vlade RS za Slovene v zamejstvu in po svetu. V prvih treh letih sva s kolegico Kristinijo Valenčič pridobila toliko projektov in sredstev, da je bil promet daleč nad pričakovanji,« nam zaupa današnji predsednik in poslobljeni upravitelj Euroservisa Švab. Sam si je takrat želel avtonomno podjetje: denarja je bilo namreč dovolj za podjetja SDGZ in za neprofitne organizacije slovenske manjšine v Italiji, najboljši potencial pa so bile po Švabovem mnenju javne ustanove, se pravi koristniki sredstev. Odločili so se torej za širitev delovanja tudi na ne-članice SDGZ. »Rodila se je ideja o Euroservisu, katerega lastniki smo bili SDGZ in zaposleni, se pravi Kristina in podpisani. In tako je še danes: zaposleni imamo 51% podjetja - odločamo o strategijah in o bodočnosti ter vemo, da delamo zase, medtem ko je SDGZ naš najpomembnejši partner z 49% podjetja.«

Širše od manjšine

Švab se spominja prvih projektov, ki so si jih zagotovili po zaslugi Adriane Janežič, ki je bila direktorica Urada za manjšino na deželi FJK. Takrat sta tudi krovni organizaciji ugodovili, da bi lahko bila stvar zanimiva: prek njune podpore in pomoči Urada RS za Slovene v zamejstvu in po svetu prejema Euroservis vsako leto 5000 evrov za brezplačno strokovno podporo pri snovanju in realizaciji projektov za člane slovenske manjšine v Italiji. »Naša skupnost je bila doslej vključena oz. je izvedla nad 40 projektov čezmejnega sodelovanja. Mednje spadajo na primer projekt Jezik-Lingua, ki je vreden tri milijone evrov, in pa projekt ICON, na gospodarskem področju, ki je vreden 2,5 milijona evrov.«

Podjetje Euroservis je dejansko prve korake opravilo s slovensko manjšino, svoje strokovne kompetence v dvojezičnem vodenju evropskih projektov, ki so bile za tiste čase prava redkost, pa je postopoma ponudilo tudi širšemu trgu: občinam, pokrajinam, deželam, ministrstvom, univerzam, društvom, zdravstvenim domovom. Prvo leto so ustvarili 100 tisoč evrov prometa, iz leta v leto pa so delovanje nadgrajevali in sproti zaposlovali nove ljudi, zlasti pripadnike slovenske narodne skupnosti.

Kamen na kamnu - palača

Trenutno vodi Euroservis več kot 30 projektov v vrednosti 50 milijonov evrov. »Dejansko smo kot banka, ki upravlja z denarjem od klientov, pri tem pa mora biti zelo natančna,« ocenjuje Švab. Promet se iz leta v leto veča, danes letno ustvarjajo okrog pol milijona evrov. Lahko bi pridobili še več projektov, meni Švab, vendar bi morali posledično zaposliti več ljudi. Njihova strate-

gija pa ostaja ta, da ne ustvarjajo in delijo dobička, kot klasična podjetja, pač pa denar raje vložijo v podjetje. »Naša želja je ta, da bi prerasli v hub, kjer bi razvijali nove ideje in ponujali članom naše skupnosti priložnosti, da ustvarijo nekaj zanimivega, nekaj, kar jim bo v zadoščenje ... Da jim ne bo treba v Ameriko ali po svetu.«

Selitve v nove prostore

Podjetje Euroservis je na začetku delovalo v sklopu SDGZ, nato je leta 2004 podjetje prevzelo prostore nadstropje višje od združenja, ki pa so bili iz leta v leto tesnejši. Oktobra 2012 so se odločili za nov korak, za selitev v Ul. Cicerone 4. »Selitev je bila logična posledica širitev dejavnosti in uspešnosti podjetja,« pravi Švab. Nov, ugledni sedež razpolaga z 250 km.v površine. Uradi so svetli in veliki, ravnomerni obnovljeni in posodobljeni. Delovni pogojci so dobrji, ocenjuje Švab, saj so v središču mesta: dve pisarni sta danes še prazni, medtem ko v »open space« uradu snujejo projekte; ob sejni sobi in predsedniškem uradu, pa razpolagajo še s kopalnicami, arhivom in kuhinjo.

Fantastična mlada ekipa

»Danes zaposljemo osem mladih za nedoločen čas: po triletni praksi imajo vsi sodelavci možnost, da stopijo v solastništvu podjetja.« Potrebujejo namreč ljudi, ki jim lahko popolnoma zaupajo in ki so povsem zanesljivi, nas opozori Švab. Ob predsedniku ima Euroservis podpredsednika, to je predstavnika SDGZ (trenutno je to Niko Tence, pred tem je to funkcijo 8 let opravljala Martina Malalan). Michela in Monica skrbita za administracijo oz. sledita sektorjem spremeljanja podjetij ter prevajanja oz. tolmačenja, šest oseb pa je zaposlenih na evro-projektiranju - Adriana, ki je odgovorna za ves urad, Matteo, Maja, Monika (trenutno opravlja work experience), Jana in Kristina, ki je hkrati solastnica. »Kdor nas vpraša za delovni razgovor, je dobrodošel. Zanimivim osebam ponudimo najprej t.i. work experience; če se kandidat izkaže za sposobnega, ga zaposlimo za določeni čas in nameno za nedoločen. Ključnega pomena je pri nas poznvanje jezikov in volja do dela, ostalo se lahko člo-

EUROSERVIS - Desetletna zgodba o uspehu

Brez razvoja ni obstoja

danesh se ukvarjam s strateškimi projekti, ki so vredni od 3 do 4 milijone evrov vsak, ob tem pa vodimo še 30 standardnih projektov v vrednosti po milijon evrov vsak.« To so bili hkrati tudi začetki projektiranja slovenske narodne skupnosti. Slorji je vključno s partnerji na primer nosilec projekta EDUKA, ne smemo pozabiti na projekt Jezik-Lingua, ki ga vodi SKGZ, SSO in Urad za slovensko kulturo. »Od vsega tega nekaj ostane tudi naši skupnosti: v Benečiji so na primer odprli multimedijsko okno, da o obogatitvah na področju znanja in kompetenc sploh ne govorimo.«

Območja delovanja

Euroservis se danes posveča 4 sektorjem delovanja: evropskim projektom, storitvam prevajanja in tolmačenja, spremeljanju in internacionализaciji podjetij ter projektom na področju obnovljivih virov energije oz. učinkovite rabe energije. »Naš jedri posel ostajajo evropski projekti: uresničili smo tesno mrežo sorodnih podjetij, s katerimi sodelujemo v Italiji, Sloveniji, na Hrvaškem, v Avstriji, po Balkanu in tudi v Bruslju.« Strategija jih sicer vodi v snovanje zlasti velikih projektov: v to bi radi priveli tudi naše organizacije, da bi razumele, da lahko tvegajo, saj lahko računajo na znanje in pomoč Euroservisa, meni Švab. »Obstoj na trgu je danes odvisen od razvoja: če ohranjaš status quo namreč že izgubljaš.«

Mlada ekipa Euroservisa z Erikom Švabom na čelu

idejom v sodelovanju s stanovanjskim skladom RS za energetsko sanacijo socialnih stanovanj v Sloveniji (skupno kakih 9000 stanovanj), zanimiv pa je tudi projekt Enri za energetsko in ekonomsko učinkovito upravljanje nepremičnin v lasti tretjege sektorja, to je društev, katerega nosilec je SSO.

Za našo skupnost

»V vseh teh letih smo skušali zasnovati take projekte, ki bi bili razvojni tudi za našo skupnost. In evropski projekti spadajo gotovo mednje,« zauva Švab. Med zadnje spada projekt Inkubator za mlade podjetnike v Italiji, ki je nedvomno odlična

»Obstoj na trgu je danes odvisen od razvoja: če ohranjaš status quo namreč že izgubljaš«

ideja in razvojni projekt, ki bi lahko koristil naši skupnosti in mladim. »Naša skupnost pa premaši stavi na mlade in na kadrovanje. Sicer pa je tuči zanimalje samih mladih oz. njihova udeležba na informativnih sestankih in srečanjih, precej skromna,« potoži.

Kako naprej?

Začelo se je programsko obdobje Evropske unije 2014-20, v katerem je EU fokusirala sredstva v raziskovanje in razvoj v povezavi s podjetništvom, v klimatske spremembe in skrb za okolje in v zdravje, zdravo življenje in zdravo staranje in s tem povezane kmetijske politike. »Naša želja je ta, da bi razširili delovanje na finančne instrumente, ki jih do danes še nismo koristili.« Trst ima po njegovem mnenju zelo ugodno geostrateško pozicijo, saj bo veliko priložnosti za vključevanje v več čezmejnih programov, ki so skupno vredni več kot milijardo evrov: novi programi Slovenija-Italija 2014-20, Italija-Avstrija, Italija-Hrvaška in Jadransko-jonska potboda, ki združuje vse italijanske dežele na Jadranu s Slovenijo, Hrvaško, Srbijo, Bosno, Črno goro, Albanijo in Grčijo. »To so za nas najpomembnejši, saj ciljamo zlasti na večje strateške projekte, v katerih se lahko vključi slovenska narodna skupnost z manjšo ali večjo vlogo in si tako zagotovi dodatne prispevke.«

»Green« in »social«

V letu 2014, tako kot že lani, nameravajo pri Euroservisu razviti zlasti koncepta »green«, se pravi eko biznis, in »social«, se pravi misijo za socialo. »Navadno ne pišemo projektov zastonj. Glede na to, da imamo danes neko ekonomsko stabilnost, smo se odločili, da bomo letno evidentirali 3-4 projekte s socialnega področja in jih bomo uresničili zastonj oz. za nekoga, ki si tega ne more privoščiti, ali za kako temo, ki je tudi nam pri srcu,« nam pojasni Švab. Lani so pripravili projekt na področju turistične promocije paketov za osebe nad 65. letom starosti, zasnovali so projekt za tečaje jadrana za otroke s posebnimi potrebami in enega za uporabo električnih avtomobilov, hkrati pa snujejo projekte za raziskovanje proti raku.

Pa tudi Egiz in Ezts

Egiz in Ezts sta dve obliki evropskega čezmejnega povezovanja, ki sta predvideni po evropski zakonodaji za specifične potrebe. »Mi smo pognali dva strateška projekta Evropskega gospodarskega interesnega združenja (Egiz): Net Europe z Deželno FJK na področju informatizacije javnih uprav in E-health med Italijo in Slovenijo, ki je prvi projekt, ki bo preko informacijskih in komunikacijskih tehnologij uskladil razvoj zdravstvenih in socialnih sistemov obeh držav.«

Med Evropskimi združenji za teritorialno snovanje (Ezts) najbolj poznamo tistega na Goriškem. Pri Euroservisu so poskrbeli za njegovo pravno svetovanje in priprave notranjih aktov, sedaj pa se ukvarjajo z novimi Ezts med Trstom, Miljanmi, Koprom in istrskimi občinami. »Občinam bomo pomagali pri povezovanju, da bodo odslej skupno upravljale smeti, vodo, plin, energetike, evropska sredstva, transporte in podobno.«

V ŽIVO

Piše Šara Sternad / Fotografiji Damjan Balbi

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utripevangelija
20.50 Tv Kocka, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 9.00 Dnevnik **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.20** Linea Verde Orizzonti **11.15** I love you Ama! ...e fa ciò che vuoi **11.45** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Easy Driver **14.30** Talk show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.15** Show: Ti lascio una canzone

Rai Due

7.00 Seria: Incinta per caso **7.25** Seria: Lasie **8.15** Santo subito **9.00** Sulla via di Damasco **9.30** Rai Parlamento Punto Europa **10.00** Inside the World **10.40** Cronache Animali **11.30** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **13.25** Šport - Dribbling **14.00** Voyager Factory **15.40** Seria: Sea Patrol **16.35** Pit Lane **17.00** Avtomobilizem: Bahrajn, Formula 1, kvalifikacije **18.15** 90° minuto Serie B **18.50** Seria: Countdown **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Elementary **22.40** Dnevnik in rubrike **23.00** Športna rubrika **23.45** Rubrike

Rai Tre

7.15 Seria: La grande vallata **8.05** Film: Il cortile **9.30** L'Elisir del sabato **11.00** Tg Regione - Bellitalia **11.30** Tg Regione - Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **15.00** Talk show: Rai Educational **16.30** Seria: Hotel 6 stelle **17.20** Pane quotidiano **17.50** Per un pugno di libri **18.55** 23.25 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Il sesto senso **23.45** Ulisse - Il piacere della scoperta

Rete 4

6.50 Media Shopping **7.40** Seria: Miami Vice **8.35** Seria: Hunter **9.35** Magazine Champions League **10.05** Il mondo di Giulio **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrities **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot - Tragedia in tre anni **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Black Thunder - Sfida ad alta quota **23.25** Film: Walking Tail - Giustizia personale

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Superpartes **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Il diritto di una madre **15.25** Nad.: Il Segreto **16.10** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Talent show: Amici (v. M. De Filippi) **0.30** Speciale Tg5

Italia 1

7.00 Nan.: Cyber girls **7.25** Seria: Til Death - Per tutta la vita **7.50** Nan.: True Jackson, VP **8.40** Nan.: Glee **10.30** Film: Taking 5 - Una Rock Band in ostaggio **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne ve-

sti **13.40** Grande Fratello **14.05** Film: Hot Shots! 2 **15.55** Film: Sergente Bilko **17.45** Seria: The Big Bang Theory **18.30** Dnevnik **19.00** Risanka: Tom & Jerry **19.15** Film: Sky High - Scuola di superpoteri **21.10** Film: The Adventurer - Il mistero dello scrigno di Mida **23.15** Film: Gremlins 2 - La nuova stirpe (horror)

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Coffee break **11.00** Le invasioni barbariche **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Seria: Le strade di San Francisco **15.40** Film: Joe Bass l'imperiale **18.10** Seria: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Seria: Maigret

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 11.00 Roto-calco Adnkronos **7.40** Dok.: Il Portolano **8.00** Dok.: Luoghi magici **11.15** Ring **14.15** Variete: Voci in piazza **17.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Otoški program: OP! **9.45** Kviz: Male sive celice **10.35** Infodrom **10.55** Film: Holiji **12.20** Muzikajeto **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.30** Prava ideja! **14.55** Na lepše **15.15** Slovenski magazin **15.50** Dok. odd.: Zapeljevanje pogleda **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Jeruzalem - nastajanje novega mesta **18.30** Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utripe **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.45** Dok. serija: Village folk **21.55** Dok. odd.: Zelenjavni vrtovi **23.00** Tv satira: Poludnevnik **23.35** Nad.: Irene Huss

Slovenija 2

8.15 Tarča **10.05** Slovenski utrinki **10.30** Posebna ponudba **10.55** Pisave **11.25** Osmi dan **12.05** Polnočni klub **13.15** Nogomet - pot v Braziliju, 7. del **13.45** Nogomet: evropska liga, Porto - Sevilla, četrtnfinal, pon. **13.30** Avtomobilizem: Formula 1, VN Mažežje - vrhunci, pon. **16.15** Športni iziv **16.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Bahrajna, kvalifikacije, prenos **18.05** Odbojka: državno prvenstvo, Calcit Volleyball - Nova KBM Branik, finale (ž), tretja tekma, prenos **18.30** Nogomet - pot v Braziliju, 6. del, pon. **20.00** Nogomet - Prva liga, Gorica - Olimpija, prenos

21.55 Film: Topaz (triler, '69, r. A. Hitchcock) **0.15** Aritmija

Slovenija 3

6.00 19.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik **7.50** Kronika **8.20** Žarišče **8.30** 17.10 Izredna seja DZ (referendum o arhivski noveli) **9.00** Studio City **10.00** Seje delovnih teles: Izredna seja Državnega sveta **12.30** Voli in izvoli **13.30** Prvi dnevnik **14.10** 15.15 Redna seja DZ (interpelacija zoper ministra Pika) **14.45** Seja DZ (interpelacija ministra Vrancata) **15.00** Redna seja DZ (zakon o delu črno) **16.25** Na tretjem... **17.30** Poroči-

la ob petih **17.55** 21.45 Kronika **18.30** 20.00 Satirično oko **19.00** Dnevnik **19.25** Ozadja **20.15** Država, politika, civilna družba **20.55** Svet v besedi in sliki **21.10** Utripe **21.30** Žarišče **22.00** Tarča Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Bojen **15.30** Biker explorer **16.00** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.30 Aktualno **18.00** Ciklus študentskih filmov **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Folkest v Kopru **21.05** Mediteran festival **22.15** Klepet z... **22.45** Il giardino dei sogni **0.00** Glasba zdaj

Tv Primorka

9.00 11.00, 14.00, 15.00, 17.00 Tv prodajno okno **9.15** 11.30, 14.30, 15.15 Videostrani **16.00** Komelovi prijatelji **17.30** Predstava: Tramvaj poželenje **18.50** Na Postojnskem **19.20** Pravljica **19.30** Besede miru **20.00** Predstavljamo: Simpozij o pisateljici Pavlini Pajk **20.30** Dedičina sončnih bogov **21.05** Folklorja Mandrač **22.30** Glasbeni večer, Tv Prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.30** Seria: Beverly Hills 90210 **11.20** Seria: Sanjski moški **12.15** Top design - Avstralija **13.15** Seria: Znan obraz ima svoj glas **15.50** Film: Zadnja velika avantura **18.15** Seria: Pozor, priden pes! **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Vid in Pero šov **21.30** Film: Julie in Julia (i. M. Streep) **23.55** Film: Ljubezen in bes

Kanal A

6.00 Risanke **7.20** Seria: Kuharji za bojno črto **8.15** Otoška sreča **8.45** Seria: Igralci za velike **9.15** 16.35 Seria: Frendi iz službe **9.40** Seria: Zakladi s podstrešja **10.30** Seria: Čarownice Crissa Angela **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.55** Film: Velika razpoka **14.40** Film: Trije za tango **17.05** Nad.: Terra Nova **18.00** Svet - Povečava **18.30** Seria: Epizode **19.05** ŠKL - Šport mladih **20.00** Film: Elektra **21.45** Film: Ugrabljena **23.30** Film: Vrhovi Zelengore

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.15 „Skupaj“, vodi Vida Valenčič; 11.00 Malo za štalo, malo za hec; 11.20 Tedenski izbor - Studio D; 12.00 Ta rozačanski glas; 12.30 Tam kjer teče bistra Bele; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Ivor Martinčič: Moj sin samo malo počasnejša hodi - izv. radijska igra, režija Irena Glonar; 18.35 Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zuključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 6.05 Primorska pojte; 6.30 Poročila; 7.00 Juntranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.30, 9.30 Poročila; 9.00 Sobotna in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Osebnost Primorske; 12.00 Kulinarični koticek; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svezmodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Ljude; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za zeleno zaveso.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA Sonce vzide ob 6.37 in zatone ob 19.38
Dolžina dneva 13.01

LJUNINE MENE Luna vzide ob 10.20 in zatone ob 1.33

BIOPOGOZOVA Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepiljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo dosledno upoštevanje morebitnih predpisanih odmerkov zdravil in diet ter večjo previdnost.

Španska političarka pobegnila policiji

MADRID - Nekdanja španska ministrica Esperanza Aguirre je v četrtek poskrbela za nenavadni dogodek, zaradi katerega je pristala na naslovnični marsikaterega časnika. Članica vladajoče ljudske stranke je namreč potem, ko so jo policisti zaradi nedovoljenega zaustavljanja na pasu, namenjenem za avtobuse, v Madridu prosili za dokumente, preprosto odpeljala. Pri tem je Aguirreva, ki je bila med leti 1996 in 1999 ministrica za izobraževanje, z avtom trčila v parkirano policijsko motorno kolo, nakar ji je policija sledila vse do njenega doma. Nekdanja ministrica se je kasneje za svoje dejanje opravičila, včeraj pa je v radijskem intervjuju sicer okarala policiste. Po njenih besedah so se ti poskušali delati pomembne in so jo po nepotrebniem zadrževali. (STA)

Nad zahodnim Sredozemljem je ciklonsko območje, ki se počasi pomika proti Italiji in Jadrangu. Vremenska fronta bo v ponoči dosegla tudi Slovenijo. Od juga do teka k nam topel in postopno bolj vlažen zrak.

Zjutraj bo povečini oblačno, popoldne pa spremenljivo vreme. Ob obali bo pihala šibka burja.

Oblačno bo, občasno bo deževilo. Manj padavin bo v zahodnih krajih. Nekoliko hladnejše bo. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 12, v alpskih dolinah okoli 5, najvišje dneve od 11 do 16 stopinj C.

Jutri bo po nižinah in ob obali spremenljivo vreme.

Jutri bo delno jasno, le v notranjosti Slovenije bo nekaj več oblačnosti. Predvsem v severnih krajih bodo popoldne možne posamezne plohe. Še bo pihala šibka burja.

DANES
PLIMOVANJE Danes: ob 6.32 najvišje -35 cm, ob 13.08 najvišje 11 cm, ob 17.55 najvišje 0 cm, ob 23.25 najvišje 22 cm.
Jutri: ob 7.18 najvišje -27 cm, ob 16.06 najvišje 9 cm, ob 18.53 najvišje 7 cm, ob 23.10 najvišje 13 cm.

MORJE Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 14 stopinj C.

SPEŽNE RAZMERE Kanin - Na Žlebeh ...650 Piancavallo .....350 Vogel .....280 Forni di Sopra .....270 Kranjska Gora ..ne obratuje Zoncolan .....350 Kravec .....110 Trbiž .....210 Cerkno .....ne obratuje Osojčica .....160 Rogla .....70 Mokrine 260

Na eni od Saturnovih lun odkrili ocean tekoče vode

WASHINGTON - Na Saturnovi luni Enkelad se pod debelim pokrovom ledu nahaja ocean tekoče vode. Kot je pokazala analiza, ki jo je opravila vesoljska sonda Cassini, ocean pokriva skoraj celo južno poloblo lune, globok je do deset kilometrov, nahaja pa se pod 40-kilometrskim pokrovom ledu. Voda velja za osnovni pogoj za življenje na planetu ali luni. V našem Osončju so jo odkrili še na Saturnovi luni Titan in Jupitrovi luni Europa. Sonda Cassini Saturn in njegove satelite preucuje od leta 2004. Med drugim je merila gravitacijo in gibanje Enkelada in na podlagi teh podatkov izračunala zgradbo lune. (STA)

INDIJA - Sodišče v Mumbaiu izreklo najvišje kazni proti trem moškim

Prve smrtne kazni na osnovi lani poostrene zakonodaje proti posilstvom

Obsojeni posiljevalci

MUMBAI - Indijsko sodišče je včeraj na smrt obsodilo tri moške, ki jih je spoznalo za krive sodelovanja v dveh skupinskih posilstvih, vključno z odmernim posilstvom fotografirjanje. Gre za prve smrtne obsodbe v skladu z lani zaostreno zakonodajo, ki za večkratne posiljevalce predvideva možnost smrtne kazni, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Trojica je bila najprej minuli mesec zaradi posilstva 18-letne ženske v Mumbaiju julija lani obsojena na dosmrtni zapor. Kasneje so bili spoznani za krive še v primeru posilstva 22-letne fotografirjanje, ki se je avgusta lani zgodilo v istem predeelu mesta.

Sodišče v Mumbaiu jih je včeraj obsodilo na smrtno kazeno v skladu z novimi zakonskimi določili glede večkratnih posiljevalcev, ki zanje predvidevajo smrtno kazeno.

"Za tovrstne primere mora obstajati ničelna toleranca," je ob objavi sodbe dejala sodnica Shalini Phansalkar. "Družbi je treba poslati glasno in jasno sporočilo," je še dodala.

Pregon spolnega nasilja se je v Indiji okreplil po brutalnem skupinskom posilstvu in umoru 23-letne študentke decembra 2012. Primer je sprožil proteste po vsej državi in prisilil oblasti v strožjo zakonodajo na tem področju. Štirje moški so bili obsojeni na smrtno kazeno, mladoletni storilec pa na tri leta zapora v popravn ustanovi. (STA)

McDonald's na Krimu zapira vrata

SIMFEROPOL - Ameriška veriga restavracij s hitro prehrano McDonald's je začasno prekinila svojo dejavnost na ukrajinskem polotoku Krim, ki si ga je nedavno priključila Rusija. Kot so včeraj pojasnili v podjetju, so razlogi za ta korak povezani s proizvodnjijo.

McDonald's ima na Krimu tri restavracije - v Simferopolu, Sevastopolu in Jalti. Njihove naslove je veriga umaknila s spletnih strani, pred lokalom v Sevastopolu pa je včeraj izobesen napis: "Restavracija trenutno ni odprta. Se opravičujemo."

V podjetju sicer upajo, da bodo lahko z delom na območju nadaljevali, "ko bodo za to imeli priložnost", vsem zaposlenim pa so ponudili zaposlitev v drugih restavracijah v Ukrajini.

Krimsko prestolnico so v zadnjih dneh zapustila tudi nekatera druga podjetja, predvsem pa ukrajinske banke. Krim si je Rusija priključila po spornem referendumu 16. marca, zaradi česar sta ZDA in Evropska unija proti Moskvi uvedli sankcije. (STA)

MALEZIJA - Po skoraj štirih tednih

Iskanje pogrešanega letala poteka pod vodo

SYDNEY - Mednarodno iskanje pogrešanega malezijskega letala Boeing 777, ki je izginilo pred skoraj štirimi tedni na poti iz malezijske prestolnice Kuala Lumpur v kitajsko glavno mesto Peking, od včeraj daže poteka tudi pod vodo. V tovrstni iskalni akciji sodelujeta avstralska in britanska vojaška ladja, ki s posebnimi detektorji iščeta signal črne skrinjice.

Koordinator iskalne akcije Angus Houston je novinarjem v Perthu po poročanju nemške tiskovne agencije dpa pojasnil, da sta ladji 240 kilometrov narazen in preiskujeta območje v iskanju zvočnega signala črne skrinjice.

Po pričakovanjih naj bi baterija črne skrinjice prenehalo delovati okoli 7. aprila, lahko pa tudi do sredine aprila. Houston je še pojasnil,

da v iskalni akciji zdaj sodelujeta še dve podmornici.

Prav tako se je včeraj iskalni akciji pridružilo še pet civilnih letal. Na krovu treh civilnih letal so avstralski prostovoljci, ki bodo delovali kot opazovalci iz zraka, četrto letalo pa bo delovalo kot komunikacijska povezava. Civilna letala so se tako pridružila desetim vojaškim letalom, ki že sodelujejo v iskalni akciji.

V soboto naj bi na območje iskanja priplula malezijska fregata, avstralska fregata pa enkrat v prihodnjih štirih dneh.

Večnacionalna iskalna akcija za pogrešanim letalom v Indijskem oceanu poteka že 19. dan na 217.000 kvadratnih kilometrov velikem območju. Iskanje je sedaj osredinjeno na iskanje črne skrinjice, ker se izteka čas delovanja baterije. (STA)